העולם הזה

מהומה באגודת ישראל

ח"כ פרוש קיבל מכות בבית הכנסת!

מכתבים

הכבוד

ליריב

רצוני להודות לחבר"ה הטובים, ובאמת הטובים, שהופיעו לכנס חוגי הנוער של העולם הזה — כוח חדש על הטיילת ב־תל־אביב. נהנתי מכל רגע שהייתי איתם ושמעתי אותם, גם אם לא הזדהיתי איתם בכל מאת האחוזים.

נהדר היה לראות את הכבוד שחבר"ה שלכם נתנו ליריביהם (מבחינה רעיונית — חניכי בית"ר) האזינו מבלי להכנס ל־דבריהם.

יתכן כי זכות זו של אירגון ספונטאני ומקסים על שפת הים שמורה רק לכם.

טומא, תל־אביב

● הקורא טומא — והקוראים הצעירים האחרים — מוזמנים להשתתף ב־פגישות הבאות של חוגי־הנוער של תנועת העולם הזה — כוח חדש בת"א, ב־חיפה ובירושלים. פרטים — במודעות ה־תנועה.

„היד־פארק"

מזוייף

לפני ימים אחדים חזרתי מטיול ממושך באירופה ומזה חצי שנה באנגליה. מקום הבילוי של יום ראשון אחרי הצהריים הוא ההיד־פארק. השבוע קראתי להפתעתי באחד מעתוני הערב מודעה בזו הלשון: הערב, בכיכר מלכי־ישראל מופיעים בהיד־פארק: (1) נציגי זוגות צעירים, (2) נציגי שכונות, (3) עולים מבריתהמועצות, (4) תלמידי תיכון מירושלים ותל־אביב, (5) סטודנטים מאוניברסיטת ירושלים, (6) סטודנטים מאוניברסיטת תל־אביב, (7) התנועה למען ארץ־ישראל השלמה — חתום **ליברלים וחרות.**

ההיד־פארק מסמל את חופש הדיבור של העולם. כל אדם יכול להביע את דעתו בכל נושא. אם שמח, עצוב, מגעיל, רע, טוב, נגד או בעד, מבלי שיקום מישהו ויוריד את הנואם. לפי מיטב ידיעתי, לא מופיעו בלונדון שום מודעות שמציינות, מה יהיה, מי יופיע בהיד־פארק ובחסות מי המופע.

ההיד־פארק הישראלי מזוייף. מטרתו לשרת מפלגות שאינן ליברליות ושאינן נותנות חרות לאזרח כדי שיביע את דעתו.

כדי לאמת את דברי אזכיר נשכחות: סבידור, ראש סיעת גח"ל בעיריית תל־אביב, דרש להוריד את מלכת האמבטיה מבלי שראה אותה. בוועידת הליברלים הונפו אגרופים ולאופוזיציה לא ניתן להשמיע את קולה. האם קם בגח"ל אדם אחד שיגיד, אני בעד שלום בתנאים אחרים מאשר מקובלים על ראשי גח"ל? ב־הרצאה של בגין באוניברסיטת תל־אביב לא ניתן לאחד הסטודנטים לשאול שאלה. האם נתנו לנחום גולדמן לדבר באוניברסיטת ירושלים? אלו הם רק מקצת מהעובדות על חופש הדיבור של מייסדי ההיד־פארק בארץ.

ר. זאב, גבעתיים

החזקת רכב

ופקידי ממשלה

כפי שידוע לרבים נהוג לשלם להרבה מאוד פקידים במשרדי הממשלה סכומים הנעים בין 400—350 ל"י לחודש עבור אחזקת רכב בתואנה שהרכב דרוש להם לצרכי עבודה.

כולנו יודעים שזה שקר גס. בכסף זה כל הפקידים מחזיקים את הרכב לצרכיהם האישיים ולא מעטים הודו כבר שמהכסף הם משלמים את החוב על המכוניות.

חייבת לקום ועדת־חקירה ציבורית כדי לחקור כמה מיליוני ל"י בשנה משלמת הממשלה לכל אותם פקידים, וגם בדרגות נמוכות וגם בדרגות גבוהות, עבור אחזקת הרכב הפרטי.

גילה פ., גבעתיים

חובות

וזכויות

ברצוני להגיב על טענת כל בחור אשר מתלונן שלא קיבל מספר ירוק למונית בטענה שאנשים עם עבר פלילי כמו זאב ידידיה מקבלים רשיון כזה — כפי שפורסם בעיתונכם.

לצערי הרב זו הבעייה בארץ שאדם מבקש משהו מהממשלה ואינו יכול לקבל מייד, משתמש בטענות והשמצות נגד אדם אחר לסלילת דרך לזכויותו.

מדוע לא חשב המתלונן לרגע כי תודות לזאב ידידיה ואנשים כמותו וכמו משפחתו אשר לחמו את מאורעות 1929/36 ואשר הקריבו את נפשם, גופם ורכושם כדי להשתחרר מעול התורכים והבריטים הוקמה מדינת ישראל וניתנה למתלונן ולוריו האפשרות לעלות למדינה יקרה זו. כיצד מעז עולה חדש לדרוש ולדרוש מבלי לחשוב לרגע שלתושב ותיק כמו זאב ידידיה ישנם גם זכויות במדינה? מדוע לא מתלונן אותו אדם על עולים מאנגליה או ארצות רווחה אחרות ה־

בני ידידיה

מקבלים זכויותיהם עוד לפני שיגיעו ארצה?

ודרך אגב האם מריבה או קטטה קטנה מחשיבה אדם כעבריין פלילי. אז להיכן הגענו?

בני ידידיה, ניו־יורק

הגרמנים

באים

בהעולם הזה 1768 נפלה טעות מצערת. אומנם הצגת אמי הגנרלית תופק על־ידי תיאטרון ליאופולד הגרמני וצוות שחקנים מגרמניה יבצע את התפקידים, אולם התמונה שפורסמה, צולמה בגרמניה וה־צוות טרם הגיע ארצה.

בתחילת אוגוסט יגיע הצוות ואז תתחלנה החזרות עם הבמאי הישראלי יואל זילברג.

מ. נוביק, התיאטרון הצעיר,

תל־אביב

צעקת

טבעוני

קראתי את רשימתו של דן בן־אמוץ, „עונות השנה" (העולם הזה 1765), ואני שמח שסוף־סוף חדרה הכרה זו גם בו.

כזכור לי, עוד לפני שנים כתב דן רשימה מלאת לעג על הטבעונים בשם „דת הטבעונות וכוהניה האכזריים", והנה אותם טבעונים־תמהוניים. הלא הם־הם היחידים המתריעים זה שנים רבות נגד שיטות העיבוד ה„מודרניות" בחקלאות, אשר נוצרו לא לתועלת הצרכן, אלא למעשה אך ורק לתועלת החקלאי והמשווק, המתעשרים מחמת שפע היבולים.

באשר לצרכן, זה נשאר כרגיל ה„דפוק" היחידי. לא בלבד שטעם הפרי והירק הולכים ונעשים גרועים מיום ליום, אלא שבנוסף לזה הוא חייב לבלוע לתוכו את כל שיירי הרעלים המשמשים בחקלאות, ואם אין זו אחת הסיבות לסרטן, אני מוכן על המקום לבלוע את מכונת הכתיבה שלי.

לצערי הרב אין במדינה זו שום נכונות להאזין לוזעקתם של קומץ טבעונים מטורפים (כמוני), כך שעד היום אי־אפשר להשיג בשום מחיר מעט ירק ופרי טבעיים ובלתי מזוייפים.

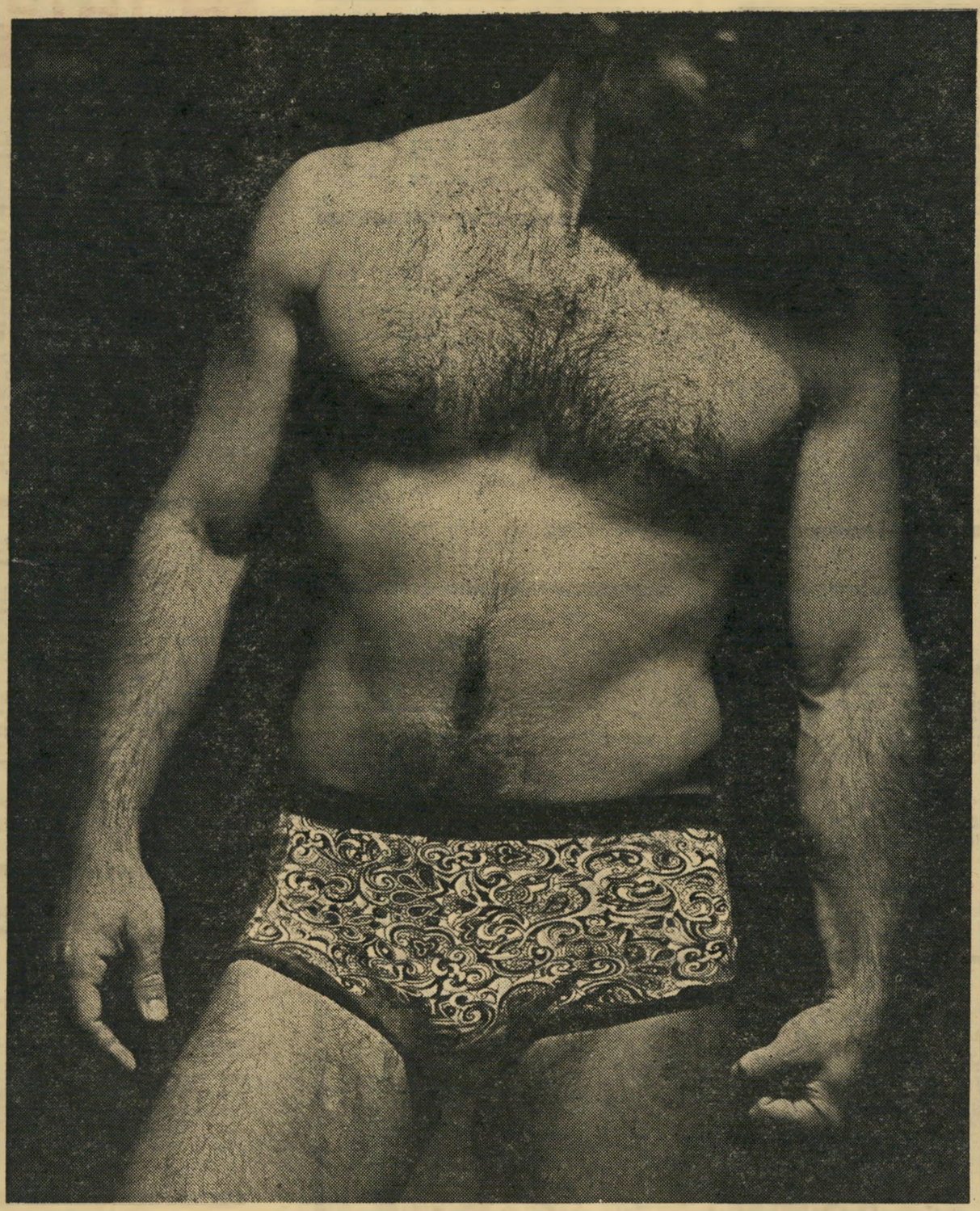
אבל באשר לך, דן בן־אמוץ, אתה בוודאי שאינך „מיסכן" ודבריך בוודאי עדיין נשמעים, ויש להם השפעה כלשהי. בקשתי

(המשך בעמד 8)

שיט סוכות

מה־3 עד ה־15 באוקטובר
באניה החדשה "נילי"
בקור בנמלי:
★ נפולי ★ ניצה
★ ליבורנו ★ קטניה
★ ברצלונה ★ רודוס
המחיר: מ- 1695 ל"י (כולל מ"ס)
טיולים מודרכים ל:
★ קפרי, פומפייה.
★ פלורנס ופיזה.
★ אמלפי וסורנטו.
★ מונטה קרלו.
★ הר הגעש אטנה.
בידור מצוין עם:
★ אמנים בעלי שם
★ 2 תזמורות לריקודים.
★ מועדון לילה.
★ הצגות קולנוע.
הבטח מקומך בהקדם!
פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!
הטיול הטוב ביותר זה
אירופה טורס EUROPA TOURS
הסוג הבטחותי כפי שנקבע ע"י מנהל אגף הספנות והנמלים
א.מ. „נילי" נבנתה ב 1965 א.א.
קול המפרסם

תחתונים לגבר.

תחתוני סטרץ' צבעוניים לגבר:

מושג חדש בתחתוני גברים.

צבעוניות, אופנתיות ונוחות בתחתוני סברינה לגבר.

תחתונים צבעוניים בדוגמא חלקה - 5.45 ל"י

תחתונים צבעוניים בדוגמא מודפסת - 5.95 ל"י

sabrina

תשקיף

שוב נזימה
של אחוז החסימה

שוב צצה בשתי המפלגות הגדולות המזימה להעלות את אחוז־החסימה, מתוך תקוה לחסל אחת ולתמיד את סיעת העולם הזה — כוח חדש בכנסת.

הדבר כבר גרם לדין ודברים בקרב גח"ל, כאשר כמה מאנשי חרות רצו להכריח את הליברלים לתמוך ברעיון זה.

הליברלים סירבו, בטענה שחרות התנגדה בשעתו למגעים שקיימו הליברלים עם המערך לשינוי שיטת־הבחירות. לפי אותו עיקרון, טוענים הליברלים, אסור עכשיו לאנשי חרות לקיים מגעים עם המערך לשינוי אחוז־החסימה.

גם המפד"ל תתנגד, כנראה, להעלאת אחוז־החסימה.

שוב: נמנעה הופעת
רבין בטלוויזיה

ראש־הממשלה גולדה מאיר התנגדה להופעתו של שגריר ישראל בארצות־הברית יצחק רבין בתוכנית הטלוויזיה מוקד.

רבין, הנמצא עתה בארץ, נתן טלפונית מארצות־הברית את הסכמתו להופיע בתוכנית, שדנה בנעשה בעולם הערבי. שעות ספורות לפני השידור, אחרי שנפגש עם ראש־הממשלה, הודיע רבין כי הוא לא מוכן להופיע.

עורכי התוכנית, שהופתעו מהודעת רבין, אילתרו צוות שכלל את אלוף (מיל.) מאיר עמית, אהוד יערי ושלמה שמיר.

רבין יישאר
בכל זאת

סופית: יצחק רבין יישאר שגריר בוושינגטון עד לבחירות הבאות.

סיבה א': לא נמצא מועמד מתאים אחר לתפקיד מרכזי זה.

סיבה ב': השרים הוותיקים חוששים שצירופו לממשלה תעורר בעולם את הרושם שזוהי „ממשלת גנרלים", מאחר שאישיות אחרת, בעלת עבר בטחוני, תצטרף כנראה לממשלה בסוף השנה.

בממשלה יש כבר כמה „גנרלים": דיין, אלון, ובמידה מסויימת, גלילי.

אלמוגי נוקים
נוישטרה פרטית

תוכנית חדשה של יוסף אלמוגי: להקים לעצמו משטרה פרטית משלו (שכבר זכתה, מאחורי הקלעים, לכינוי „פלוגות הפועל ב' ").

הנימוק: עם ביטול הצורך בהיתרי־כניסה לישראל לערבים מהשטחים המוחזקים, מציפים אלפי ערבים את שוק־העבודה, מועסקים בתנאי־עבדות במישקי חקלאות, בניגוד לחוק.

אלמוגי אינו דורש תקציב לכוח זה, מתכוון להשתמש בכספים מסעיפים אחרים של תקציבו.

אולם ההצעה עלולה לעורר התנגדות חריפה, מכיוון ש„משטרת העבודה" האלמוגאית תטריד את כל הערבים הבאים לישראל, תשים לאל את המטרה שהיתה טמונה בביטול היתרי־הכניסה.

שחיתות בלשכות
העבודה בשטחים?

חשש חמור התעורר בגלל ידיעות על פקידים מסויימים, העובדים בלשכות העבודה בשטחים המוחזקים.

מסתבר כי כמה מן הפקידים הסכו ל„ראיסים", גובים תשלום מן הפועלים הערביים שהם מסדרים אותם בעבודה בישראל, והתעשרו במהרה.

אבן - צדוק
נוי אשם?

אבא אבן יעלה בפורום מתאים את תלונתו נגד ח"כ חיים צדוק, שתקף אותו בוויכוח על משרד־החוץ, והאשים אותו במחדלים חמורים ביותר בשטח ההסברה.

אבן יוכיח כי כל המחדלים שאותם הזכיר צדוק (פרשת העתונאי הסובייטי „קורא סי", ביקור הלמס) לא נגעו כלל למשרד־החוץ, אלא למשרדי ראש־הממשלה והביטחון.

לפי טענת אבן, הוטעה צדוק במזיד על־ידי חוגי דיין, כחלק מן המערכה נגדו.

לישכת הנוסחר
נגד בנק ישראל

סערה ציבורית תפרוץ אחרי שלישכת המיסחר תפרסם מיסמך המתיימר לחוכיח כי כל הטענות של בנק ישראל, כאילו קיים מצב אינפלאציוני המסכן את המשק, אינן נכונות.

המיסמך הפרדוקסי מנסה להוכיח כי אם תתקבל הצעת בנק ישראל לפירסום האשראי, יחריף הדבר את המצב האינפלאציוני ולא להיפך.

טענה נוספת המופיעה במיסמך: הפיצויים מגרמניה גרמו להקטנת אמצעי התשלום במשק.

הופסק הייצור של
נוטוסי „ערבה" ו„קומנדר־ג'ט"

התעשייה האווירית הפסיקה לייצר את הממוסים מדגם „ערבה" ו„קומנדר־ג'ט".

ההחלטה להפסיק את ייצור שני המטוסים, באה בגלל שלא התקבלו הזמנות בסלון האווירי שנערך בחודש מאי בצרפת.

קבוצת פעילים בנופד"ל
נגד בחירת גורן לרב ראשי

הסיכסוכים הפנימיים בתוך המפלגה הדתית לאומית נמשכים וחילוקי הדיעות מקיפים עתה תחומים שבעבר היו מעין טאבו לכלל נבחרי המפלגה.

בימים האחרונים חל פילוג במפלגה בשאלת המועמד לתפקיד רב אשכנזי ראשי בישראל. מקובל היה עד לפני זמן קצר שמועמדה היחיד והבטוח של המפלגה הוא הרב שלמה גורן, ראש אבות בתי־הדין בתל־אביב, שהשתחרר מצה"ל לפני כחודשיים ונאות לקבל את תפקידו הנוכחי בתל־אביב כתפקיד מעבר עד לבחירות לרבנות הראשית.

עתה מסתבר כי קבוצת פעילים במפד"ל פועלת נגד בחירתו של הרב גורן. בראש המטה שהוקם למניעת בחירתו של גורן עומד ח"כ הרב משה צבי נריה, ראש ישיבת בני־עקיבא בארץ. מועמדם של המתנגדים הוא הרב שאול ישראלי, חבר מועצת הרבנות הראשית.

רוצחי קפליצקי
התכוונו לעטייה

חוקרי משטרת תל־אביב, המטפלים בפרשת הירצחו של עודד קליפציקי, העלו את הסברה כי עודד נרצח בטעות. לטענת החוקרים התכוונו הרוצחים לחסל את שמעון עטיה, שהיה אף הוא בחדר בו בוצע הרצח.

החוקרים מסתמכים על רמזים שקיבלו מאנשי העולם התחתון, שמסרו כי מתכוננים לחרוג את עטיה מיד אחרי שישוחרר ממעצרו.

בעיקבות המידע, הוחלט להצמיד לעטיה, ששוחרר ביום השני השבוע בערבות של 20 אלף ל"י, בלשים שישמרו עליו.

חיסול הפידאין על־ידי צבא ירדן גרם לזעזוע עמוק בקרב עמי ערב. בעיתונים ברחבי המרחב הערבי חזרו על עצמם מאמרים וקאריקטורות שהביעו זעזוע זה. בקאריקאטורה זו, שהתפרסמה ב„רוז אל־יוסף" המצרי: חשלטון חירדני, בדמות החייל המזויין, מחסל את פלסטין, בדמות הצעירה, כשברקע עמי ערב, עומדים באפס מעשה ומשלמים מס־שפתיים: „אנו עומדים בתוקף על קיום הצדק של הפידאין."

האיש שלנו בברזיל...

קובע בהנאה: קפה ליבר — קליבר!

ואם הוא אומר שקפה נמס „ליבר" הוא חזק, ממריץ ומעורר — אפשר
בהחלט לסמוך עליו. כי האיש שלנו בברזיל הוא מומחה ממדרגה ראשונה בכל הקשור בקפה.
הוא האיש הבודק את הפולים המובחרים בהם טמון סוד טעמו וניחוחו של הקפה,
בכל שעה ובכל מקום — קפה ליבר — קליבר!

קפה „ליבר" - קליבר

השופט לובנברג: „במחירנות המקובלת כיום, הפכו תמונות עירום לנחלת הכלל"

כ**ל גליון של** העולם הזה מת עבורנו עוד לפני שהוא נולד עבור הקוראים. ביום שני בצהריים, כשמכונות הדפוס פולטות את גליונות העולם הזה אל הכריכיה, כבר מתכנסת המערכת לישיבת־תיכנון של הגליון הבא.

אבל ביום שני בשבוע שעבר, התעוררה הסכנה שגליון העולם הזה ימות גם עבור הקוראים, עוד בטרם נולד. אל ישיבת המערכת הגיע בשעה 12 בצהריים שליח

השופט לובנברג

בהול של בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, ובידו צו־מניעה שהוציא השופט המחוזי שלמה לובנברג שעתיים קודם לכן, ובו הוא אוסר את הוצאתו־לאור והפצתו של הגליון, שהיה אותה שעה בשלבים האחרונים של ההדפסה.

גזר־דין מוות

ל**מעשה** הוצא צו־המניעה בצורה שאסר רק פירסום כתבה אחת בעתון, הכתבה נשואין אזרחיים נוסח אכזיב, בה תואר טכס הנשואין שערך „מלך מדינת אכזיב"

בור והסדר הציבורי דורשים כי יימנע פירסום שמם ותמונותיהם של הקטינים."

משמעותו של צו־המניעה היתה גזר־דין מוות על גליון העולם הזה. השופט הנכבד לא טרח, שעה שנעתר לבקשת ההורים, לבדוק את הבעיות הטכניות הכרוכות בהוצאה לאור של עתון כדוגמת העולם הזה. הוא לא ידע כי אין כל אפשרות טכנית להוציא את הכתבה, להכניס במקומה כתבה אחרת או אפילו להשאיר את העמודים, בהם היתה צריכה הכתבה להופיע, ריקים.

עוד יותר מכך: לא היתה גם כל אפשרות להדפיס את העתון מחדש, בלי הכתבה על נשואי אכזיב, ולהוציאו לשוק באיחור של יום או יומיים. בגלל סידורי הדפוס, המדפיס גם עתונים ושבועונים אחרים, כדוגמת במחנה, היתה משמעות צו־המניעה אי הופעת העולם הזה בשבוע שעבר.

מיד התחלנו לפעול בשני מישורים, על מנת לאפשר את הופעת העתון. עורך־הדין אמנון זכרוני הוזעק ממשרדו אל בית־המשפט, כדי לנסות ולבטל את צו־המניעה, שהוצא בנוכחות צד אחד בלבד. אותה שעה ניתנה הוראה לדפוס לעצור את מכונות ההדפסה. כיון שלא ידענו מה תהיה החלטתו הסופית של השופט, הכננו את עצמנו לקראת אפשרות שצו־המניעה ישאר בתוקפו. לא יכולנו להוציא את הכתבה כולה, ולכן היה עלינו לתקן אותה בצורה כזאת שלא ניתן יהיה לזהות בה, לא בצילומים ולא בחומר הכתוב, את שני הקטינים שנישאו (שעה שהורדה הכתבה לדפוס לא ידענו כלל שההתן והכלה הם קטינים. בראיון עמם הם הציגו את עצמם כבני 18 שנים).

איש הצינקוגרפיה, המכינה את הגלופות, צרב בעזרת חומצה מיוחדת את פני־הם של החתן והכלה על הגלופות. שמו־אוהבת את ההמוניות שבטכס הנשואין. במקום שהתחתנו באכזיב, לא היו המונים, היו רק אורחים מעטים.

„לא נסעתי לאכזיב בשביל להתחתן. נסעתי לשם סתם על מנת להגות עם החבר שלי, מאיר חקק. שם במקום החלטנו להתחתן. דיברנו על אפשרות נשואין גם לפני שנסענו לאכזיב, אבל איני יכולה להגיד שהיתה אז בליבנו החלטה להתחתן. „היינו באכזיב שמונה ימים. והחתונה נערכה שבוע אחרי שהגענו לשם."

הכלה אמרה: „איני מצטערת!"

ב**שיב** זה הגיש השופט לרותי את גליון העולם הזה המודפס, ובו הכתבה המצולמת על חתונתה באכזיב. על דוכן העדים עיינה רותי בכתבה וחיוך גדול השתפך על פניה. לפי הוראת השופט בית־המשפט המחוזי. בשעה היעודה הו־פיעו שני הנערים שנישאו באכזיב בלוויית פרקליטם, עורך־הדין שאול נבוני. הו־ריהם, שהוזמנו אף הם להיות נוכחים בדיון, לא הגיעו משום מה.

בהעדר קצרנית שתרשום פרוטוקול של הישיבה, הקליט השופט לובנברג את מהל־כה בעזרת רשמקול. מיד עם פתיחת ה־דיון העלה השופט את התתן והכלה אל דוכן העדים.

ראשונה העידה בשבועה רותי כץ, ש־סיימה השנה את לימודיה בכיתה השמי־נית בבית־הספר רון ושבעוד חודשיים ימלאו לה 18 שנים. סיפרה רותי לשאלות השופט:

„אני יודעת מה פירוש להתחתן ואני יודעת גם איך צריך להתחתן במדינת ישראל. אבל אני סולדת מזה. אני לא

פרקליט זכרוני

הצטלמתי מרצון וידעתי שיש במקום עתו־נאים. שוחחתי איתם ברצון וידעתי שה־תמונות יופיעו בעתונים. בערב בו נערכה החתונה פורסמו בשטח אכזיב מודעות הקוראות לקהל לבוא ולחגוג עמנו יחד את חגיגת הנשואין."

גם למאיר נתן השופט לקרוא את הכת־בה המודפסת. גם לו לא היתה התנגדות לפירסומה, למרות שציין: „תמונות העי־רום אינן לפי רוחי."

„אינם בגירים"

מ**יד אחרי** עדותו, התפתח באולם קרב משפטי בין פרקליט ההורים ל־פרקליט העולם הזה.

טען עורך־הדין נבוני: „כל מי שעורך, עוזר ומסייע לאירוע מעין זה, אשם ביחד עם האחרים בעבירה לפי סעיף 23 מפ־קודת החוק הפלילי. לכן פירסום דבר החתונה, שנעשתה בעבירה, כמוהו כסיוע בדבר עבירה.

„ההסכמה לפירסום החתונה היא פעו־לה משפטית שדרושה לה הסכמה על ידי הוריהם של הקטינים, ומכיון שכפי שראינו אין לא רותי כץ ולא מאיר חקק אנשים בגירים, אפילו אם עברו את גיל 18, אין הם מסוגלים לדאוג לענייניהם. אפילו הסכימו לפירסום הכתבה, הרי זה בניגוד לאינטרסים שלהם ויש לבטל את הסכמ־תם."

טען נבוני: „ברגע שיופיע הפירסום הזה לא יוכלו השניים להמשיך בלימו־דיהם, לא יוכלו לחזור בהם מחתונתם אפילו יצטערו עליה, כיון שהחברה תראה בהם אנשים נשואים. נוסף לכך יהיה ב־פירסום כדי לפגוע בקיום התא המשפחתי שלהם עם הוריהם."

האם היו הנשואין עבירה?

מ**ול טענות אלה** השמיע עורך־הדין אמנון זכרוני, נציג העולם הזה, שורה של טענות נגד. טען זכרוני:

„הבעיה העיקרית היא בעיה של חופש העתונות: אם פלוני עשה מעשה אסור, האם זכאי עתונאי או אינו זכאי לפרסם על כך? לדעתי אפילו בית־המשפט אינו יכול לשלול זכות זאת לפרסום, שכן כדי לאסור יש צורך בחוק מפורש לכך, וחוק כזה אינו קיים.

„ההורים המבקשים את איסור מעשה ילדיהם, בטענה שאינם אחראים למעשה שעשו בהיותם קטינים, אינם דורשים לב־טל את המעשה אלא איסור לפרסם אודו־תיהם וכל פרטים העלולים להוביל לזי־הויים, נמחקו מגוף הכתבה. רק אז המשיכו להדפיס את העתון, מתוך הנחה שבאם ישאר צו־המניעה בעינו, ניתן יהיה להפיץ לפחות כמות קטנה של עתונים, שבהם לא ניתן יהיה לזהות את שני הקטינים.

ההורים לא הגיעו

ל**אומנם,** בבית־המשפט המחוזי, טרם השופט לובנברג לבטל את צו־המניעה שהוציא. לעומת זאת היה מוכן לדון בו מחדש, בנוכחות המבקשים והנתבעים, ב־שעה שלוש אחר־הצהריים באותו יום, שעות ספורות לפני הופעת הגליונות ה־ראשונים של העולם הזה ברחובות תל־אביב.

בנייני בית־המשפט נפתחו במיוחד לצורך ישיבה יוצאת־דופן זו של היא סקרה את התמונות וקראה את הכתוב, ואז, בתשובה לשאלות נוספות נפלה ה־הפתעה הראשונה.

שאל השופט לובנברג: „האם יש לך התנגדות שהתמונות האלה יפורסמו?"

השיבה רותי: „לא, איני מתנגדת. גם תמונות העירום בכתבה אינן מפריעות לי, אבל אני מתחשבת בהורים שלי. להם עלו־לות תמונות העירום להפריע. אשר לכתוב, איני יכולה לומר שאני מתנגדת לאשר נאמר שם."

דבריה של רותי הפתיעו אפילו את פרקליטה. בחקירה נוספת אמרה רותי: „לא, איני מצטערת על החתונה. אני רואה את עצמי כנשואה לחבר שלי ואינני מצ־טערת גם על הטכס שנערך. להורי הו־דעתי על נשואי ביום ראשון, כשחזרתי מאכזיב. אמרתי להם: ‚מגיע לי מזל־טוב, התחתנתי'"

הרב אלי אביבי, רותי כ"ץ ומאיר חקק, אורחים ומתפשטים בחתונת אכזיב

תיו. אם יכולים לקבל סעד מבית־המשפט אם יש להם עילה על פי החוק לכך. אבל במקרה זה אין להם כל עילה."

טענה נוספת שהעלה זכרוני: "שני ה־צעירים אינם קטינים לפי חוק דין הנשו־אין. נערה מתחת לגיל 17 זקוקה להס־כמת ההורים ובית־המשפט כדי להינשא. נערה מעל גיל 17 אינה זקוקה להסכמה. יותר מזה: החוק אינו מדבר כלל על ה־גיל המותר לנערים ממין זכר להינשא, ומכאן שגם החתן אינו קטין לפי הגדרת חוק זה."

באשר לאיסור פירסום זהותם של רותי כץ ומאיר חקק, כמי שהיו מעורבים בבי־צוע עבירה — הנשואין הבלתי חוקיים לפי חוקי מדינת ישראל שנערכו באכזיב — טען זכרוני: "החוק מגדיר את עורך הנשואין ללא היתר כמבצע עבירה. אין שום הוכחה שהשניים עברו עבירה ומכאן שאין איסור לפרסם את זהותם."

השופט לובנברג קיבל כמעט את כל טענותיו של אמנון זכרוני. קבע השופט בהחלטתו:

"הבעיה המרכזית היא — האם יש ל־העולם הזה זכות לפרסם את דבר החתונה שנערכה באכזיב או אין לו זכות כזאת. ואם כי נראה לי שעריכת טכס נשואין באכזיב איננה מאורע המצריך דיווח עתו־נאי על מה שאירע שם, אין לי ברירה אלא להסיר את צו־המניעה, וזאת מהני־מוקים הבאים:

● "אפילו היתה כאן עבירה פלילית אין דבר בחוקי ישראל המונע פירסום מעשי עבירה.

● "אינני יכול לומר אם הצעירים ש־השתתפו בסידור הנשואין היו שותפים לעבירה. אילו היה מדובר שמסדר הנשו־אין הוא קטין, ברור היה שהיתה כאן עבירה. אבל היות שבני הזוג הם קטי־נים — למרות שמותר להם להתחתן ללא היתר הוריהם — קשה לי לומר שהם עברו איזו עבירה לכאורה."

● "אפילו היתה להורים זכות משפ־טית לאסור פירסום הכתבה, לא יכולתי להעתר לבקשה זו, משום שהם השהו את העניין עד שהודפסו גליונות השבועון ואם תיאסר הפצתם יגרם לשבועון נזק כספי גדול, שספק אם ההורים יוכלו לערוב לו."

„עכשיו שנת 71'"

ב נקודה זו **התערב** פרקליט הו־ריהם של רותי ומאיר, תבע לאסור לפחות את פירסום תמונות העירום. השיב לו השופט: "עכשיו 71, ואני מתכוון ל־שנה ולא לשבועון נוער 71." אחר־כך הכליל בהחלטתו סעיף מיוחד המתייחס לנקודה זו:

"התעוררה השאלה לגבי תמונות בהם מצולמים אנשים בעירום. יתכן שבצילומי העירום יש טעם לפגם. אילו יכולתי לראות בענין זה את מרכז הענין יתכן שהייתי מתייחס לכך. אבל מכיון שבמתירנות המ־קובלת בימים אלה הפכו תמונות העירום לנחלת הכלל, אפילו בעתונים מכובדים ומקובלים על כל המשפחה, אין אני רואה את עצמי רשאי לתלות עצמי בצילומי עירום כדי לאסור דבר."

באשר לעצם הנשואין, הוסיף השופט ואמר: "אינני יכול שלא להביע צערי על כל המקרה. אדם המכריז על עצמו כמ־דינה — מחובת המדינה למנוע זאת. ואם הפירסום בהעולם הזה יביא להארת ה־בעיה ולהתערבותה של המדינה, יהיה ה־פירסום לשירות הציבור."

בכך הסתיימה המערכה המשפטית. מיד ניתנה לדפוס הוראה להפעיל את מכונות הדפוס במלוא הקצב. העולם הזה הופיע בשעה הקבועה ברחובות תל־אביב.

אולם בעוד שמרבית הקוראים קיבלו לידיהם גליונות רגילים בהם פורסמו כל הפרטים על נשואי אכזיב, נאלצו כמה אלפים של קוראים להסתפק בגליונות בהם הופיעו החתן והכלה עם פנים מחוקים ובהם לא אוזכר שמם בגוף הכתבה.

החלטה מרתיעה

ב סופו של דבר, נראה שהקרב ה־משפטי המהיר שנערך בשבוע שעבר, היה אקט חיובי ביותר, למרות דפיקות־הלב המוגברות שגרם לנו. אין זו הפעם הראשונה שאנשים וגורמים שונים מנסים להעזר בבית־המשפט על מנת למנוע, ב־טענות שונות, את הופעתו של העולם הזה.

עצם הפניה לבקשת סעד מבית־המשפט, לפני שהמבקשים פנו באותה בקשה אל המערכת, בשעה שניתן למנוע פירסום, אם יש נימוקים המצדיקים זאת, הוא מע־שה קנטרני שאינו מעיד על תום־לב, וש־אסור לבתי־המשפט לתת לו יד.

לא יתכן מצב, שבנוסף להגבלות ול־צנזורה הקיימת בישראל על פירסומים, יוכלו אזרחים להסתייע בבתי־המשפט ל־מניעת פירסומים שאינם נראים להם. זוהי פגיעה גסה בחופש העתונות. אם עתון עובר על אחד האיסורים הכתובים בחוק (כמו פירסום המזיק לקטינים) יש בידי המדינה כל האמצעים להעמיד את העתון לדין ולדרוש את הענשתו. אולם זהו תס־קיד המסור בידי המדינה, ואין אנשים פרטיים זכאים לקבל לידם זכות זו.

בנקודה זו העמיד פסק־דינו של השופט לובנברג את הדברים במקומם, ויש בו כדי להרתיע בעתיד אנשים נוספים ש־יבקשו למנוע פירסום בהעולם הזה או את הופעת העתון.

נקודה נוספת הראויה לתשומת־לב ב־קשר זה, הוא טיב הדיווח שמביאים עתו־נאי הערב לקוראיהם. בעוד שעתוני הבו־קר דיווחו על הפרשה מפי כתב עית"ם שנכח בעולם בית־המשפט, דיווחו על כך עתוני הערב מפי כתביהם.

מעריב, שצו־המניעה המקורי הוצא גם נגדו, לא טרח להתגונן ולבקש לבטלו. כתבו נכח אומנם בבית־המשפט, אולם בדי־וח שמסר למחרת בעתונו, העלים כליל את העובדה שהקרב המשפטי נערך על ה־פירסום בהעולם הזה ושהחלטת השופט התייחסה לפירסום זה, שהובא בפניו עוד לפני שיצא העתון לאור.

ידיעות אחרונות פירסם ידיעה על ה־פרשה מפי כתבו, שלא נכח כלל בעת הדיון. נוסף לבדיות שמצץ הכתב מדמיו־נו (כמו הסיפור ששני בני הזוג הביאו עמם לבית־המשפט את הכתובה שנתן להם אלי אביבי באכזיב) הוא השמיט במתכוון את שם העולם הזה, כאילו הוצא הצו מל־כתחילה ובוטל אחר־כך בקשר עם איזה כוחות נעלמים מעולם הרוחות.

אלי אביבי קורא בבני הזוג הצעיר את הכתובה, החתן שם מבטחו על־צאצאיהכלה, והזוג הנשוי חותם את הסכם בנשיקה

נשואין אזרחיים נוסח אכזיב

אל החופה

האדם והנוף:

החותמת:

שוטרים עירומים

נדבכת ראש המדינה

2 העמודים לפני מחיקת הפנים

אלי אביבי קורא בבני הזוג הצעיר את הכתובה, החתן שם מבטחו על־צאצאיהכלה, והזוג הנשוי חותם את הסכם בנשיקה

נשואין אזרחיים נוסח אכזיב

אל החופה

האדם והנוף:

החותמת:

שוטרים עירומים

נדבכת ראש המדינה

2 העמודים אחרי מחיקת הפנים

מכתבים

(המשך מעמוד 2)

ממך איפוא: השמע אותם! השמע אותם לא פעם ולא פעמיים, אלא עוד ועוד, עד שיתחיל מישהו שם בממשלה להרגיש לא־נוח בכורסתו הרכה, כי רק אז ייעשה משהו בקשר לזה.

שמעון נמרי, תל־אביב

■ „אמרנו לכם"

זה שבועות רבים שמדורו של אלי תבור, „קורא יקר" סובב סביב מוטיב אחד בל־בד: „אמרנו לכם," „אנחנו היינו הראשו־נים שאמרנו ש..." וכו'.

האומנם נסתתמו מקורות השראתו של ראש המערכת הנכבד, שאינו טורח לחפש נושאים חשובים יותר לדון בהם במדורו כפי שהיה הדבר בזמן שהמדור נכתב בידי חברי מערכת אחרים?

מר תבור היקר, כתפיך בוודאי שבורות כבר מרוב הטפיחות העצמיות על השכם. מוטב שאת כל ה־„אמרנו לכם" וההערכות העצמיות תשאיר לאורי אבנרי, לנאומיו ב־כנסת ולמדורו „קריעות ביניים".

ישנן דרכים נאותות יותר לשכנע את הציבור בצידקת דרככם, מאשר בהתפא־רות מופרזת, וה־„יחי אנחנו" המוגזם יצא כבר מן האף.

מירב הסיכוי הוא שמכתבי זה לא יוד־פס, אולם כדאי בכל זאת שתיקחו לתשו־מת לבכם את האמור במכתבי זה.

אפרים כץ, פתח־תקווה

■ „פנתר"

בלי צבע

ישבתי בדואר ברחוב החלוץ וכתבתי מכתב. גבר מבוגר ואחד צעיר ניהלו בי־ניהם שיחה קולנית, באולם הדואר, שהוא יחסית קטן. פקיד ביקש מהם לצאת ולא להטריע. אני הוספתי מילה לחזק את בקשתו של הפקיד.

דקמן

הגבירו הגברים ה־שניים את קולם, כי „לכם מותר הכל ולנו שום דבר." „לכם" האשכנזים, „לנו" הספרדים.

זה מצחיק. מצ־חיק עד מוות.

גרתי במעברה ו־עבדתי עבודת־דחק. קבוצת תלמידים ב־חופשה באה לעבוד איתנו במעברה ה־סמוכה. מנהל ה־עבודה לא ידע עב־רית. אני ידעתי, לכן נתן לי לסדר את התלמידים ב־עבודה. תושבת ה־מקום פנתה אז אלי ואמרה: „אתה עו־שה חיים."

אז הייתי תושב מעברה בזכותו של אחי, שהיה עולה חדש וקיבל אזבסטון, אני גר־תי אצלו. כבר אז הייתי ותיק בארץ. לפני כן גרתי בחדרים שכורים. לי לא היה מגיע אזבסטון. היום, כשאחי גר בשיכון, חזר־תי לגור בחדר שכור, מיטה וארון.

ואני לא בן עדות המזרח, אבל אני פנתר שחור משחור. הצרה האמיתית היא שלא רואים את זה מבחוץ.

אליחו דקמן, חיפה

■ חופר

טעם

הגני קוראת נאמנה של עיתונכם מיום הוצאתו לאור, ובדרך כלל גם מזדהה עם רוב דעותיו של חבר הכנסת אורי אבנרי, וכן אני מצביעה עבור התנועה. אבל ת„פנתרית" שהופיעה בהעולם הזה 1765 היתה שיא של חוסר טעם וגם הטקסט היה טיפשי ורחוק מהאמת כרחוק מזרח ומערב:

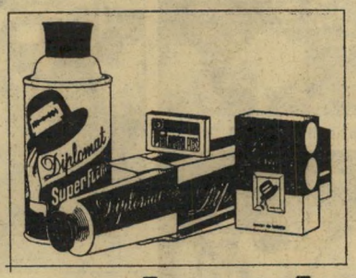
א) זה לא נכון שמפלים בעבודת פקי־דות נערות מעדות המזרח. כיום קיים חו־סר פקידות וכל נערה ממש נחטפת, אתם יכולים בעצמכם לבדוק בלשכה.

ב) אני חושבת אם כבר מדברים על

סבון העילית לגבר...

דיפלומט לגבר — סבון תמ־רוקים חדש, משובח וריחני, ספוג בניחוח של פרחי יער. הסבון אשר יעניק לך הרגשה רעננה ומלטפת למשך שעות רבות... גם לאחר יום עבודה ארוך ומיגע. הענק לעצמך רחצה נעימה וריחנית ותופתע עד כמה יראו להיות בקרבתך...

ממוצרי האיכות של „דיפלומט"

לחשיף בחנויות המובחרות

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134. תא־דואר 136 • שען מברקי: עולמפרס • „הדפוס החדש" בע"מ, ת"א, רח' בן־אביגדור • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ. העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קיפוח, שיבדקו מה כל אחד מהם עשה כדי להיחלץ מהמצב הזה. אני ובעלי ילידי הארץ, שירתנו בפלמ"ח, בעלי נפצע ואפילו לא תבע את זכויותיו, עבדנו כל השנים ושילמנו הרבה משכנתא, שילמנו גם עבור חינוך תיכון של בתנו ולא קיבלנו שום הנחה, מס־הכנסה משלמים כמו כולם, בעלי גם הולך למילואים כל שנה — ופתאום קמים נערים שבילו את ימיהם ברחוב וגם בבתי־הסוהר וטוענים שהם מקופחים. למה הם פשוט לא הולכים ללמוד או לעבוד, ושלא יגידו לנו שאין עבודה היום לכל דורש. אבל הם יושבים וצועקים „שיביאו לנו". למה?

עליזה יבין, רמת־אביב

■ תחרות

הצילומים

מצורפת תמונה לתחרות הצילומים.

תמונת השבוע

ככותרת אני מציע: קודש וחול.

מתי חלילי, משמר העמק

● הקורא מתי חלילי ממשמר העמק זכה בפרס המדור בסך —.10 ל"י.

■ מקאן

לכאן

זה עתה קיבלתי מכתב ממר דוד אבידן שאת סרטו מין הכנסנו לתוכנית La Quinzaine des Realisateurs ב־פסטיבל קאן 1971.

למעשה, כתב לי מר דוד אבידן שעיתונאי ישראלי, מר דן בן־אמוץ, הצהיר שבחרנו את סרטו רק בגלל שהסרט נאסר להקרנה בישראל ולמרות איכותו הירודה.

בהיותי רק אחד מהאחראים לפסטיבל, אני מתנגד לנכונות הצהרה זו ועלי לציין שסרטו של מר דוד אבידן נבחר על־ידי ועדה של חמישה יוצרי קולנוע צרפתיים שאהבו את ה־drollery והקצב, ומאותן סיבות הכניסו את הסרט לתוכנית.

באשר להצהרותיו של מר דן בן־אמוץ, הן נאמרו על דעת עצמו, ובשום אופן אין להחזיק את Q des R. אחראי להן.

עלי לציין שמעולם לא פגשתי את מר דן בן־אמוץ ולא יכולתי משום־כך לומר לו את הדברים שהוא מייחס לנו. להיפך, אם פגשתי אותו, סיפרתי לו מדוע בחרנו והחלטנו להגן על סרטו של מר דוד אבידן.

אני פשוט מתפלא שעיתונאי יכול לחשוב, אפילו לרגע, שיוצרי קולנוע בורחים בסרט ואחר־כך מתנכרים לו; זוהי עמדה טיפשית ובלתי הוגנת.

פייר־אנרי דלו, פארים, צרפת

●

קוראים חשוכים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למכתבים תמציתיים.

שחך
שרותי תעופה בע"מ
קורס טיס פרטי
נוסף מתחיל בימים אלה. אם רצונך להצטרף לחוג האקסקלוסיבי ולמועדון הטייסים שלנו פנה מיד, בין השעות 8.30 — 18.00
טל. 981193, הרצליה

סטודיו יעל
עבר מדיזנגוף ליפו העתיקה, רחוב מזל קשת 4.
השיעורים בבית הספר ממשיכים בימי שני ורביעי כרגיל.

בעיות ולבטים
בחיי המין
מאת
הד"ר מרדכי זירדמן
הוצאת רשפים
להשיג בחנויות הספרים הגדולות

זה הוא זה!
השיזוף היעיל ביותר
והטוב ביותר

מוצר איכות של Taya עם אולטרה-סול

שי לא נורמלי!
תקליט ארוך נגן "12 סטראו
שירים בצבעים טבעיים

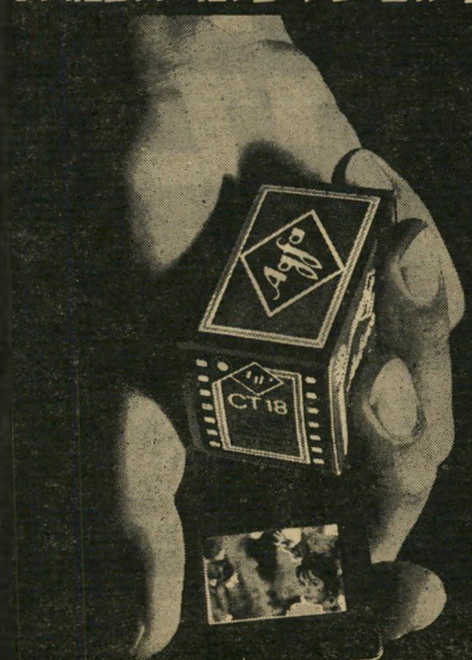
ינתן בשי-חינם לכל הקונה ביולי ואוגוסט בלבד שני סרטים Agfacolor CT18 לשקופיות צבעוניות. תקליט זה הופק במיוחד למען חובבי הצילום וכולל 12 ממיטב השירים הישראליים החדשים והאהובים ביותר: "מתוק מתוק" עם יגאל בשן ולהקת פיקוד צפון, "שבחי מעוז" של נעמי שמר בביצוע להקת פיקוד דרום, "הבן יקיר לי אפרים" עם להקת הנח"ל, רבקה מיכאלי ב"בים בם בום", אילנית ב"כבר אחרי חצות", "יש לי אהוב" בסיירת חרוב" של להקת פיקוד דרום ובן שירי "השלושרים", אילנה רובינא, יורם ארבל, ששי קשת ועוד.

אילו אפשר היה להשיג תקליט בלעדי זה בחנויות התקליטים, היה מחירו 17.90 ל"י, אך לרוכשי סרטי CT 18 Agfacolor CT 18 הוא ניתן כשי חינם - לתוספת הנאה.

אם עוד לא ניסית את סרטי השקופיות הצבעוניים של אגפא, זהו הרגע בו כדאי לך לעשות את הנסיון ולהיווכח בעצמך מדוע צלמי הצמרת מעדיפים אותם על כל האחרים.

הסרט שלך
לשקופיות יפהפיות
בצבע נאמן לטבע
Agfacolor CT 18
סרט הצילום של צלמי הצמרת

זה אותו זה מצלם!

אבא אבן שכב בקופסת נעל"ים,

ושר־המשפטים הגיש הוצאות על 500 ל"י לחודש לקניית עופות

■ ביום השלישי האחרון, בחמש אחר הצהריים, נעצרו שתי מכוניות אמריקאיות חדישות ליד קפה סקאלה בתל־אביב. מאחת המכוניות ירד שר־הביטחון **משה דיין** שנכנס לקפה כדי להיפגש עם ידידים. צלם־עיתונות שעבר במקום רצה לצלם את השר. הצלם לא הספיק לכוון את מצלמתו כשניגש אליו אחד משומריו של דיין, ואמר: „אתה לא תצלם כאן!" „אבל מותר לצלם כל אחד במקום ציבורי," השיב הצלם. „לא נכון! מותר לצלם רק אם ה־איש שמצלמים אותו מסכים להצטלם. אם תצלם אקח ממך את הסרט," אמר איש הביטחון בטון מאיים ונשאר לשמור על הצלם עד ששר־הביטחון עזב את המקום. כשעזב השר, אמר הצלם לאיש הביטחון: „אני מוכן להתערב איתך על ספל קפוצ'ינו שאתה הכנסת ראובן ברקת (מימין), מזכ"ל מפלגת העבודה, ישראל ישעיהו (במרכז), ח"כ מתילדה גז, פרופסור יגאל ידין, ח"כ מרדכי ביבי וחמזכיר הכללי של ההסתדרות, יצחק בן־אהרון.

יצחק ציגלר

(ממושקף מימין), מוותיקי הסדרנים בכנסת, שמע בחייו רבבות נאומים של אחרים. כמו שאר סדרני הכנסת, הוא חלם להשמיע נאום משל עצמו. הוא זכה בהזדמנות לנאום בטכס הסרט חלוט מעל האנדרטה לזכר הטייסים שנפלו על הגנת ת"א במל־חמת השיחרור, שתוקמה ברמת הטייסים. ציגלר נשא את בירכת השכונה, כשבין קהל מאזיניו היו יו"ר

השידור, הרי אם תיפנו אלי ותבקשוני להשתתף בתוכנית — לא אתנגד." לשייקה, שלא היתה לו במקור כל כוונה ל־הזמין את אלון, לא נותרה ברירה אחרי פנייתו של השר הממונה על הטלוויזיה, והוא הזמין אותו.

■ אחת השאלות שנתקבלו באולפן הטלוויזיה במיסגרת התוכנית השעה השלישית, היתה: האם נכון שבתקופה הבאה תגועת העבודה הקימה צבא משלה כשם שהקימה שריתי בריאות, חינוך, לישכות עבודה; והאם הצוות לא סבור **שדויד בן־גוריון** פירק את הפלמ"ח כשם שפירק את זרם העובדים בחינוך, לישכות העבודה של ההסתדרות, והאם היה מוצדק שההסתדרות תגבש כלים משלה. האם הצוות, בטווח ראות של 20 שנה, לא סבור שבן־גוריון צדק אז? השואל הציג עצמו כ**דן הורר**, האיש שהשתתף במחקר על פעולות התגמול. בגלל חוסר זמן לא שודרה השאלה. למחרת התוכנית טילפן אחד מאנשי הטלוויזיה לדן הורוביץ, ביקש להתנצל על כך שהשאלה לא שודרה. השיב לו הורוביץ: „השאלות לא רעות, אבל אני בכלל לא התקשרתי."

■ בישיבה האחרונה של הנהלת המערך המשיכה ראש הממשלה **גולדה מאיר** ודנה בנושא ההדלפות. את ההברקה בנושא תרם ח"כ מפ"ם **יעקב חזן**, שאמר בפתח דבריו: „אני מקווה שכל המדליפים יאזינו היטב לדברי. בפעם שעברה הם לא האזינו היטב והדברים יצאו משובשים בעיתונים."

■ בין שאר הצעותיו בדיון על משרד החוץ בכנסת, הציע ח"כ מפ"ם **דב זכין**: „מערכת הסברה יזומה ברחבי העולם גם על־ידי משלחות של חברי כנסת..." הפסיק אותו ח"כ המערך **מרדכי סוריק**: „ככל שישתפו אותך פחות בהסברה, כן ייטב..." השיב זכין: „אותך נשכפל ב־פורמט משולש ונשלח לארבע יבשות. האם זה יספק אותך?"

■ לפתיחה החגיגית של מלון גני שולמית באשקלון, שנערכה ביום החמישי שעבר, הוזמן בין השאר גם אלוף פיקוד המרכז רחבעם **(גאנדי)** זאבי, שנשאר ללון באותו לילה במלון. בחמש בבוקר יום השישי נחת הליקופטר על משטח דשא סמוך למלון וגנדי הוזעק בעיקבות גילויים של 16 פידאיון בביקעה. בשעה 11 באותו יום נחת ההליקופטר שוב ליד המלון, החזיר את גנדי מהביקעה ישר לתחרות כדורי־מים שנערכה במלון. בתחרות השתתפו **אורי זוהר**, האמרגן אברהם **(פשנל)** דשא, הפירסומאי **דוד אדמון**, ומפקד גייסות השריון אלוף **אברהם אדן** בקבוצה אחת. כשבקבוצה השנייה נמצאים בין הייתר גנדי ואיש הטלוויזיה **דן שילון**. השופט היה **טוביה סער**. ניצחה קבוצתו של אלוף אדן.

■ השחקן **יוסי ידין** התגלה כמצחצח תזמורת מתוסכל. בראיון שערכו **ערנה שביט** ו**תקווה מרוז** בגלי צה"ל סיפר ידין כי בהיותו בן ארבע ניצח על תזמורת ילדים בגן של אמו, **חסיה סור קניק**. כשהשולחן עליו עמד נשבר לפתע. בכך הסתיימה הקאריירה הניצוחית שלו.

■ לפי שתי הסנוניות הראשונות, נראה כי יפהפיות ישראל בחרו במיקצוע חדש: דיילות־יופי. נערת ישראל **ניצי בן־דויד** ומלכת היופי לשעבר **חווה לוי**, הפכו לדיילות־יופי של חברת רבלון.

■ חברי בורסת היהלומים ברמת־גן התמרדו. הם כינסו אסיפה דחופה והחליטו לא להענות לדרישה לענוד תווי זיהוי כשהם נכנסים לבניין הבורסה. גם נאומו הנרגש של מנהל מודיעין אזרחי האחראי על הבטחון בבניין, **שלום ירקוני**, שניסה להסביר לחברי הבורסה כי התג חשוב לבטיחות, לא עזר. אבל בתום הישיבה הסוערת ויתרו חברי הבורסה והסכימו ללכת עם תגי זיהוי — בתוך הארנק.

ח"כ זכין לח"כ סורקיס: „צריך לשכפל אותך בפורמט משולש"

■ מה לעשות בפידאיון העוברים את הירדן ומסגירים עצמם לכוחות הביטחון הישראליים? **חיים גורי** הציע השבוע מעמדי דבר: „כל חבלן ערבי הנכנע לכוחותינו, משרת את תקוות השלום. הוא מסמר נוסף בארון המתים של האשלייה. אם מותר להשתמש בדימויים. לו שאלו בעצתי הייתי משחרר את הנערים הצעירים ונוהג באחרים, אם יוברר בחקירה כי לא פשעו, במידת החסד המאפיינת את המנצחים."

■ הופעתו של סגן ראש הממשלה **יגאל אלון** בתוכנית השעה השלישית על הנורא למה פירקו את הפלמ"ח, נעשתה ביוזמתו של אלון עצמו. רק ביום השישי האחרון התקשר אלון אל מנחה התוכנית **שייקה בן־פורת** והודיע לו: „מכיוון שאני מבין שגזירתנו בוושינגטון **יצחק רבין**, שהיה אמור להשתתף בתוכנית, לא יגיע עד למועד

גינטר זאקס

הפליבוויי האירופי, עבר בתקופת ניסיונו הראשונים לפני 15 שנה, קורס מזוזו לחיתול תינוקות. עתה הוא משתמש בחומר שלמד, בטיפולו בילדו השני מנישואיו השלישיים. אשתו השנייה של גינטר, בריג'יט בארדו, שלחה מברק ברכה ללידת התינוק: „נשיקות של ב.ב. למען הבייבי." גינטר, שאיחל לעצמו בת וכבר בחר לה שם, קטיה, חילק את שם בנו החדש לשלוש תקופות: בילדותו ייקרא הילד כריכרי, כנער כריס וכשיהפוך לגבר: כריסטיאן.

יום הבסטיליה

נחוג השבוע בכפר הנופש הצרפתי של מועדון החים התיכון באכזיב. ראש הכפר, פופס (משופם מימין) כיבד את אורחי הכפר בשתייה כדת ומייק בורשטיין (מימין מראה את שריריו) בחברת אשתו עידית (לידו) בידר את האורחים עד שעות הבוקר המוקדמות.

תמורים

נישאו • בסיבה צנועה בבית ידי־דים, הוא בשעם השלישית, ראש החוג לתיאטרון באוניברסיטת תל־אביב, שגרם לסערה ציבורית כשעבר מאוניברסיטת ירושלים, בה עמד ב־ ראש החוג ללימודים לאסתיים ואמנות, ל אוניברסיטת תל־אביב — פרופ' **משה לזר**, שיצא אחרי נישואין, ב־ חברת אשתו **פוניה**, למסע הרצאות בן חצי שנה בארצות־הברית — שם הוא מתכונן גם להוציא לאור שני ספ־ רים שכתב.

ואנדי

נישאו • השח־ קנית הצרפתיה ששי־ חקה בסרט הישראלי דליה והמלחים, **ורו־ ניק ואנדי**, והמפיק הגרמני **וולפגנג הר־ טוויג**, אותו פגשה בהונגריה, עת שיחקה שם בסרט צרפתי־גר־ מני שוולפגנג הפיק. המפיק, המבוגר מורו־ ניק ב־12 שנה, הודיע כי ישבץ אותה ב־ סרטים נוספים שיפיק.

מצפים לתינוק • כוכב הקול־ נוע **סטיב מקווין** ורעייתו **ניל** שחת־ פייסה לכבוד המאורע עם בעלה לאחר כמה חודשי פרידה. לזוג שני ילדים: בן ובת.

נחוג • יום־הולדתה ה־18 של **סט־ ריסיה בלמונדו**, בתו של ז'אן־פול בלמונדו, ההולכת בדרכי אביה ושי־ חקה כבר בתפקיד ראשי בהצגת הסיום של הקולג' חברי־ טי, בו היא לומדת.

בלמונדו

מונה • על־ ידי נשיא ארצות־ הברית ריצ'ארד ניכסון, לחבר במר־ עצה הלאומית ה־ מייעצת לנשיא ב־ ענייני עזרה למי־ עוטים — הכוכב־ בדרן־זמר הכושי־יהודי **סמי דיווים**.

ניצח • באורח משכנע את יריבו בנט לרסן בתוצאה ה„רצחנית" 0:6, גאון השח־ מט מארצות־הברית, **רוברט (בובי) פישר** (28). בובי גבר באותה תוצאה לפני שבועות מספר על רב־אמן מארק טאימנוב מברית־המועצות. מצפה עתה למנצח בין טיגראן פטרוסיאן וויקטור קורצ'נוי, המח־ סום האחרון בדרכו להתמודדות עם אלוף העולם, בוריס ספאסקי.

נפרדו • כוכבת העבר בת ה־50 **דורים דיי** ושחקן הבייסבול הכושי **וילי מיים**, הצעיר ממנה בכמה שנים טובות.

מיים דיי

ושנחשב לרומן הרציני הראשון של השח־ קנית מאז מות בעלה מרטי מלצ'ר.

נפטר • בבית־החולים לנכים ביד־ אליהו, בגיל 68, מי שהיה חבר הכנסת הראשונה והשנייה מטעם הפועל המזרחי, **אליהו משה גנחובסקי**. יליד פולין, עלה לארץ ב־1932, ממייסדי בית ההוצאה שהוציא את השו"ס הישראלי הראשון.

פרסום דיר יעקבסון

INTERNATIONAL QUALITY
(רמה בינלאומית)

ברודווי 100
בשורה אחת עם הסיגריות
המפורסמות ביותר בעולם.
סופר קינג סייז
תערובת אמריקאית
מיוצרת ע"י דובק
מעלי טבק עשיר ומעולה.

כה טובות - תיירים לוקחים אותן הביתה!

הנדון:

אם ייוודע מחר שהעולם עומד להתפוצץ תוך שבוע ימים ולהיעלם מן היקום, לא תעבור שעה מבלי שאבא אבן ימסור את התגובה הישראלית המוסמכת.

אפשר לסמוך עליו שיוציא מתוק מעו, ויוכיח מדוע הדבר טוב לישראל. למשל: „ההתפוצצות הצפויה של כדור־הארץ מגלה בעליל כי אכן צדקה ממשלת ישראל בהודעה המוסמכת שמסרתי למשפחת העמים ביום העשרים־ושניים בחודש פברואר אלף תשע־מאות־שישים־ושמונה, לאמור: מחדלי אירגון־האומות־המאוחדות, כפי שבאו לידי גילוי בטיפולו הכושל בבעיית המיזרח־התיכון, עלולים להמיט על העולם שואה בל־תשוער ואסון בלי תקדים. מן הראוי הוא למנהיגי העולם לתת את דעתם על לקח זה."

לכן, אין זה פלא שחיה זה אבא אבן, כמובן, שהתאושש ראשון כאשר ירדה על ירושלים, כרעם ביום בהיר, הידיעה על הביקור הצפוי של הנשיא ניכסון בפקין.

תוך דקות מעטות מצא מוחו הפורה את התשובה. מחשב אלקטרוני לא היה יכול לפעול ביתר זריזות מאשר אבא אבן.

הדבר מוכיח, כך הכריז אבא אבן, שצדקה ממשלת ישראל בטענתה שאין דרך אחרת לפתרון סיכסוכים בין מדינות, אלא בפגישה פנים־אל־פנים של הצדדים היריבים ליד שולחן הדיונים.

וההיקש ברור: יש לוותר על כל התיווכים גם בסיכסוך הישראלי־ערבי. ממשלת גולדה מאיר צדקה כאשר טירפדה את שליחות גונאר יארינג, וכאשר היא משתדלת עתה לחבל בתיווך רוג'רס—סיסקו. הערבים צריכים לבוא לשולחן המשא־ומתן הישיר, פנים־אל־פנים, בלי תנאים מוקדמים, ואז יבוא הכל על מקומו בשלום. אפילו השלום.

יפה, חלק ומשכנע.

אלא שאין בזה קורטוב של אמת.

על התגובות הצפויות מחוץ ומבית.

עד שהתגבשה ההחלטה הסופית, בסוף השנה שעברה: לנסות להגיע לידי הסדר עם סין, ולהציע לסינים מחיר סביר.

מה קרה אז?

* * *

לפי התיאוריה המשתקפת בנאומיו של אבא אבן ואני מניח, מתוך כבוד לכושרו האינטלקטואלי הרב,

היונה שעפה: קיסינג'ר*

אך שמנוי וגמור עם ממשלת ארצות־הברית לקיים בסיסים צבאיים בטייוואן ובוויאטנאם הדרומית, ולמנוע את כניסת סין לאו"ם.

הנשיא היה צריך לסיים את דבריו כמו־יום: „אם יש לי לבחור בין סייגון בלי שלום ובין שלום בלי סייגון, אני בוחר בסייגון בלי שלום."

סין היתה מגיבה על כך במטר גידופים, ובהודעה שהיא מוכנה להקריב מאה מיליון חיילים כדי לגרש את האמריקאים מאסיה הכבושה. אז היה ניכסון צריך לפרסם הודעה ברוח: „אהה, כולכם רואים, יוזמת־השלום ה־אמריקאית הוכשלה על־ידי המנהיגים הסיניים שוחרי־המלחמה, הזוממים לכלותנו."

זוהי השיטה הישראלית.

* * *

ניכסון הינך בדרך אחרת, הוא סבר שיש להעמיד את הסוס לפני העגלה, ולא להיפך.

בין ינואר ליולי — תקופה של למעלה ממחצית השנה — אירעו דברים רבים, שאיננו יודעים אותם. בוודאי יעברו שנים רבות עד שהפרטים יגיעו לידי פירסום.

אבל אפשר לנחש מה אירע.

שליחים התחילו לנדוד בי וושינגטון ופקין, שליחים שאיש לא שם לב אליהם, שלא עוררו גלי ניחושים.

מי הם היו?

מדינאים של מדינות ניטראליות, שיש להן קשרים עם שני הצדדים, שערכו ביקורי־שיגרה משעממים. עתונאים בעלי־מעמד שנסעו, כביכול, כדי לכתוב כתבות.

נסעו גם אישים של תנועת־השלום, מתנגדי מלחמת ויאט־נאם, שאיש לא חשד בהם שהם ממלאים שליחות של ממשלת וושינגטון.

הסוסים והעגלה

פגישתם של ניכסון־מאו מוכיחה בדיוק את ה ה י פ ך.

* * *

איך נולדה אותה פגישה היסטורית, שתצא לפועל — בעזרת השם ו/או קארל מארכס — בראשית השנה הבאה?

במשא־ומתן פנים־אל־פנים? במגע ישיר בין ראשי מדינות?

לא רובים ולא יער.

ההודעה על הביקור היתה פרי מאוחר של עץ שנשתל לפני זמן רב.

חודשים ארוכים של מחשבה, תיכנון, פעילות חשאית, שליחויות במחתרת, פגישות ותימרונים עברו עד שהגיע ניכסון לרגע הדרמאתי המיוחל.

מה שנראה כצעד ראשון בדרך היסטורית חדשה, הוא למעשה הצעד האחרון בדרך ארוכה ומייגעת של פעולת־הכנה.

כדאי לבדוק דרך זו, כי צפון בה לקח חשוב ביותר לגבינו. לקח המוכיח כי מדיניות ממשלת גולדה—דיין, שאבא אבן משמש לה פה, היא ההיפך הגמור ממדיניות המובילה לשלום.

הדרך האמריקאית אינה רק יעילה. זוהי גם הדרך היחידה האפשרית, כאשר מדינות השרויות במלחמה טוטאלית רוצות להגיע לידי הסדר ושלום.

* * *

לפי הידיעות המוסמכות ביותר, התחילה הפעולה המעשית עוד בחודש ינואר 1971 — כלומר, שבעה חודשים לפני שהגיע הרמז הראשון אל אוזניו של הציבור.

קדמה לכך, כמובן, ההחלטה לחולל שינוי בסיסי במדיניות ארצות־הברית — שינוי המזיע לכיוון מימדים היסטוריים.

איש אינו יכול לדעת מתי נולדה מחשבה זו במוחו של הנשיא ניכסון — שהוא, לפי חוקת ארצות־הברית, האחראי הבילעדי לניהול המדיניות האמריקאית.

יש להניח כי החלטה זו גמלה בהדרגה, נוכח התבוסה הגוברת של ארצות־הברית בוויאט־נאם, והמשבר החמור באומה האמריקאית עצמה. הנשיא ויועציו הקרובים ביותר בוודאי ישבו פעמים רבות על המדוכה, החליפו דיעות על הפתרון הרצוי, על המחיר שיהיה צורך לשלם,

היונה שלא עפה: גולדמן**

שאינו מאמין בה בעצמו) היה ההמשך צריך להיות:

הנשיא ניכסון היה צריך לחודיע, בנאום לאומה, שהוא מושיט את ידו לשלום.

באותו נאום היה עליו לקרוא למנהיגי סין העממית להיכנס למשא־ומתן ישיר עם ארצות־הברית, בלי תנאים מוקדמים.

בהמשך דבריו היה על הנשיא ניכסון להכריז שהוא מוכן, כמובן, לשאת ולתת על כל נושא, בלי הגבלה,

באותו זמן נפגשו, מן הסתם, דיפלומטים זוטרים של ארצות־הברית וסין בבתים פרטיים, באותן ערים שבהן קיימות שגרירויות של שתי המדינות.

שבוע אחרי שבוע, חודש אחרי חודש, נרקמה בדרך זו ריקמה עדינה של מגעים — משא־ומתן עקיף, חשאי, בתתי־מחייב.

כלומר: ההיפך ממה שמכונה, אצלנו, „משא־ומתן ישיר, פנים אל פנים, בלי תנאים מוקדמים."

* * *

מה דובר באותן שליחויות ופגישות? גם זה יתגלה רק בעתיד, אבל אפשר לנחש את הקווים הכלליים. כי פועלים כאן חוקי־יסוד של הגיון מדיני.

נקבע מהו המכסימום שארצות־הברית מוכנה לתת, ומהו המינימום שסין מוכנה לקבל.

לא בשיחה אחת, ולא בפעם אחת. אלא ברצף ממושך מאד של הרבה־הרבה שיחות, התייעצויות, עמידה על המקח, התעקשויות וויתורים.

בסוף, אחרי מאמצים רבים מאוד, התגבשה, בלי ספק, התמונה הכללית של ההסדר המקובל על דעת שני הצדדים.

למשל, לפי גירסה סבירה:

- קבלת סין לאו"ם, במלוא הזכויות המקוריות שניתנו לסין (הלאומנית דאז) עם הקמת האירגון. זה כולל את זכות־הוויטו במועצת־הבטחון.
- גירוש טייוואן (פורמוזה) מן האירגון. יש להניח כי ארצות־הברית לא הסכימה לתת לכך יד בגלוי, אך התחייבה שלא ללחום נגד זה בתוקף.
- הסתלקות צבא ארצות־הברית מכל שטח ויאט־נאם, תוך הסכמה על המישטר העתיד לקום בדרום (בוודאי מעין קואליציה ניטראליסטית, בשלב הראשון).
- פתרון בעיית טייוואן (הפקרתה על־ידי אמריקה, או השלמה אילמת של סין עם קיומה הנפרד למעשה, לפי שעה.)
- כינון יחסים דיפלומטיים בין וושינגטון ופקין, והקמת שגרירויות.

במילים פשוטות: תיחום חדש של אזורי־

(המשך בעמוד 14)

* לוין בטיים.
** זאב בהארץ.

(המשך מעמוד 13)

ההשפעה, וקביעה חדשה של ה־יחסים.

* * *

ך **אחרי** שהושג הסכם כולל ב־משא־ומתן עקיף וחשאי זה, באה ה־תזוזה הגלוייה הראשונה.

במפתיע — אך בזהירות, על רקע בלתי־פוליטי, כדי להכשיר את האקלים הפסיכולוגי בשתי ה־ארצות.

סין הזמינה קבוצה אמריקאית של שח־קני פינג־פונג להתחרות בפקין, התייחסה אליה יפה, ולא הנחילה לה תבוסה ספור־טיבית גדולה מדי.

זה היה פחות מהזמנת ד"ר נחום גולדמן לקאהיר, אך זה היה הרבה.

העולם כולו הבין מייד שיש מיפנה ב־יחסים בין סין וארצות־הברית. אך מכיוון שאיש לא ידע מה קדם לכך, לא תפס עדיין איש שמתרחשת מהפכה ממש.

בינתיים נמשכו המגעים החשאיים, והגיע שלב חדש. אחרי המשא־ומתן העקיף והפינג־פונג הישיר, בא השלב הראשון של משא־ומתן רשמי־למחצה: הנרי קיסינג'ר הוטס לפקין.

גם זה נעשה עדיין במחתרת. בהסוואה של מנוחת־מחה אי־שם בפאקיסתאן, טס יועצו הקרוב ביו־תר של הנשיא לבירת סין. שם שו־חח כמשך עשרים שעות עם צ'ו־אן־ליי, ראש־הממשלה.

מה דובר? איננו יודעים. אך ברור מה היתה מהות השיחה: לסלק את כל המכ־שולים החשובים שנותרו בדרך להסדר. בעשרים שעות אפשר לברר הרבה־הרבה בעיות.

קיסינג'ר בא בחשאי, ויצא בחשאי. הוא המשיך, כביכול, בביקוריו השיגרתיים, עד שהגיע חזרה הביתה. או מסר דו"ח לניכ־סון, והוסקו המסקנות הסופיות.

או, ורק או, הודיע ניכסון על ביקורו בסין בשנה הבאה — כלו־מר, על השלב הראשון של משא־ומתן ישיר, רשמי, פנים־אל־פנים.

עד או, בחצי־השנה שנותרה עד לבי־קור, בוודאי יימשך המשא־ומתן החשאי, בצינורות הסודיים שהונחו בעת שיחת קיסינג'ר—צ'ו.

* * *

מ ניין לנו כי אכן הושג הסכם מלא על כל הבעיות העיקריות, ל פ נ י שניכסון הודיע על פתיחת המשא־ומתן הישיר?

פשוט מאוד: ניכסון הניח את כל עתידו הפוליטי לתוך קופת ה־מישחק.

אם תיכשל היוזמה, אחרי שהודיע עליה בדרך דרמאתית זו, לא יהיה לו שמץ של סיכוי להיבחר אי־פעם אף לתפקיד תופס־כלבים.

איש פיקח כמוהו לא היה מס־תכן כך, זולא היה לו הביטחון ה־מוחלט שאכן כבר חושג הסדר כזה.

* * *

ז יהי הדרך להשגת הסדר ושלום. מעולם לא היתה דרך אחרת, זולת אחת: התכתיב שמכתיב המנצח למנוצח בשדה־הקרב, אחרי שהשיג הכרעה צבאית טוטאלית.

ניכסון אינו יכול לקוות להכ־רעה כזאת, כשם שאנחנו איננו יכולים לקוות לה.

לכן לא שעה לעיצותיו של אבא אבן, וערך את מיבצעו ההיסטורי בניגוד לכל הכללים הכלולים בשירי־הילדים של ה־גברת מאיר.

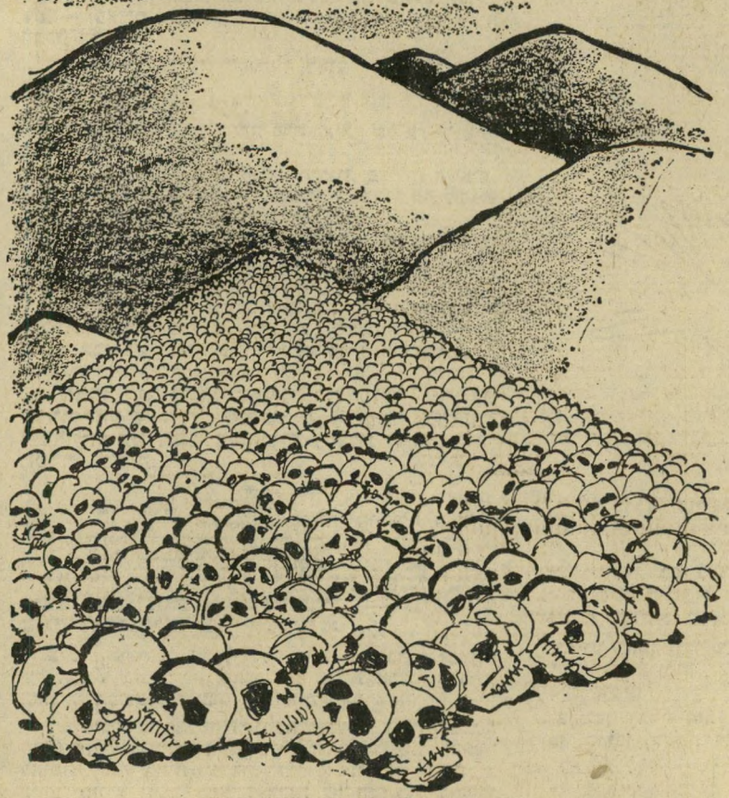
למרבה המזל, אין ריצ'ארד ניכסון אחד הילדים מגן־הילדים של גולדה. מפתיע, שאין הוא מכיר בסמכות הבינלאומית של ה־גננת הלאומית שלנו.

"אל תירה אחי יעקוב!"

אנאטומיה של כשלון

כך פוספסה ההזדמנות הגדולה - כאשר התחילו הפידאיון לעבור בהמוניהם לישראל

גיבעה חדשה בירדן

כי הנה נדמה, שדווקא אנחנו
שלחמנו בהם עד עייפה /
יכולים בשעתם הקשה להאיר
להם את שעתנו היפה /
ואנחנו שהחברנו על ידיהם
כמקום מקלט אחרון /
יכולים להיות אלה אשר יושיטו
להם את קש החסד הראשון...
כן הנה נדמה (והדברים פשוט
מבינתו נעלים) / שאכן, מדינת יש־
ראל היא חזון אחרית הימים של
המחבלים.

חיים חפר, שהיטיב בעבר לבטא את רגשות העם בשעותיו הגדולות והקשות, עשה זאת גם השבוע. בחרוזי המאקאמה שלו ביטא חפר, אולי יותר מכל מאמר או נאום אחר, את מהות התופעה שאזרחי ישראל ניצבו מולה השבוע נדהמים ומופ־תעים: בריחתם של לוחמי ארגוני הפידאיון מהטבח הירדני אל גבול ישראל.

אך כשם שחפר היטיב לבטא את גודל ההזדמנות שפתחה תופעה זו לישראל, כך היטיבה מצלמת הטלוויזיה לתאר כיצד הפכה הזדמנות זו למהתלה.

היה זה ביום שישי האחרון, כשמאות אלפי אזרחי ישראל צפו בתוכנית הטל־וויזיה שסיכמה מאורע זה. מה שהם ראו לנגד עיניהם היה מחזה, שאפילו במאי סאטירות מעולה לא היה מצליח לביימו בצורה כה נלעגת.

במוצב צה"ל על הירדן ניצב לו אלוף רחבעם („גאנדי") זאבי, אלוף פיקוד המר־כז, כשלידו מחבל, שזה עתה הסגיר עצ־מו לכוחות צה"ל. בשובבות נערית ובתל־בושת צופים, התזיק גאנדי את הרמקול אל פיו של המחבל, כשזה קורא לחבריו, הנחבאים עדיין בסבך הנהר מעברו השני של הגבול, לבוא ולהסגיר עצמם גם הם לידי כוחות ישראל.

האיש קורא וקורא וחבריו לא באים. ועוד יותר מזה: העדשה הטלסקופית מר־אה כיצד נס אחד מחבריו חזרה אל שטח ירדן. ואז מגישים למחבל הערבי כוסית קפה, ואלוף הפיקוד אומר למתורגמן בציי־

"לא כדאי להיות פדאי"

בתוך מוצב צה"ל שבביקעת הירדן, יושבים אנשי קבוצת חבלנים שהסגירו את עצמם לצה"ל, כשהם קשורי עיניים, כדי שלא יוכלו לראות את הנעשה סביבם במוצב. תמונה זו, שפורסמה בעיתונות חו"ל, לא יצרה את הרושם כי בישראל קיבלו החבלנים הנכנעים את היחס הראוי לשבויים.

גיות: „תשאל אם גם בפתח הוא שתה כל כך הרבה קפה." והמחבל משיב, בדיוק מה שציפו ממנו: „לא, בפתח שתינו רק מים מלוכלכים." ואחר־כך, מעיר אלוף הפיקוד מאחורי הגב: „קחו ממנו את הכוס, היא של כוחותינו."

שום דבר לא הצליח להבהיר יותר מ־קטע טלוויזיה זה את ההחמצה הגדולה של ההזדמנות הבלתי חוזרת, שניתנה לישראל לכבוש את ליבו של העם הפלסטיני.

מיפגש שלומיאלי

ב יסודו של הכישלון עמדה הפאני־קה, זו התופעה האוחזת בכל הגור־מים הרשמיים בישראל הקשורים בענייני הסברה ותיקשורת, כאשר הם נתקלים ב־תופעה בלתי צפוייה מראש. פאניקה זו נובעת מפחד בלתי מודע מפירסום, שרק פסיכיאטרים יכולים למצוא את שורשיו.

לא יאומן, אבל זאת עובדה: מה שגרם לפחד הנורא היה החשש שמא בעקבות הפירסום על קבוצת חבלנים שנכנעה ללא קרב מרצונה הטוב לכוחות צה"ל, יבואו בעקבותיה קבוצות נוספות.

היו צריכות לחלוף 24 שעות, עד שהוב־הר לאחראים, כי גם בלי פירסום ממשי־כות קבוצות חבלנים לזרום לעבר ישראל.

באותן 24 שעות כבר ירדו לבקעת היר־דן עתונאים זרים וצוותי טלוויזיה, כדי להיות נוכחים במקום בשעת האירועים. אבל כל נסיונותיהם להשיג מידע ושיתוף פעולה, נתקלו בחומה של סירוב ואדישות.

רק למחרת, בערב יום השני, כאשר מיספר החבלנים שהיו בידי ישראל הגיע כבר ל־70, לא יכלו עוד השלטונות לעמוד בלחצים ובביקורת שהוטחו נגדם על ידי נציגי העיתונות הזרה והמקומית, הסכימו ליזום מיפגש בין כמה מהמחבלים שהס־גירו את עצמם לבין נציגי העיתונות.

השלומיאליות בה אורגנה המסיבה רק קילקלה מה שעוד היה ניתן לתקן בשעות אלה. שעת המסיבה נקבעה לשעה הבלתי מתאימה ביותר, כשצוותות הטלוויזיה הזרה לא יספיקו עוד להעביר את החומר לחו"ל, כשהדיווח יגיע לרחבי העולם רק למהדו־רות החדשות המאוחרות.

דיקלומים בפי עלובי־נפש

ח יסר כשרונם של הלמונים האו־רחיים והצבאיים על ההסברה להבין כי חדשות אינן נעשות על ידי דוברים, וכי לא ניתן להחזיק אותן בחיים באמ־צעים מלאכותיים, גרם לכך, שהחד בצי־נורות התיקשורת העולמיים על מה שאי־רע בגבול ישראל—ירדן, היה חיוור וקלוש.

האיולת בלטה עוד יותר במסיבת העי־תונאים עם החבלנים שנוהלה בידי דובר צה"ל. למסיבה בבית־סוקולוב הובאו 5 חבלנים, לבושים במדי אסירים ומלווים בשוטרים צבאיים. הם לא הופגשו עם העי־תונאים בצורה בלתי ישירה, אלא השיבו לשאלותיהם באמצעות מתורגמנים. לא היה ספק שהחבלנים נבחרו לצורך המסיבה, וכי הם אמרו מה שהממונים סברו שהעיתונאים והעולם רוצים לשמוע: עד כמה היה חו־סיין אכזר כלפיהם ואיך נוכחו בחוסר הטעם במאבק בישראל.

במילים אחרות: אל מול העיתונאים הוצגה קבוצה של קויזלינגים עלובי־נפש, החרדים לחייהם והראויים לרחמים.

כל הכתבים הזרים יצאו מהמיפגש ה־מפוברך מאוכזבים וממורמרים. בעיקר זע־מו על ששוב לא ניתן להם לכתוב את הסיפור האמיתי של כל הפרשה.

תן טרמפ לחבלן

קבוצת חבלנים שהסגירו את עצמם לצה"ל, מוסעת באוטובוס למחנה כליאה, בו רוכזו הנכ־נעים. בסוף השבוע התגבשה דיעה לאפשר למסגירים עצמם להשתחרר על דיברתם.

שעת הכושר בוזבזה

ד צורה בה הוצגה התופעה השבוע היתה כישלון מחפיר של ה־ממשלה, של צה"ל, של כל מי שאחראי למדיניות הפירסומים הרשמית.

אך לא פחות חמור מכישלון ההסברה, היה גם הכישלון המדיני של ממשלת־יש־ראל, שהסתפקה במחווה. רצתה רק שהעו־לם כולו יטפח לה על שיכמה על שלא הרגה, ברוב הומאניות, את המחבלים.

התפוררותה של תנועת החבלנים הפלס־טינית, שהביאה את כל הגורמים הפלסטי־נים לשיא של ייאוש ותיסכול, היתה שעת כושר נדירה למחוות של פייסנות ורצון־טוב מצד ישראל. זו היתה הזדמנות פז לנסות ולהתחיל לדבר עם הפלסטינים, גם עם אלה שבעבר נשבעו להילחם בישי־ראל עד חיסולה.

אחרי שכל מדינות ערב בגדו בהם, אח־רי שנותרו ללא בן־ברית אמיתי אחד, היתה זו הזדמנות נדירה לישראל להור־פיע כמי שמסוגלת להיות שותפה של אמת לעם הנתון בצרה, לא דווקא מתוך אידי־אלים הומאניסטיים. אלא משום שנגזר עליה לחיות עם הפלסטינים בארץ אחת.

שעת כושר זו בוזבזה השבוע. את ההנ־הגה הישראלית, שהיתה עסוקה בחשבונו־תיה הקואליציוניים הקטנים, איפיינו שוב האטימות, הסתיידות הערוקים והחידלון.

סיגריה תמורת חיים

חזון אחרית הימים על הירדן. איש אל־פתח מושיט סיגריה ירדנית לחייל צה"ל שאיפשר לו להימלט מידי חייליי ירדן, להגיע למוצב צה"ל ולהתמסר לידיו. תמונות מעין זו סימלו את האפשרות החדשה שנוצרה בשבוע שעבר ליחסים חדשים בין שני העמים.

הע ם

חוזה, לך ברח!

התמונה היחידה המתנוססת בתוך אולם הכנסת, היא תמונתו של הד"ר בנימין זאב הרצל, חוזה המדינה. מבעד למסגרת יכול הרצל רק להשקיף על פני המדינה השונה כל כך מכפי שחזה אותה. אבל רק במקרים נדירים, ניתן להבחין בכך. מקרה כזה אירע השבוע.

על סדר היום בכנסת עמד החוק לבחירת מועצת הרבנות הראשית. כדי להמחיש שמדינת ישראל התיאוקרטית שונה מזו שחזה אותה הרצל, קרא ח"כ מפ"ם ראובן ארזי, קטע ממכתב שכתב בשעתו הרצל לד"ר מאכס נורדאו, שהיה נשוי לאשה נוצריה: "אפשר וחשבותיך כיצד יתקבלו נשואי תערובת שלך בחוגי קנאים יהודים, מוגזמים הם. אילו כבר נשלם מפעלנו כיום והיתה מדינה, אז בוודאי לא היה אסור על אזרח יהודי, כלומר על אזרח מדינת היהודים הקיימת, לשאת נוכריה לאשה. היתה היא, האשה הנוכריה נעשית על ידי כך ליהודיה, בלי שים לב לדתה, ואם יהיו להם ילדים — יהיו הללו ילדים יהודיים."

היהודי האחרון. על דברים אלה קם לענות שר הדתות זרח ורהפטיג. מתחת לתמונתו של הרצל, שהתנוססה ממש מעל ראשו, לא רעד קולו של ורהפטיג כאשר השמיע ביטול וזלזול בחוזה המדינה באומרו: "אני מאוד מצטער להגיד, אבל ד"ר הרצל היה במשפחתו יהודי אחרון, ואנחנו לא יכולים להיות יהודים אחרונים."

יחסים מרחביים

השר לשעבר מאשים

עוד לפני שנתיים היה אליהו ששון, אביר מיסדר הצלב הגדול של סנט סילבסטר וקצין פרשים בכיר של מיסדר סנט אגאטה, שר בממשלת ישראל. ששון, שכיהן כשר־הדואר בין השנים 1961—1966 וכשר־המשטרה בין השנים 1966—1969, היה שותף להחלטותיה, למעשיה וגם למחדליה של ממשלת ישראל.

בשנים אלה לא נודע בציבור כי ששון, יליד דמשק בה ערך גם עתון ערבי, ומי שהיה ראש המחלקה הערבית של הסוכנות היהודית, תובע ממשלת ישראל לתכנן תוכניות של שלום עם מדינות ערב ומרתיע על מחדלי משרד־החוץ בתחום זה.

רק השבוע הסתבר כי עוד בינואר 1957, זמן קצר אחרי מבצע קדש, נקט ששון, אז שגריר ישראל ברומא, ביוזמה שמטרתה היתה להניע את משרד־החוץ לנקוט צעדים, שיקרבו את השלום בין ישראל למדינות ערב. המגלה היה אליהו ששון עצמו, כיום בן 69, שפירסם בעמוד צדדי בדבר, ללא תוספת דברי פרשנות וללא הקדמה, חילופי מכתבים שנערכו בינו לבין דוד בן־גוריון, אז ראש־הממשלה, בינואר 1967.

"נודניק ושקוע בחזיונות". בעת שכיהן כשגריר ברומא, שלח ששון מכתב חריף לוולטר איתן, אז מנהל משרד־החוץ, ובו ביקר את חוסר המעש של משרד־החוץ בנושא השלום. המכתב הובא לידיעתו של דוד בן־גוריון, שכתב לששון בנוסח: "אם יש לך הצעה ממשית — אדרבא ואדרבא. אני יכול להבטיחך כי אין בממשלה איש הזקוק להטפה לשלום. אולם אני לא יודע איך עושים שלום — כשאין הערבים רוצים בכך ושכל מבטחם נתון בסיכוי למחות את ישראל מעל פני האדמה." יש לזכור כי ביג'י כתב מילים אלה זמן קצר בלבד אחרי שהיה שותף יחד עם צרפת ובריטניה, למה שהתקבל בעיני העולם כולו כמזימה אימפריאליסטית לתפוס את תעלת סואץ ממצריים.

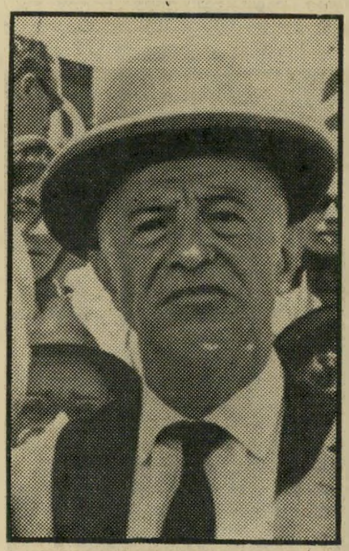
על מכתבו זה של בן־גוריון, שיגר השגריר מרומא מכתב, בו פנה אל בן־גוריון בנוסף: "מנהיגי היקר." במכתב מצא ששון מקום להתנצל על שאין הוא יכול להגיש לבן־גוריון את תוכנית השלום שהוא מבקש ממנו. מסביר ששון מדוע:

● "מעולם לא הופנתה אלי, במישרין או בעקיפין, דרישה כזאת מצד הממונים עלי במשרד־החוץ."

● "לעיתים, כאשר הייתי לוקח היוזמה לידי ומציע, למשל, להקים גוף מצומצם של כמה חברים, שמקננת בהם הדאגה להביא לידי שלום, שיעסקו ב'תורה' הזאת וב'מצווה' הזאת — הייתי נתקל מצד הממונים עלי בסירובים ובדחיות ולפעמים גם בהערות בלתי מעודדות, אם לא אומר מעליבות."

● "כאשר הייתי בא לעיתים ומעיר (לממונים עלי) שיש הכרח במאמץ מקביל בשטח הערבי — הייתי נראה בעיני חברי הממונים עלי במשרד־החוץ, לפעמים כ'גודניק' ופעמים כמי 'שאינו במהלך העניינים ושקוע בחלומות שוא'."

במילים אחרות, מי שהיה שגריר ישראלי בכיר ואחר־כך שר בממשלת ישראל, מאשים כיום את משרד־החוץ והעומדים בראשו, כי לעגו לכל מחשבה,

אליהו ששון
"סירובים, דחיות והערות מעליבות"

אפילו על יוזמה או תיכנון של מיתקפת שלום ישראלית.

מדברים עד היום. באשר לעצם השיטה, להטיח כלפי מי שמבקר את מדיניות הממשלה את הדרישה "תן תוכנית להשיג את השלום," כתב ששון לבן־גוריון: "אין אף אחד בישוב כיום שיכול להרשות לעצמו להיענות בחיוב לבקשתך ולהציע לך 'תוכנית לשלום.' כל דרישה כזאת מצידך יש בה כדי לרפות את הידיים ולהרתיע את אלה בתוכנו, שחושבים בדאגה נאמנה בכל הרצינות וכובד הראש על בעיית יחסינו עם שכנינו."

אחרי התקפת מצח זו על בן־גוריון כתב ששון ניתוח של בעיית השגת השלום, הזהה בפרטים רבים עם הדברים שהועלו, גם בעצם אותם ימים, על דפי העולם הזה.

קבע ששון: מה שאנו קוראים 'שלום עם הערבים' אינו דבר שצריך לעשותו עם שליטי ערב שבימינו. זה דבר שמחייב רביזיה במדיניותנו הערבית הפחות צונית; הכשרת הקרקע בכמה וכמה שטחים בפנים ובחוץ; רביזיה בדרכי הסברתנו במזרח, במערב ובעולם הערבי; שיתוף בעלי 'הדאגה הנאמנה' במאמצי ההנהגה להשגת השלום.

בשולי חילופי המכתבים בינו לבין בן־גוריון, הוסיף אליהו ששון השבוע את ההערה הבאה: "לצערי לא באה כל תגובה על הערתי וכל היענות להצעותי, ומוסיפים אנו עד היום הזה לדבר על רצוננו בשלום, בלי להכשיר את הקרקע לכך בעולם הערבי עצמו."

פרסום דואר

CHRYSLER 160-180
למסירה מידית!

בוא לראות גם סימקה 1000, 1100, 1301, דודג'-דארט ופלימות-וליאנט.

מכונית טובה מבית טוב
בית קרייזלר - מכשירי תנועה בע"מ

תל-אביב: מכשירי תנועה בע"מ,
דרך פתח-תקוה 74, טל. 36115.
חיפה: דרך העצמאות 104, טל. 524475.
ואצל הסוכנים ברחבי הארץ.

CHRYSLER INTERNATIONAL

תעריפון המנויים של העולם הזה החל מ־1.6.1671

	לשנה בלירות	לחצי שנה בלירות
● דמי המנוי בארץ	68	35
● לכל ארצות תבל, בדאר רגיל	76	40
דמי המנוי לארצות חוץ בדאר אויר		
● לכל ארצות אירופה ואיראן	96	49
● לארצות־הברית ולקנדה	120	62
● לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, ניגריה, קניה, ציילון, חוף השנהב, תאילנד	130	67
● לדרום־אפריקה, זמביה, רודזיה, גואטמלה	150	77
● למקסיקו, פנמה	160	79
● ליפאן, ונצואלה, ארגנטינה וברזיל	170	87
● לאוסטרליה וניו־זילנד	186	95

הנהלת חשבונות

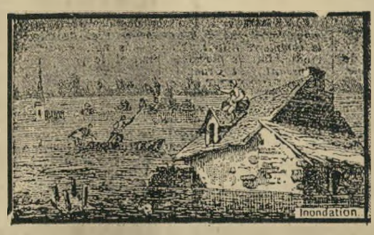

יעדי משרד החוץ

לפני שבוע, בנאומו של שר־החוץ בכנסת, מצאתי חיזוק נוסף לטענתי שממשלת ישראל אינה מעוניינת ביותר בהסדר של שלום עם ארצות־ערב.

בדברו על היעדים המרכזיים בהם עסק ועוסק משרדו בארבע השנים האחרונות, מנה מר אבא אבן שמונה יעדים, שרק האחרון בהם הוא „בירורו וטיפוחו של כל פתח או סיכוי לשלום מוסכם."

לו היה יעד זה מופיע במקום הראשון בסדר העדיפויות, יתכן מאד שכל היעדים האחרים — הבטחת כושר עמידתנו בקווי הפסקת־האש; חיזוק הביטחון על ידי אספקת הציוד הדרוש לצה"ל; השגת סיוע כלכלי המאפשר לישראל לשאת בנטל הבטחוני; עמידתנו נגד מסע ההשמצה, המנוהל נגדנו על־ידי הערבים והרוסים, ביצור הפסקת־האש, וכו' — היו הופכים למיותרים.

למה הדבר דומה? תארו לעצמכם דייק פרוץ, ונהר הגואה על גדותיו מציף את פני העיר. אבות העיר, המתכנסים לי־שיבת־חרום, מחליטים: (א) לרכוש כלי־שיט להבטחת התחבורה בעיר. (ב) להוסיף קומה נוספת לבניינים, ולשכן בהם את מפוני דירות הקרקע המוצפות. (ג) ללמד את כל תושבי העיר לשחות. (ד) לספק לכל תושב חגורת־הצלה, ולכל משפחה סירת־גומי. (ה) להשיג סיוע כלכלי ממקורות בינלאומיים, כדי להבטיח את ביצועם של היעדים הנ"ל. ולבסוף: לבנות רד ולטפח כל סיכוי לתיקון הדייק הפרוץ, ולמנוע על־ידי כך את המשך הצפתה של העיר.

קשה להבין למה דחק משרד־החוץ את היעד העיקרי למקום האחרון, אלא אם כן ההתעסקות בתוצאות המלחמה חשובה לממשלה הרבה יותר מאשר מניעתה.

ניכסון מתיאש

כנראה שניכסון התייאש מאיתנו. ברית־המועצות, עם כל האיומים ומשלוחי הנשק שלה למצריים, לא הצליחה להפחיד ולסלק אותנו מהשטחים הכבושים. ארצות־הברית עם כל המענקים, משלוחי הפאנטומים, והאיומים המרומזים להפעלת לחצים, לא הצליחה גם היא לוציא מאיתנו הסכמה מפורשת לנסיגה חד־משמעית מסיני.

מה הפלא שניכסון התייאש והחליט לבקר בסין ולבקש ממאו, שיפעיל עלינו את השפעתו וינסה לשכנע אותנו לבצע את ההלטת מועצת־הבטחון, ולסגת מהשטחים הכבושים?

אם סין העממית לא תפחיד אותנו, שום דבר, כנראה, לא יפחיד אותנו!

שיחת גולדה ב. ג.

לכל עיתון יש „מקור מהימן" שלו ל־אינפורמציה, שבשמו יכול העורך להביע את מישאלות לבו בהסוואה של ידיעה.

„הארץ", למשל, ביישר לנו בשבוע שעבר שבפגישתם החשאית בשדה־בוקר, החליטו גולדה וב. ג. למנות את משה דיין לתפקיד ראש־הממשלה הבא.

השד יודע איך הגיעה הידיעה הזאת לעיתון. השיחה בין שני הענקים נערכה בארבע עיניים. גולדה, כידוע, אלרגית להדלפות, וקשה להניח שמר בן־גוריון יקלקל לעצמו סקופ שיכול להוות פרק שלם בספר זכרונותיו.

„המקור המהימן" שלי בשדה־בוקר מודיע לי שבשעת השיחה ההיסטורית הסתובב שם אחד מתומכיו הפעילים של דיין, וסיפר לכל מי שמוכן היה להקשיב, שהזקנים החליטו להוריש לדיין את תיק ראש־הממשלה.

לדברי המקור שלי, לא שוחחו כלל הגישים על הבעייה הזו. בפגישת־הפיוס האינטימית, חילקה גולדה שבחים רבים למר בן־גוריון, והתייעצה עימו על חגיגות יובל ה־85, שהמדינה עומדת לערוך לכבודו. לדברי המקור שלי, הסיבה לחתפייסות פתאומית זאת פשוטה: גולדה קראה את זכרונותיו של בן־גוריון ב„ידי־עות אחרונות", והבינה שהוא מתקרב לתיאור התקופה בה היא נטלה חלק מכריע. מה שבן־גוריון יכתוב עליה בזכרונותיו לא יוציאו מההיסטוריה בטרקטור.

מי יודע? אולי חגיגת־יובל ממלכתית ליום הולדתו ה־85 של בן־גוריון, ושיחת פיוס אינטימית, ישנו את דעתו עליה?

כינוי גנאי מנומס

בשבוע שעבר התפרסמה בעיתונות ידיעה על מכתב בו הואשם מנכ"ל „נתיבי נפט", מר מרדכי פרידמן, בהוצאת כרבע מיליון לירות מהממשלה במירמה.

פעם, כשהעברית היתה יותר פשוטה ובסיסית, קראו לפעולה כזו „גניבה". היום יש לנו, ברוך־השם, שפע של סינונימים מעודנים לתיאור עיסקה כזו. „הארץ", למשל, הכתיר את הידיעה בכותרת הבאה: „מנכ"ל נתיבי נפט מרדכי פרידמן, מואשם בניצול מעמדו להתעשרות". יפה, נכון? הרבה יותר תרבותי.

תארו לעצמכם שנגיד בנק־ישראל מוציא רבע מיליון ל"י מהקופה, ומחביא אותם בג'ארות מתחת לבלטות בביתו הפרטי. אתם לא חושבים שהכותרת „נגיד בנק־ישראל מואשם בניצול מעמדו לרעה", היתה תואמת את המציאות?

משרד הפנים החוצה!

משרד־הפנים עומד להניח בקרוב על שולחן הכנסת הצעת־חוק, לפיו לא יותר להקרין במועדונים סרטים, שלא הוקרנו ולא אושרו תחילה לפני המועצה לביקורת סרטים ומחזות.

לא פחות ולא יותר!

אתם מבינים מה יקרה, אם החוק המטופש הזה יתקבל על־ידי הממשלה? קודם כל, כדי לוודא שהאזרח אינו עובר על החוק, תהיה המשטרה רשאית לפרוץ לכל מקום בכל שעות הלילה. אם אותה שעה לא תערך הקרנה במקום, יהיו השוטרים רשאים לערוך חיפוש ולהחרים כל סרט שימצאו, כדי להקרין אותו בתחנת המשטרה ולבדוק אם אושר על־ידי הצנזורה.

אם תקבל מחוץ־לארץ העתק של סרט להקרנה פרטית, אפילו אם יהיה זה „הגיבן מנוטרדאם", לא תוכל להקרין אותו, מבלי לקבל עליו אישור של הצנזורה.

שלא לדבר כבר על סרטים פורנוגרפיים, המהווים היום את התוכנית האמנותית בהרבה מסיבות משפחתיות.

ומה הלאה? למה שמשרד־הפנים לא יאסור קריאת ספרים שלא קיבלו את אישור הצנזורה? אולי יתבע משרד־הפנים שנגיש לצנזורה גם את הציורים, התלויים בביתנו, ואת הצילומים באלבום המשפחתי שלנו?

אני מקווה מאד שההצעה האווילית הזו לא תעבור אפילו את הקריאה הראשונה. אבל מי יודע? במדינה ריאקציונית, שבה „ממזר" אינו רשאי לשאת אשה ולהקים משפחה — הכל יכול לקרות.

החנים עולים על הפלמ"ח

ביום השישי האחרון נתפרסמה ב„ידיעות אחרונות" רשימה בשם „ראשונים תמיד אנחנו", שבה ניסה מר נתן ברון (נציג הימין בעמוד השמאל) לערוך חשבון היסטורי עם הפלמ"ח. אחרי שמר ברון מחלק לפלמ"ח מיספר מחמאות על הישגיו בשטח הפיזמונאות, הפולקלור ויחסי־הציבור, הוא שואל כמה שאלות נוקבות ומאשימות: מה עשה הפלמ"ח בשנות המאבק נגד הבריטים? מה היה חלקו במאבק המדיני והבטחוני של היישוב בשנים אלה? מה הוא עשה באירופה, כאשר השמדת היהודים הגיעה שם למימדים איומים?

מר ברון אינו שואל שאלות ריטוריות. הוא גם מספק את התשובה. והתשובה היא: בעיצומה של מלחמת העולם השניה, בחמש השנים הראשונות לקיומו, לא עשה הפלמ"ח מאומה. חוץ מאשר, לבשל קפה בפינג'נים, לספר צ'יזבאטים, קצת מסעות ואימונים, דיונים וביררים — הפלמ"ח, לדעתו של מר ברון, פשוט לא עשה שום דבר, עד התקופה שקדמה להכרזת האו"ם ולהקמת מדינת־ישראל.

וזה נכון. מה יש לדבר? הפלמ"ח באמת לא עשה שום דבר, בעיקר, בהשוואה לפעולות הצבאיות, אותן ניהלו אירגוני הפורשים.

הפלמ"ח לא ירה בחיילים ברי־טיים חפים מפשע. הוא לא תלה בני־ערובה על עצים בפרדס. הוא לא שדד בנקים, ולא סחט כספים מבעלי עסקים. הוא לא החליט על דעת עצמו להוציא להורג את ברנאדוט. הוא לא הבריח אוניות־נשק, כדי להקים בעזרתו צבא פרטי, ועד כמה שידוע לי, הפלמ"ח לא רצח נשים וילדים בדיר־יאסין.

הפלמ"ח, בסך הכל, ראה את עצמו כזרוע מבצעת של מדיניות המוסדות הוקיים את עצמו מיגיע כפיו (במקום לשדוד בנקים ולסחוט כספים). הוא חינך את אנשיו למשמעת פנימית, שימוש מוסרי בנשק שנמסר לידיו, הקרבה והתנדבות, אחווה לוחמים ושוויון ללא הבדל דרגות, אחריות הדדית בעת קרב, ועוד כמה ערכים, שהפכו לנכסי־צאן־ברזל בצבא ההגנה לישראל.

נוסף לכל אלה הוא גידל, טיפח וחינך אנשים כמו יצחק רבין, חיים בר־לב, דויד אלעזר, מרדכי הוד, ישעיהו גביש, מוטה גור, ועוד מספר אריות, שקשה לתאר את קיומו של צה"ל, אם לא את קיומה של המדינה, בלעדיהם.

הפלמ"ח לא עסק בהחלטות מדיניות. הוא היה הצבא וגם המשטרה של הישוב העברי. לרמוז שהפלמ"ח לא עשה דבר כדי להציל את היהודים ממחנות־הריכוז הנאצייים, הרי זה כמו להאשים את צה"ל שלא פעל לשיחרור יהודים ממחנות־עבודה סובייטיים.

ואגב, מה עשה צה"ל בחמש או עשר השנים הראשונות לקיומו? מה הוא עשה עד תקופת פעולות־התגמול? הוא עשה בדיוק מה שהפלמ"ח עשה. הוא חינך אנשים, אימן חיילים, והקים קאדר של קצינים, כדי שבבוא היום יוכל לבצע את המשימות שעליהן תחליט הממשלה.

אם למר ברון יש טענות קשות נגד חוסר־המעש של הפלמ"ח בחמש שנות קיומו הראשונות, עליו להפנות אותן למנהיגי היישוב ולמוסדות הנבחרים, שהיו אחראיים לפעולות ההגנה והפלמ"ח. הפלמ"ח עמד תמיד לפקודת הממשלה היהודית של אותם הימים. ואין טעם שמפקדיו יצטדקו אפילו על פעולות כמו „הסיזון". אם מנהיגות היישוב החליטה לעצור חלק ממפקדי האירגונים הפורשים, אם הנהלת הסוכנות (ובראשה מר בן־גוריון) החליטה שיש לשים קץ להשתוללות הטרוריסטים (ורבותי, נקרא לילד בשמו: אנשי האירגונים הפורשים היו טרוריסטים במלוא מובן המילה, גם אם הם האמינו שפעולות־הטרור שלהם מקורבות את הגאולה) הרי מחובתו של הפלמ"ח היה לבצע את החלטות נבחרי האומה. אין פה מה להתבייש.

אחרי הכל, לא ירו באנשי אצ"ל ולח"י, בסך הכל הושיבו אותם במעצר, וחקרו אותם בנהלל וביישובים אחרים. אם מר ברון מקבל את החלטתו של בן־גוריון לפרק את הפלמ"ח כדבר ברור ומובן מאליו — עליו לקבל גם את החלטתו לפרק את האצ"ל והלח"י, בעזרת פעולות „הסיזון" שאותן ביצע הפלמ"ח.

אפשר היה גם להזכיר למר ברון את המשקים שהפלמ"ח הקים, את רבבות היהודים שאנשיו הבריחו מאירופה והביאו ארצה, את הנשק שאנשי הפלמ"ח רכשו והביאו ארצה בשעות הכי מיבחן הקשות ביותר של המדינה. אך נראה שלגבי מר ברון וטרוריסטים אחרים, כל זה יהיה בבחינת צ'יזבאטים ויחסי־ציבור.

אני לא מתבייש באף רגע מתוך חמש השנים שהקדשתי לפלמ"ח. ואני יודע שלולא פורק הפלמ"ח, הייתי מוכן להקדיש עוד מיספר שנים להקמת ישובים במדבר, לסלילת כבישים, הדרכת עולים חדשים וכל תפקיד אחר ש„ועד" הפלמ"ח היה מטיל עלי. וכל זה בשמחה, ותוך שתיית קפה מפינג'נים סביב המדורה, ושירה עד אור הבוקר, וללא כל תמורה חוץ מקופסת „מאטוסיאן" ליום, שני סכיני „אוקבה" לשבוע, שפופרת „שנהב" מדי פעם ועצם הזכות הגדולה לשרת בפלמ"ח.

כאשר בן־גוריון פירק את הפלמ"ח, הוא לא חיסל את רוח ההתנדבות וההקרבה. הוא בסך הכל קבע למידות טרומיות אלה שכר חודשי, שתמורתו כל אזרח מוכן היום להתנדב לביצוע משימות המדינה. הוא העלה את המדינה על פסים נורמאליים של בולשיט צבאי, טובות הנאה ורדיפה מטורפת אחר סטאטוס חברתי. בקיצור: בפרקו את הפלמ"ח הוליד בן־גוריון את שני המשפטים הקלאסיים, שבלעדיהם לא זז כאן היום שום דבר: (א) „מגיע לי". ו(ב) „מה ייצא לי מזה?"

מפלגות

הקרב על „ראשי הפרקים"

לכאורה היה נצחונו של ח"כ משה סנה מושלם. בהצבעה שנערכה בשבוע שעבר בוועד־המרכזי של מק"י, על ראשי הפרקים שחיבר משה סנה, יושב־ראש המפלגה, ליוזמת שלום ישראלית, הצביעו 18 מתוך 21 חברי הוועד בעד תוכניתו של סנה. רק שלושה חברים נמנעו.

למעשה לא היה נצחונו של משה סנה חד וחלק כל כך. ההצבעה היוותה, אמנם אמון במנהיגותו של סנה ובדרך בה הוא מייצג את מק"י כלפי חוץ, אולם הוויכוח שהתנהל עד ההצבעה והשינויים שהוכנסו בראשי הפרקים של התוכנית שהגיש סנה, הוכיחו כי עדיין אין סנה שליט בלעדי במפלגה.

„שאיפה לרווח טריטוריאלי". חשיבותה של תוכנית השלום של מק"י היא בעיקרה פנימית, כלפי חברי המפלגה, שכן אין סכנה שהיא תאומץ על ידי ממשלת ישראל. היא באה להגדיר את עמדותיהם של חברי המפלגה כלפי הסיכסוך הישראלי־ערבי ולחלץ אותם מפיצול האישיות הפוליטית בו הם נתונים מאז מלחמת ששת־הימים.

אחרי שפירסם סנה את ראשי הפרקים שלו, החל ויכוח פומבי בשבועון מק"י, קול־העם. אחרי אסתר וילנסקה, הצטרף גם מזכיר המפלגה, שמואל מיקוניס, למותחי הביקורת על סנה. בהגיבו על הכרזת סנה כי ישראל לא תחזור בשום פנים ואופן לגבולות ה־4 ביוני, קבע מיקוניס: „הציבור השמאלי, ולא רק השמאלי, מתרשם כי מאחורי סוגים אלה מסתתרת שאיפה לרווח טריטוריאלי."

הפגיעה הפומבית במונוליטיות של ה־מפלגה גרמה מבוכה לאנשי הרוב של סנה, שהחליטו כי הדרך הטובה להפסקת הוויכוח הפומבי היא הגשת ראשי הפרקים להצבעה בוועד־המרכזי של המפלגה. כך העביר הוועד המרכזי של מק"י החלטה מוזרה ביותר, לפיה יסוכם קודם הדיון בתוכנית השלום של סנה בהצבעה, ורק אחר כך ניתן יהיה להמשיך את הוויכוח הפומבי.

בעד סיכום מיידי של הוויכוח היו 14 מחברי הוועד בעוד שבעת הנותרים היו בעד דחיית הסיכום. סנה נאלץ לקבל את התביעה, שגם אחרי ההצבעה ניתן יהיה לחברי המפלגה להתווכח בפומבי עם עמדותיו.

„ביקורת חריפה ביותר". רק משקיפים חדי־עין יכלו להבחין, תוך השוואת ראשי הפרקים המקוריים של סנה להחלטת הוועד המרכזי של מק"י, בשינויים הדקים בנוסח ששיקפו את ריסונו של סנה בידי חברי המרכז.

כך, למשל, לא כללו ראשי הפרקים של סנה כל הקדמה או ביקורת על הממשלה. הוועד המרכזי צירף לראשי הפרקים הקדמה הקובעת כי „הוועד המרכזי של מק"י מותח ביקורת חריפה ביותר על הממשלה משום שלא הכינה עד כה תוכנית שלום יזומה".

אולם השינוי המהותי ביותר היה בניסוח אחד מראשי הפרקים בו קבע סנה כי „ממשלת ישראל, בדחותה את השיבה לקווי ה־5 ביוני..." הנוסח שהתקבל בוועד המרכזי היה: „ממשלת ישראל, בדחותה את נסיון התכתיב של נסיגה לקווים מ־לפני ה־5 ביוני..."

היה זה לכאורה שינוי פעוט, אולם מהרתי ביותר לגבי חברי מק"י. הוא איפשר להם להתנגד לתכתיב לנסיגה, אולם להסכים לשיבה לקווי ה־5 ביוני. בנקודה זו נרתעו אפילו תומכיו המובהקים של סנה, מלתמוך בשלילת החזרה לקווי ה־5 ביוני באופן מוחלט.

נגד „החלטה פנימית". גם בסעיף הפלסטיני בראשי הפרקים הוכנס תיקון חשוב. בעד שסנה הציע נוסח שאמר: „מדינת ישראל מכירה בזכות ההגדרה ה־עצמית של העם הפלסטיני," התקבל אחרי דיון הנוסח שהציעה אסתר וילנסקה, ש־כלל גם דרישה לממשלת ישראל לאפשר התארגנות פוליטית של ערביי הגדה וה־פלסטינים.

אחרי שהתקבל נוסח זה הציע סנה, שהדרישה להתרת ההתארגנות הפוליטית של ערביי הגדה תהיה החלטה פנימית של מק"י, שלא תזכה בפירסום. הצעתו זו נדחתה ברוב של 10 נגד 9 קולות. היתה זו הפעם היחידה בה מצא סנה את עצמו במיעוט בוועד המרכזי של מפלגתו.

במהלך הוויכוחים הסתבר כי האופוזיציה למנהיגותו של סנה במק"י מבוססת על 5 מבין חברי הוועד המרכזי (למרות שכמה מהם הצביעו יחד עם סנה): מיקוניס, וילנסקה, אברהם פיילר, אברהם לנצמן ומאיר סמו. אין אומנם כל סכנה למעמדו הסמכותי הבלעדי במפלגה, אבל עדיין אין הוא יכול לדתום את מק"י בקלות כה רבה לעגלת המערך.

קומוניסטים סנה וויילנסקה
האופוזיציה מרימה ראש

עיתונות

פסוק אומלל

הודעת ההתנצלות של הארץ השבוע, בעניין פירסום כתבה בה נאמר שמאיר לנסקי השקיע במלונות דן, שמה קץ ל־תביעה המשפטית על־סך מיליון לירות, שהוגשה נגד הארץ. בכתבה — רשימת ביקורת של שלמה שמיר — קבע שמיר בטעות כאילו בסיפרו לנסקי, קובע הסופר, האנק מסיק, כי לנסקי השקיע כסף ב־מלונות דן באמצעות קבוצת ישראל־מיאמי. קשה היה להאשים את שמיר בטעותו זו. הניסוח, בספר, היה ערמומי.

בחג הסוכות עורכת חברת „אירופה טורס" שייט ל־12 יום באניה החדישה „נילי" — האניה החדישה ביותר בצי הנוסעים הישראלי.

חברת „אירופה טורס" בעלת הידע והנסיון הרב בארגון טיולים לחו"ל, אירגנה בשייט זה ביקורים בנמלים: נפולי, ליבורנו, ברצלונה, ניצה, קטניה ורודוס.

בנוסף יאורגנו לנוסעים סיורים מודרכים בקפרי, פומפיי, פלורנס, פיזה, אמלפי, מונטה קרלו והר הגעש אטנה.

על האניה יהנו הנוסעים מבידור מצויין, של אמנים מפורסמים, 2 תזמורות לריקודים, מועדון לילה, הצגות קולנוע, משחקים, בריכת שחיה, סיפוני שמש ועוד ועוד.

מחלה לא במקום. אילו היה עורך הארץ, גרשום שוקן, עובר, כמנהגו מדי ערב, על כתבה זו, היה הפסוק האומלל נמחק. אולם מר שוקן היה חולה, נעדר יומיים מהמערכת. ממלא מקומו, עורך המישנה דאז, יאיר קוטלר, הוזהר כי ה־פירסום יהווה דיבה, לא שהה למתריעים — כולל חברי־מערכת בכירים — החליט לפרסם. נראה כי סיבוך זה של העיתון עזר להחלטה להחליפו בגדעון סאמט.

לאחר שהתברר להארץ כי הפירסום אינו תואם את המציאות, החל מו"מ בין ראשי הארץ לבין יקותיאל פדרמן, איל מלונות דן. הסכמה עקרונית ביניהם הוש־גה כבר מלכתחילה (שניהם יוצאי אותה עיר ובני אותו גיל). עזרה לא מעט גם התערבותו של שר האוצר פנחס ספיר, שיעץ לפדרמן לבטל את התביעה. ספיר, שזכר את תוצאות משפט רפאל, ידע כי ממשפטים כאלה לא יוצאת טובה לאיש. פדרמן קיבל את העצה הטובה. מתוך הערכה לביטול התביעה על־ידי פדרמן, הצהיר שוקן כי יתרום לקרן נפגעי צה"ל 5200 לירות. אולם הוא לא יפסיד מכך. כיוון שמלונות דן התכוננו בלאו הכי להג־דיל השנה את תקציב הפרסום שלהם ב־הארץ, נראה כי הכסף יחזור לשוקן בדלת האחורית.

חיילים משוחררים

השר מתבקש

לרדת מהאולימפוס

„עומדת בפניך בעייה של מימון לימו־דים, רכישת דירה, השגת רשיון נהיגה, הקמת משק חקלאי? צלצל לשר האחראי. בקש אותו באופן אישי. אל תוותר. את השר עצמו בקש. ספר לפקידה שאתה בן־דודו, אחיו או בנו. ספר לו את בעייתך. גרום לכך שיבין, כי אתה — אינך חי על חשבון הוצאות. דאג לכך שירד מהאולימ־פוס של העלייה השנייה, אל הבעיות שלך־שלנו כאן — היום." קריאה זו, היפנה בימים אלה גוף חדש, המתקרא ועד־הפעולה של החיילים המשוחררים, ל־חיילים המשוחררים.

הגוף הוקם כמעט באופן מקרי. היה זה לאחר שמשרד השיכון דחה פנייה של אלפי חיילים משוחררים לקבלת דירה. בבית־קפה קטן בתל־אביב התאספו כשי־שה חיילים משוחררים, החליטו להקים ועד־פעולה* כדי לעשות משהו בנידון. מטרת הוועד: לעזור בפתרון בעיותיהם של החיילים המשוחררים.

צה"ל — בחי"ל. נקודה מעניינת מע־לה נועם בלום, חייל משוחרר שנבחר ל־יו"ר האירגון: „לדרישה שלחייל צה"ל תהייגה זכויות של עולה חדש יש הצדקה מצויינת. אני לדוגמה שירתתי כל השרות, שלוש שנים, בשטחים. בהתאם לחוק ה־בינלאומי, הייתי למעשה בחוץ־לארץ. אז למה לא מגיעות לי הזכויות של עולה חדש?"

לפניות האירגון, לא הגיעו ממשרדי ה־ממשלה כל תשובות. רק מנהלי לשכות שר־התיירות ושר האוצר הודיעו שיגרתית „כי המכתב נתקבל ונמצא בעיון". הוא ממשיך להימצא בעיון עד היום.

הוזלה בדירות. אחת הדרישות ה־ספציפיות של האירגון: שיחרור חברות בנייה, העוסקות בבניית שיכון לחיילים משוחררים וזוגות צעירים על קרקעות של מינהל מקרקעי ישראל, מתשלום עבור קרקע. אם תצא תוכנית זו לפועל, יוזל מחיר הדירה, לדעת האירגון, ב־20%.

דרישות נוספות:

● חוק שיחייב חברות־בנייה ציבוריות לבנות ללא־רווחים עבור חיילים משוחר־רים. הכוונה בעיקר לחברת שיכון עובדים — שמנהלה אף לא טרח לענות לפניית האירגון.

● הגדלת המשכנתאות לחיילים ה־משוחררים, כשהמטרה הסופית היא שחייל משוחרר יוכל להיכנס לדירה בהשקעת סכום של 5,000 ל"י.

כהישג ראשון שלהם, מציינים חברי ה־וועד את הודעת מינהל מקרקעי ישראל, בתשובה לפנייתם, כי המינהל יחד תש־לום עבור הקרקע, יסתפק בהעברת ה־סכום לחוב המשכנתא.

מראש־חץ זה, מתכוונים לוחמי האת־מול, שגילו כי מרגע שהשתחררו אין להם

(המשך בעמוד 22)

* כתובתו: ת.ד. 26427, תל־אביב.

השטריימל עף באוויר -

המכות ירדו על החי"כ

הפיאה נפלה על הארץ

במבואות ירושלים התקהלו חסידיו של ר' עמרם בלוי וצעקו: „שאבעס! שאבעס!" — כשהם מוכנים להמטיר אש וגפרית, יחד עם אבנים וכל חבא ליד, על מחללי שבת קודש.

אך החזית של קידוש השם היא עולמית. ולראייה: כמה אלפי קילומטרים ממאה שע־רים התחולל באותו רגע קרב מקביל של לוחמי הקדוש-ברוך-הוא נגד האפיקורסים, ימח שמם.

אלא שהאפיקורס שהרגיש שם את מלוא נחת זרועה של הקנאות הדתית לבש בעצמו שטריימל, ובעיני הציבור הישראלי הוא סמל הכפייה הדתית, כימעט כמו ר. עמרם בלוי.

כי קורבן ההתנקשות הקנאית, בלב לונ־דון אשר בגולה הדווייה, לא היה אלא חבר־הכנסת הרב מנחם פרוש.

■ ■ ■

לאחרונה, לא שפר חלקו של פרוש. בזו אחר זו ירדו עליו המכות, כמו על איוב ז"ל. תחילה נודע ברבים שיש לו עסקים משו־תפים עם אחד מראשי העולם התחתון הבינ־לאומי, יוסף „דוק" סטאשר, מראשי „כנופיית קליבלאנד", שהתחרתה בימים הטובים עם מלך־הפשע של שיקאגו, אל קאפונה, השקיע את הכסף שהרוויח בזיעת אפם של המהמרים והזונות במיפעליו המבורכים של מנחם פרוש.

מסתבר שח"כ פרוש גם השתדל למען מתן ההיתר לסטאשר זה להישאר בארץ.

וכאשר פירסום הדבר בפרהסיא הביא בעיקבותיו את ניתוק היחסים הכלכליים של פרוש עם סטאשר, ואז התרגז סטאשר, איים עליו במישפטים, ועוד כל מיני מכות נוראות.

■ ■ ■

לכן היה זה טבעי שמנחם פרוש יעזוב קצת את הארץ לנוח בנכר, באווירה שקטה ונעי־מה, תוך התייחדות עם עבודת השם.

ואיזה מקום מתאים לכך יותר מאשר לונ־דון הקרירה, שם שוכנת קהילה יהודית טובה וחרדית, הנאמנה לאגודת ישראל מימים ימימה, ואשר מרכזה בבית-הכנסת של הרב דונר?

וכך, בשבת קודש, לבש הרב פרוש את בגדי־השאבעס שלו, חבש שטריימס מהודר, נטל את אשתו, והלך לבית-הכנסת של הק"ק הנ"ל.

ואז קרה מה שקרה.

הפרטים לוטים קצת בערפל, כי במערבולת האירועים קשה היה לעקוב אחרי המעשה. זה לא דמה לתפילת-שבת רגילה בבית-כנסת.

חבורה של קנאים, שראתה את פרוש, הת־מלאה זעם קדוש.

כי זאת לדעת: הרב פרוש, שהוא אדוק, קנאי וקולני בעיני הציבור החילוני, אינו אלא אפיקורס גמור, עוכר-ישראל ורשע מרושע בעי־ני אותם יהודים דתיים שהם יותר אדוקים, יותר קנאיים וגם יותר קולניים ממנו.

אלה מרוכזים בלונדון סביב אישיותו של ירחמיאל-ישראל-יוסף דומב, ראש האופוזיציה של אגודת-ישראל, בן-בריתו של ר' עמרם בלוי בצד הימני של נטורי-קרתא, מחבר ספר חשוב המוכיח כי הציונות כולה, מתחילתה ועד סו־פה, אינה אלא יצירת השטן.

חסידיו של דומב ואנשי אגו"י דלונדון זוע־מים מזה דור שלם על הבגידה הנוראה של אנ־שי אגו"י בישראל, בראשות איצ'ה-מאיר לוין, שמכרו את נפשם לשטן ונתנו יד להציונים ה־ארורים, ומכרו את בכורת אגודת ישראל בנזיד עדשים של תקציבין ובנקין והנאות העולם הזה.

ייתכן שזהו רקע האירועין המרעישין. אולם אין זה בטוח. כי לרבי פרוש יש אויבים רבים — ובעיקר מבין חברי מפלגתו, שלא לדבר כלל על ידידיו הרבים של „דוק" סטאשר, שגם הם מרוגזים עליו לא מעט.

■ ■ ■

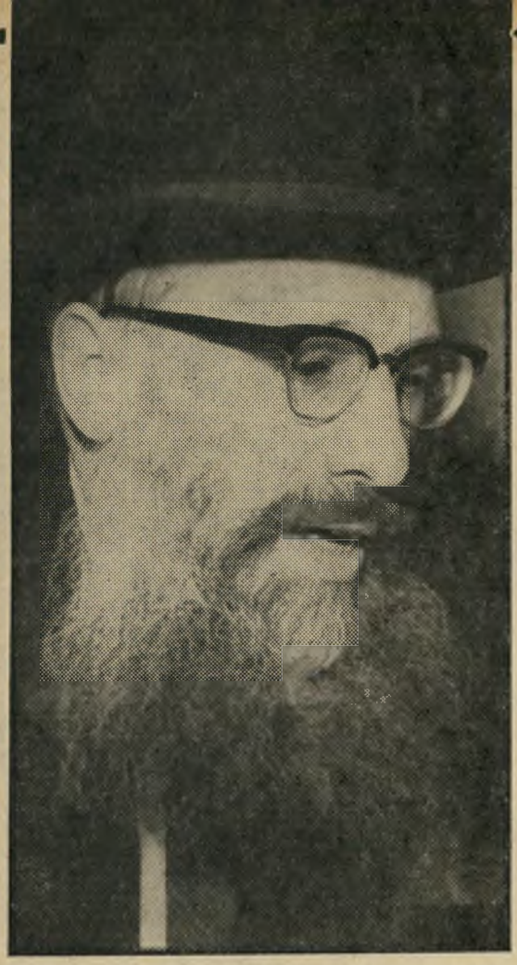
על כל פנים, כאשר הופיע פרוש עם השטריי־מל ואשתו, התנפלו עליו החסידים.

הצעקות, שהושמעו ברמה, עלו אף על הצע־קות שרגיל ח"כ פרוש לכבד בהן את יריביו בכנסת: „פושע!" „מחלל שם שמיים!" ועוד דברים, ואוי לאוזניים שכך שומעות.

על הח"כ המזוקן ירדו מכות-רצח.

השטריימל של הח"כ עף, והתגלגל בעפר. גרוע מזה: הקנאים הנלהבים לא חסו גם על העזר שנגדו, הפליאו מכות על אשתו של הח"כ, העיפו מעל ראשה את הפיאה הנוכרית הצנועה.

כל זה קרה לפני שבועיים. אין פלא אם חבר-הכנסת פרוש הגיע למסקנה שאחרי הכל, ירושלים בירתנו הנצחית בטוחה ושקטה יותר מלונדון, בירת הגויים ימח שמם.

„פושע!"

„מחלל שם שמיים!"

האם לכך התכוון משה דיין, כשדיבר על „קיץ אלקטרוני?"

א פיזי משה דיין יכול להיות צודק לפעמים — מה שנכון נכון. בפעם החשמלית הזאת — הוא צדק באלף וואטים לפחות: כל השנה הוא הזהיר מפני הקיץ האלקטרוני הקרב ובא — והנה הוא באמת הגיע.

והוא ניראה בדיוק כמו שדיין תיאר אותו, בלי לאות, שוב ושוב: מלא ניצוצות, מחשמל, ועם המון המון מתח גבוה אצל חיילי צה"ל הנכונים לקרב.

רק בדבר אחד טעה שר־הביטחון. המקור לכל המתח הזה נימצא לא מן העבר השני של התעלה, כפי שהוא ניבא — אלא דווקא אצלנו. והוא בא ישר מן המטכ"ל, אשר קבע בפקודות מטכ"ל חדשות, שהוצאו לאחרונה — כי חיילות צה"ל יכולות לקצר את חצאיותיהן הצבאיות „עד לגובה של 12 סנטימטר מאמצע הברך," ולגלות באותה הזדמנות — מלבד את רגליהן השזופות — גם את שער ראשן הארוך, שהיה עד כה אסוף מתחת לכובע.

לקוראי העולם הזה, היתה זו הפתעה נעימה. העולם הזה דרש, מזה שנים, לגלות יותר התחשבות בדמותה של חיילת ח"ן. אבל האחראים על תדמיתן האופנתית של החיילות לא נטו לגלות הענות מרובה לדרישות אלה. מדי ח"ן לקו תמיד בחוסר חן ובפיגור של מיספר שנים אחרי האופנה האזרחית. עובדה זו לא תרמה הרבה לשיפור המוראל הצבאי — של החיילים והחיילות כאחד — או התדמית הבין־לאומית של ח"ן.

מניצה"ל

לשמאל - שוב! החצאיות הקצרות, המגלות את ברכיהן של נשות תשומת־לב אזרחית. בתמונה מימין: חיל הנשים החדש במבט מאחור.

הדוגמנית: שירה — אשר מוכיחה את של

הדיזנגופית:

בדיזנגוף, לא מצ־ ליחה האופנה הצבאית החדשה לעורר התפעלות. על רקע השורטס והמיקרו־מי־ ני האזרחיים — ניראה המיני קצת מיושן.

גם הפעם אין בפקודות המטכ"ל החדשות שום מהפכה במחשבה האופנתית של צה"ל.

רגלי החיילות הפסידו — בספירה לאחור — את המיקרו־מיני, את השורטס, המידי, ואת המקסי.

הנקודה המסוכנת של 12 ס"מ מעל הברך — הפכה כבר לפני יותר משש שנים לנחלת עיני כל הגברים. עד לפני שבוע נאסר על בנות חי"ן לגלות יותר משלושה סנטימטרים מעל לברך. רובן גילו הרבה יותר. על רקע השורטס וה־

סיימה לפני שבוע קורס דוגמניות — טתה במיקצועה החדש — על מדי צה"ל.

הרס"ר והברכיים:

„עכשיו זה מותר," מסבירה ריקי הבלונדינית לרס"ר ויקטור המפורסם. הרס"ר אמנם מחמיר פנים, אבל בפנים הוא ככל האדם: „אני בעד הפקודות החדשות. אבל בהגבלות: לא על כל אחת. שתם להראות, זה לא מספיק, צריך שיהיה גם מ ה להראות."

מיקרו־מיני האזרחיים, חצאית מיני רגילה לא ניקרה את העיניים הרס"ריות.

עתה, כאשר חצאית המיני הגורמאלית מותרת — קשה לדעת כיצד ייראו חיילות צה"ל בחודשיים החמים הקרובים.

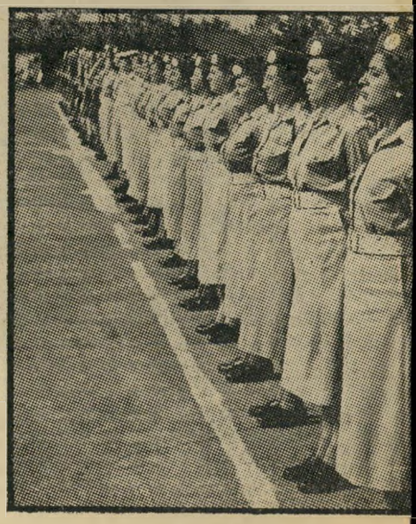
התחזית: קיץ חם מאוד — לחיילים. לחיילות, לעומת זאת, — יהיה קריר.

פקידות הרבנים:

הניה, פקידתו לשעבר של הרב הראשי לשעבר של צה"ל, הרב גורן — משמאל, ובילה — פקידת הרב הנוכחי — מפגינות את האופנה החדשה גם במחיצת הבוסים שלהן. מימין: הח"ן במקסי, כפי שניראה בתחילת דרכו. משמאל: המראה החדש של הח"ן.

(סוף בעמוד 19)

יותר אבא — לזנק ולכבוש את יעדיהם בכל רחבי הארץ.

מיעוטים

סכנה חדשה

אורבת

אפשר היה לדמות השבוע כי איסר הראל חזר והשתלט על שירותי הבטחון של המדינה. בפעם הראשונה מזה זמן רב, התנגב שוב החשד כי שיקולים של מלחמה פוליטית התערבו בשיקולים ה־מקצועיים של אנשי כוחות הבטחון הלוחמים בטירור.

בסוף השבוע שעבר החלו להופיע ב־עתונות הישראלית פירסומים, שזרקו אור על סכנה חדשה האורבת למדינה: נסיון ההתארגנות הארצי של האקדמאים הערביים בישראל. מאחורי הפירסומים ניצב אורי שטנדל, סגן יועץ ראש־הממשלה לענייניים ערביים, שהעלה בפומבי את ה־טענה כי „מאחורי רעיון התארגנות ה־אקדמאים הערביים, יש כוונות להחייאת ארגון לאומני, שיפעל במתכונת שונה מזו של אל־ארד, שהוצא מחוץ לחוק זשל רק"ח שלא תמיד מקובלת על האקד־מאים הערביים. המתכונת תהא שונה, אולם הבסיס האידיאולוגי הלאומני העויין ישאר בכל מקרה."

פמיכות פרשיות מזהרה. והנה, זמן קצר אחרי שפורסמה בעתונות הישׂ־ראלית האזהרה מפני הסכנה החדשה, כבר עצרו כוחות הבטחון ביום השישי האחרון את עורך־הדין עבד אל־מלכ דהמשה (26) מכפר־קנה, אחרי שחזר מירח דבש, אותו בילה עם אשתו, שהיא אחותו של ראש סיעת רק"ח בעיריית נצרת, המשורר תופיק זיאד.

דהמשה היה אחד מראשי הפעילים בהקמת ארגון האקדמאים הערביים. הוא לא נעצר על כך, אלא כחשוד בפיקוד על חוליית חבלנים של פתח, אשר פוצצה לפני שנתיים את מכונית התופת בשדרות קרן־קיימת בתל־אביב.

דהמשה לא נמנה בין אלה שתיכננו והביאו את מכונית התופת אל מקום הפיצוץ, אולם הוא נחשד כמי שהופקד למלא את מקומו של עורך־הדין סברי אל־ג'ריס, מראשי אל־ארד לשעבר, על תאי הפתח בקרב הערבים הישראליים.

יתכן כי היתה זו רק סמיכות פרשיות מקרית, שהקדימה את מסע ההסתה וההת־שדה נגד ארגון האקדמאים הערביים למעצרו של דהמשה. אלא שכל מי שזוכר את תקופתו של איסר הראל בשירותי הבטחון, יודע כי סמיכויות פרשיות כאלה אינן יכולות להיות מקריות.

אחת מהשתיים: או שהפירסומים נועדו להכשיר את הקרקע ודעת־הקהל לקראת מעצרו של דהמשה, או שמעצרו בא לאשר כי הסכנה בפניה התריעו יועצי ראש־הממשלה, אכן התגשמה — מהר יותר מאשר ציפו לה.

עסקים

הממזרים

והמלכים

מזללת קליפורניה שבקה חיים לפני כשנה. עמה מתה גם פיסת הווי של תל־אביב. רחוב דיזנגוף כבר לא יהיה בלעדי קליפורניה, מה שהיה עד עתה.

השבוע מתה גם ידידות מיוחדת במינה שנולדה במוסד זה: הידידות בין אייבי נתן, טייס השלום ובעליה של קליפורניה, לבין משה ינוקא, קצין הצנחנים הירושל־מי לשעבר, שקליפורניה שימשה כחממה להתפתחותו כדמות בוהמית.

מלחמה לידיד. לפני שנתיים, כאשר יצא אייבי לניו־יורק כדי לממן משם את הפלגת אונית השלום שלו, הוא הפקיד את ינוקא לפקח על מסעדתו. אלא שבלי אייבי לא היתה קליפורניה מה שהיתה כאשר הוא היה שם. לפני שנה נאלץ אייבי לחזור לארץ, לסגור את המסעדה זלמכרה.

גם אז המשיכו אייבי וינוקא להיות ידידים. אייבי התאכסן בדירתו השכורה של ינוקא, שהפך לצייר. הם חילקו ביני־הם את מזונם, חלומותיהם ונערותיהם.

אייבי נתן כפתח „קליפורניה"
כל מלך — ממזר

לפני מספר שבועות ירד ינוקא לאילת לנהל שם מועדון לילה. ואז עשה צעד, שהפתיע את אייבי: הוא הגיש נגדו תבי־עה על סכום של כ־15 אלף ל"י, לבית־הדין האזורי לעבודה בתל־אביב. אותם דרש כשכר שהגיע לו עבור ניהול קלי־פורניה בעת היעדרו של אייבי.

אייבי נפגע עד עומק נשמתו. יותר מעצם התביעה של ינוקא, נפגע מכך שהיא הוגשה דרך בית־משפט, קיבלה פירסום בעתונות, צוטטה אף בעתונות זרה ופגעה בשמו.

השבוע הגיש אייבי לבית־הדין האזורי לעבודה, תביעה נגדית נגד ינוקא, דרש לחייבו בסכום של 130 אלף ל"י על הנזׂ־קים שגרם לו בעת שניהל את קליפורניה בהיעדרו. למעשה האשים אייבי בכתב התביעה שלו את ינוקא בכך, שבניהולו הכושל אילץ אותו לחסל עסק משגשג, שהביא קודם לרווחים יפים.

רק מם הכנסה הרזויה. טען אייבי בכתב התביעה הנגדי שהגיש: „עם שו־בי לישראל הסתבר לי כי בתקופה בה נוהל העסק על ידי ינוקא, נגרמו לי הפסדים המסתכמים בסדר גודל של 240 אלף ל"י. למרות החובות הרבים שהצ־טברו, דיווח ינוקא כי הכל מתנהל בעסק על מי מנוחות וכי העסק אינו נושא בכל הפסד שהוא."

טען אייבי: „לגבי השנה בה ניהל ינו־קא את קליפורניה קבעו שלטונות מס הכנסה כי העסק הרוויח 47 אלף ל"י, ועל סכום זה אף שולם מס. אם כך, איפוא הרווח שקבעו שלטונות המס?"

התנצל אייבי עם היוודע דבר התביעה שהגיש: „לא רציתי לעשות זאת. הוא היה חברי הטוב. אבל הוא אילץ אותי להגיש את התביעה."

האסטרונאוטים יביאו לה מחרוזת מאבני הירח - ובינתיים מסתפקת הרוזנת כריסטינה פאולוצי בכל גברי נושי ישראל, אותם הזמינה השבוע

מ־סבא - בא

ז ה היה צריך להיות, רשמית, אירוע ידידותי צנוע — סתם קבלת־פנים נחמדה לכמה ידידים — שייהפך, לא רש־מית, לאירוע חברתי גדול ומהדהד, אליו יבואו כל המי־ומי של ישראל המעניינת. בפועל, זה היה מה שזה היה צריך להיות רשמית, אירוע ידידותי צנוע: מסיבת קבלת־הפנים, שערכה ביום הרא־שון השבוע אשת־השעשועים הבינלאומית, הרוזנת האמריקאית ממוצא איטלקי כריס־טינה פאולוצי, בפאב בתל־אביב, עם הגי־עה לארץ — היה בהחלט לא מלכותי.

אבל משעשע. אוי כמה משעשע.

את הבידור הראשוני סיפקה הרוזנת עצ־מה: „עשיתי את המסיבה לכבוד בעלי," סיפרה, „אבל בסוף הוא לא יכול היה לבוא איתי לארץ. החבר שלו, האסטרו־נאוט סקוט, סס ביום שני לירח, ובעלי היה פשוט מוכרח ללוות אותו. בתור פיצוי, הבטיח לי סקוט שיביא לי מחרוזת עשוייה מאבני הירח."

הרוזנת בת חוג־הסילון הבינלאומי, ש־מסיבות־הפאר שלה בניו־יורק זוכות ל־סיקור בגדולי העיתונים שם, התאהבה ב־ישראל לפני כשנתיים — לאחר שהתאהבה בכמה ישראלים. לאחר שבילתה כאן את חופשת הקיץ האחרון, החליטה לחזור על התרגיל השנה. היא הודיעה על כך מראש לכל ידידיה, הזמינה אותם לפאב, ליום ראשון, לשעה תשע בערב.

המארחת עצמה הגיעה באיחור של שעה וחצי: „הייתי עסוקה. עשיתי אהבה," התנצלה בחינניות.

האצולה של ישראל התחילה להתאסף. רבקה רז ובעלה הגיעו בין הראשונים. מאין הם מכירים את הרוזנת? „היכרתי אותה במסיבה אצל הרי פרידמן, מראשי יהדות אמריקה, בווילה שלו בקיסריה."

עם העתונאי: הנסיכה מקבלת בלבביות את פני העיתונאי אורי דן: „אנחנו נורא ידידים," סיפר דן, „גם אני וגם אשתי התארחנו אצלה בניו־יורק. אני מעריץ אותה, ומעדיף אותה בהרבה על גולדה מאיר. היא גם מדברת גלויות יותר, וגם נראית יפה יותר בטלוויזיה."

עם העמיתה: אורחת אחרת שבאה לקבל את פניה של כריסטינה היא דפנה טורס." לא באו לקבלת־הפנים רות דיין, בנה אסי, יהונתן ונורית גפן, רחל ואריה דיסנצ'יק, מוטי הוד, ועזר וייצמן. לא יפה, חבר'ה, דפנה טורס." לא באו לקבלת־הפנים רות דיין, בנה אסי, יהונתן ונורית גפן, רחל ואריה דיסנצ'יק, מוטי הוד, ועזר וייצמן. לא יפה, חבר'ה,

במרחב

סודן

ימים של גועש

הקצב המסחרר לא איפשר כמעט לעקוב אחרי ההתפתחויות. המרחב הזדעזע, בשבועיים האחרונים, מצרורות בקצב אש מהירה של מהפיכות, מהפיכות־נגד, הוצאות־להורג, חטיפות ותאונות פוליטיות. מאחר שכל אירוע קיבל, בממוצע, סיקור של שניים־שלושה עמודים מלאים בכל עיתון לא הספיק קורא העיתונים אפילו לקרוא על כל פרטי ההתפתחויות — שלא לדבר על עיכול משמעותן.

סיבוב בקרב. במבט קצת יותר מקיף, ניראו ההתפתחויות משמעותיות ביותר: במסגרת המאבק העולמי בין ברית־המועצות לארצות־הברית, ועל רקע הצעד הסיני הנועז של הנשיא ניקסון, היו הזעזועים האחרונים בסך־הכל סיבוב נוסף, מהיר, בהתמודדות הכוחות. בסופו, נשארו יחסי־הכוחות, פחות או יותר, כמו שהיו קודם לכן, כשעמדת רוסיה נחותה יותר.

בגוש הימני של העולם הערבי — מארוקו וירדן — יצאו המימשלים הנוכחיים, הפרו־אמריקאיים, כשידם על העליונה. חסן מלך מרוקו חיסל את נסיון ההפיכה נגדו, וחוסיין חיסל את המחבלים.

נסיגה והסתכנות. בגוש השמאלי, ספגה עיראק מכה כואבת, כאשר משלחת השרים, שהיתה בדרכה לסודאן, נפוצה לכל רוח, עת התרסק מטוסה בשמי סעודיה — כלל לא בתאונה, לדעת משקיפים.

בגוש המרכזי, הפתוח להשפעה רוסית ואמריקאית כאחד, אירעה גם כן נסיגה במאמצים למשוך את העולם הערבי שמא־

שליט נומיירי
יעילות ומהירות

לה. במאריים, העמיד המימשל את הצמרת הפרו־סובייטית, שנעצרה בעת הפיכת־המנע של סאדאת, לדין. חמורה לא פחות, מבחינת רוסיה, היתה הצלחתה של מהפיכת־הנגד בסודאן, והתייצבותה של לובלימינו של שליט סודאן נומיירי — עד כדי־כך שהסתכנה ביירוט מטוס אזרחי ברישי, במטרה לחטוף שניים מראשי ההפיכה הקומוניסטית.

שיתוף פעולה — לחכשיר. המכה הניצחת ביותר להרחבת ההשפעה הרוסית היתה כמובן הפיכת הנגד של שליט סודאן ואל־נומיירי. ברגע שפרצה ההפיכה בסודאן, מיהר המישטר הבעת'י בעיראק להיות הראשון שהכיר במהפכנים. גם קול דמשק הגיב על ההפיכה באהדה, אולם דמשק עצמה נזהרה מלהיחפז ולקבוע עמדה.

ברגע שההפיכה נכשלה, הכריז רדיו בגדד במרירות: „כל המישטרים הערביים, גם אלה המתיימרים להיות מתקדמים, עשו יד אחת להכשלת המהפיכה.“

היה כמובן משהו בדבריו. המהירות ו־היעילות שבה נערכה הפיכת־הנגד של נומיירי, מצביעים על עזרה מבחוץ — ככל הנראה מצרית. כוחות מצריים חונים בסודאן עוד מימיו של נאצר. כן יש למצרים בסיס־אימונים אווירי שם. רדיו בגדד ידע לקבוע כי מטוסים מצריים השתתפו בחיסול המהפיכה.

שיתוף הפעולה המהיר, בין מצריים ו־לוב, להחזרת שלטונו של נומיירי, היה שדר ברור לרוסיה, כי העולם הערבי אמנם מוכן להיעזר בה לצרכיו שלו, אך לקבל על עצמו את עול השלטון הקומוניסטי — לזאת אינו שש.

(המשך בעמוד 24)

עם הזמרת: כריסטינה בחברת רבקה רז ובעלה. פרצופה של הרוזנת, בקבלת־הפנים שערכה ב„פאב“, נראה כשל נערה בת 18. כשנשאלה לפשר התופעה, לפיה היא נראית כאילו הצעירה בשנה האחרונה, השיבה: „הסוד הוא: פחות גברים, אבל משובחים ומרוכזים יותר.“ בשבוע הראשון לביקורה בארץ, ברור היה שהיא מתרכזת במשימה זו.

עם המלכה: הרוזנת כריסטינה (שמאל, ממושקפת) עם מלכת המים חני פרי (ימין). לרוזנת כישרון נדיר להתיידד עם כל מי שהיא מכירה, ולהכיר את כל מי שהיא פוגשת, כל מכריה הישראלים הוזמנו למסיבה.

עם אשת השגריר: המארחת־האורחת, המנהלת אורח־חיים הנראה כה רחוק מהמציאות הישראלית בו היא מקדישה את כל זמנה, והון תועפות, לנשפי־צדקה ואירועים חברתיים — בחברת (משמאל לימין) השחקן סבי דור, בעלת ה„פאב“ פרדי סגל, ורות תקוע, אשת שגרירנו.

עם הצוציק: כריסטינה עם ידיד ותיק, עודד (עומד) בנה (19) של גרא.

נה בשנה שעברה, על החוף בהרצליה. נהיינו ידידות.“

ידידים נוספים מגיעים: עורך־הדין ה־יהודי־האמריקאי הארי רוזנבלט. ד“ר עמי גלעדי, זרח גהל, מבעלי דובק: „באתי בטעות,“ הוא מתבדח. „אמרו לי שתהיה כאן קונספה, אז חשבתי שאפרים אילין מחלק מכוניות.“

הלאה. מאירה גרא, אשתו הראשונה של הזמר אילקה רווה, ובנה עודד בן ה־19. „מהיכן מכיר הג'נטלמן הצעיר את הרוזנת?“ „היכרנו במסיבה אצל דליה לידס, ישראלית שהתחתנה עם מליונר ניו־יורקי, שם, אגב, גם אירעה ההיכרות בין הרוזנת ושאול וייצמן. אחרי זה, התחלתי לבוא למסיבות של כריסטינה. אוהו, מה ש־אנחנו עשינו במסיבות האלה.“

כן, מה בדיוק עשה בן ה־19 במסיבות של כריסטינה?

„בן 19, אבל מנוסה,“ מסביר הגבר.

„שתוק, ילד,“ מתערבת האמא.

ידידה אופיינית אחרת שמגיעה למסיבה היא ליאורה קרייזלר, בתו של יצרן רהי־

מספרת רבקה. „נהיינו ידידות. נתתי לה אפילו את המטפלת שלי, בשביל הילדים שלה.“

נכנס צבי בן־ארי. מאיפה אתה מכיר את הרוזנת? „אוהו, ידידים ותיקים. תיכף

לאחר שהגיעה לארץ, בשבוע שעבר, היא באה לבקר אותי בדירה שלי ברחוב ריינס, עם הילדים והכלב. הילדים והכלבים השתלטו לי על המיטה, וטינפו לי אותה. היה ביקור משעשע מאוד.“

נכנסת מלכת המים, הדוגמנית היפה־פייה חני פרי: „אני היכרתי את כריסטי־

טים תל־אביבי העומדת לפני גיוסה. מאיפה ה־א מכירה את הרוזנת?

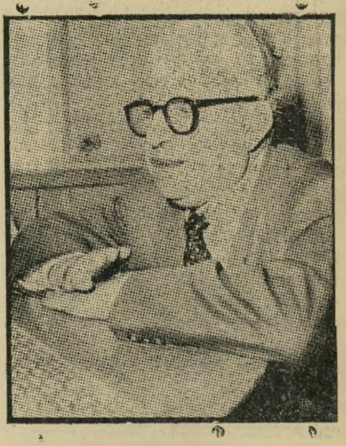
„מה זאת אומרת? לפני שנה נפגשתי איתה במסיבה, ונהיינו ידידים. כשאחותי נסעה לא מזמן לניו־יורק, היא התארחה אצל כריסטינה חודשיים.“

כמובן. וכי מה יותר פשוט מזה?

לבנון

כי מציון תצא תורה — אין מה לעשות

ד"ר אניס סאיג הוא הוגה־דיעות פלס־טיני נודע, המתגורר בלבנון, שם הוא מנהל את מרכז המחקר הפלסטינאי. השבוע, הכריז סאיג: „אפשר בשקט לקבוע, כי הספרייה של האוניברסיטה העברית בירושלים היא המקור החשוב ביותר בעולם לאינפורמציה הנוגעת לעולם הערבי. יש בישראל חמישה מרכזי־מחקר

חוקר חאקי
קנאות מדעית

העוסקים בעולם הערבי בכלל, והמזרח התיכון בפרט — בירושלים, תל־אביב ו־חיפה — אבל הספרים והמיסמכים הנמ־צאים בספריית האוניברסיטה בירושלים הם ללא תחרות."

מיסטר מוסטאש

מדי שנה, מתקיימת בביירות תחרות ארצית על התואר מיסטר מוסטאש, הני־תן לבעל השפם היפה ביותר. השנה, נכנסה התחרות לשנתה ה־15, והתקיימה במלון בזאר המפואר. לאחר דיונים מעמי־קים, החליטה ועדת השופטים, שהורכבה מספרי־הצמרת ומומחים לענייני שפמים, להעניק את הפרס הראשון לג'וזף נמנם.

הזוכים בתחרות השפם היפה *
הופעה גברית

נמנם המשופם ישא בתואר מר שפם עד התחרות הבאה.

ירדן

עיסקות מיליונים בין ירדן לישראל

מדי שבוע, מוכר בנק ישראל כרבע מיליון דינר ירדניים בבורסות ובבנקים של מדינות־ערב, באמצעות סוכנים בקפ־ריסין ואיטליה. זאת טוען השבוע אל אסבוע אל ערבי (השבוע הערבי), בהס־תמכו על מקורות בנקאיים ברבת־עמון.

לדברי העיתון, נאלץ הבנק הירדני המרכזי לקנות את כל הדינרים המוצעים למכירה על־יד ישראל, כדי לשמור על ערכו של הדינר. התוצאה, ירדן מכניסה לישראל, מדי שבוע, כ־12 מיליון לירות שטרלינג.

מצריים

הפיל והשאלה היהודית — עוד וריאציה?

„כרגע אני עוסק במחקר בדבר תפ־קידם של היהודים בטבח שנערך במלו־כנים ובאחרים בימי המהפיכה הצרפתית," גילה השבוע בראיון עיתונאי הסופר המצ־רי ממוצא תורכי, יחיא חאקי, מגדולי הסופרים המודרניים במצרים, שזכה לפ־ני שנתיים בפרס ממשלת מצרים לספ־רות.

מה הקשר בין היהודים למהפיכה הצר־פתית? „אני בטוח כי היהודים שיחקו תפקיד חשוב בעידוד מרחץ־הדמים שלי־וה את המהפיכה," הסביר החוקר. כדי להדגיש את האובייקטיביות המדעית שלו, הוסיף חאקי והסביר:

„ברצוני לציין כי אני עצמי גדלתי בבית שלא היתה בו קנאות לאומית. אבל קנאות זו התפתחה אצלי מאז קום מדינת ישראל. עד כדי כך, שמאז, כל אימת שאני קורא ספר מתורגם — אני בודק אם המחבר איננו יהודי במקרה."

סע ובקר — במרחבי מצריים

לא רק מדינת ישראל נאבקת קשה לשמור על כל דולר הנכנס לקופתה. גם מצריים כנ"ל. עם תחילת עונת החופ־שות, לאחרונה, פנה משרד התיירות המצרי, במסע־הסברה, שנועד לשכנע את המצרים המתכוננים לנסוע לטיול בחו"ל — לעשות זאת במצריים עצמה, לחסוך בכך את הוצאת המטבע הזר.

אם להאמין לדובר המשרד, הרי שמש־רד התיירות הישראלי יכול רק להתקנא בו: „המיבצע הצליח," קבע הדובר הש־בוע. „כמיליון תיירים — בחלקם הגדול מצריים — התארחו עד עתה באלכסנד־ריה, ואנו מצפים לרבע מיליון נוסף עד סוף העונה."

החלוצות הראשונות

לראשונה בתולדותיה של מצריים ה־מודרנית, זכו השנה נשים בכל הפרסים בתחומי הספרות, שמעניקה המועצה הג־בוהה לאמנות וספרות: שויקר האנים איברהים זכתה בפרס על הסיפור הקצר הטוב ביותר, עואטף עבד אל־שאפי בפ־רס השירה, ונאדיה ג'רסי בפרס המחקר הספרותי.

* ראשון מימין — נמנם.

הישראלית שגרה אצל אונאסיס

(כשז'קלין לא היתה בבית) אומרת:

הוליווד? בבל"ת!

ה עובדות עצמן, לפחות, לא היו שנויות במחלוקת:

● מתוך מטוס שלם מלא יפהפיות הוליוודיות, בחר אריסטוטל אונאסיס, ה־מיליארדר היווני המפורסם, בצעירה חטו־בת־גו — והזמינה להתארח בביתו ב־אתונה.

● באותו זמן, היתה אשתו, ז'אקלין (קנדי לשעבר) — בניו־יורק.

● הצעירה שזכתה בכבוד הנדיר היא סקר בקפידה את עשרות היפהפיות של־פניו. כיצד נפלה בחירתו של הנסיך על ג'ודי הקטנה. כיצד נשלחו למחרת כל היפהפיות חזרה לבתיהן — וג'ודי נש־ארה כאורחתו של אונאסיס.

וכמובן שלא נשכחה העובדה ששאתו של המיליונר היתה אותה עת בחלק השי־ני של העולם — וכל אחד ממיליוני ה־קוראים יכול להבין בעצמו מה פירושה של עובדה זו. וכל אחד יכול כבר להבין לבדו מה קורה לצעירה המתארחת כמה

ג'ודי עם אונאסיס:

הצילום שנתפרסם ברחבי העולם, לאחר שג'ודי הצטלמה עם מארחה בחוויל־תו איל־ההון הבינלאומי, לא פחות מאשר מביתו ומאורח־החיים שהוא מנהל.

שחקנית ישראלית בשם ג'ודי ברנע, בתו של מורה בפנסיה, שעלה לישראל מלוב. ליפהפייה השחרחורת, בעלת ההופעה ה־ים־תיכונית הקלאסית, עוד 11 אחים ו־אחיות.

דמיון מפותח

ע ? כסים עובדות אלה, ידעו עיתו־נים ברחבי העולם להלביש מעשיה פנטסטית, שתיארה ברגש רב את גורלה הדרמטי של סינדרלה מודרנית, בת מש־פחת־העוני שהגיעה לשיא העושר — וכ־מובן שגם האושר. בפירטי־פרטים תואר הנשף המפואר שערך אונאסיס. כיצד ימים בביתו של אונאסיס. וכן הלאה וכן הלאה.

סתם שטויות

ד שבוע, הגיעה סוף סוף סינדרלה לארץ, לאחר נדודים רבים בניכר. סיפורה שלה, על הניסיס והנפלאות ב־ביתו של אונאסיס, היה קצת פרוזאי יו־תר:

„יום אחד פתח אונאסיס קאזינו חדש באתונה," מספרת ג'ודי. „לפתיחה הוא שלח להוליווד מטוס ריק, ומילא אותו בחתיכות מקומיות. האמרגן שלי הצליח לסדר לי מקום במטוס, וכך הגעתי.

„באתונה, עשו לכולנו היכרות איתו.

כותיים, פחות מחמישים קילו — אבל היא מעיין מתגבר של מרץ וטמפרמנט סוער: תאוות המישחק היתה בדמה עוד מהתחלה. מחלה משפחתית כנראה: אחותה של הזמרת זמירה חן. בצה"ל, היתה ג'ודי בלהקת־השריון. לאחר השיחרור, הופיעה

הארוס: דיוויד וולברידג, ארוסה המיליונר של ג'ודי, העומד להגיע לישראל בשבוע הבא.

בשלמה המלך ושלמי הסנדלר, נסעה עם המחזה לארצות־הברית — ונשארה שם, בתקווה שהוליווד תגלה אותה.

האכזבה היתה איטית אמנם — אך יסודית. „כל הוליווד זה בבל"ת אחד גדול," היא קובעת בתוקף. „ערומים, ערומות, ול.ס.ד. זה הכל. כי הוליווד אכזבה אחת גדולה. אלפי בחורות מאוכזבות, מסתובבות שם. יפהפיות אחת אחת — ואין להן מה לאכול. מלבד סמים, זה — תמיד יש."

יהלומים — וייאוש

היא התחילה לעבוד בבוטיק כדי להתפרנס, ובמקביל למדה פיתוח־קול ותנועה. בעזרת צלם שהכירה, ניסתה להתקבל לסדנת־השחקנים המפורסמת של לי שטראסברג. בהתחלה, לא הלך לה. לאחר מכן, הצליחה לעשות היכרות עם ג'ק גרייפון, בעלה של קרול בייקר, שהוא מנהל האולפן — והתקבלה. מה שעדיין לא הועיל לה לקבל תפקידים כמובן.

לאחר אכזבתה הסופית מהוליווד החליטה לנסות את מזלה באיטליה. שם, הפכה לידידתו של ריצ'ארד דורסון, בעלה של דיאנה דורס. שם גם שפר מזלה, והיא החלה מקבלת תפקידים.

למרות זאת, ולמרות הזמן שחלף מאז עזבה את הוליווד — היא עדיין מזועזעת מזכרונותיה מעיר הכוכבים: „פרוות, ויהלומים — וריקנות וייאוש. זוהי הוליווד," היא חוזרת ופוסקת. „לא סיכויים, לא תקווה — וודאי שלא מקום להקים בו בית."

את הבית היא תקים כנראה עם דיוויד וולברידג, מיליונר בן 40 (ג'ודי היא בת 25), חצי יהודי, שאיתו היא יוצאת כבר שמונה חודשים. בשבוע הבא? יבוא דיוויד בעקבותיה לביקור בארץ: „אחרי זה, נראה."

החתיכה:

ג'ודי ברנע, ג'ינס וחולצת גברית, המבליטים את גזרתה החטובה והתמירה.

הוא נחשב שם לאלהים. כשהוא הכיר אותי, הוא כנראה התרשם ממני, כי מאוחר יותר קיבלתי הזמנה להתארח בביתו.

„הסכמתי ברצון. הוא עושה רושם נהדר. מובן שכל הסיפורים בעיתונים הם שטויות. הוא היה מארח מושלם, ולא היה אפילו רמז ליחסים רומנטיים בינינו. הבן שלו, אלכסנדר וידידתו לקחו אותי לטיול במטוס מעל חופי יוון והאיים שבסביבה, וזה היה משהו מקסים. אחרי כמה ימים, הרגשתי שמספיק לי, ונסעתי חזרה. זה ממש מגוחך לחשוב שהיה בינינו משהו."

ערומים, ערומות

ג'ודי ברנע מתגאה אמנם, כל כולה, לגובה 165 ס"מ, ושוקלת, עם פיאה נוכרית ושני זוגות ריסים מלאכותיים, 50 קילו.

לכל המעוניין:

התיק האישי של השחקנית ההוליוודית ג'ודי ברנע (גובה: 165. משקל: 50 קילו. עיניים: חומות. שיער: שחור.) תיק מעין זה מחולק לכל סוכנויות האמנים האפשריות, ומתוייק אצלן לשעת צורך, כשהשחקנית מופיעה בו במיגוון רחב ככל האפשר של דמויות.

השחקנית:

ג'ודי ברנע בתצלום מקצועי, המגלה רגל חטובה ומרמז על עירום מבטיח. בניגוד לאלפי כוכבניות הוליוודיות אחרות, הנוהרות לעיר הקסומה מרחבי ארצות־הברית והעולם כולו — לא סונוורה הישראלית הקטנה, התגברה על אכזבתה ונסוגה. „הייתי פעם במסיבת־צמרת, אצל הופ לאנג, הפארטנרית של פרנק סינאטרה," היא מספרת. „המסיבה נמשכה כל היום והלילה. התרחצנו בבריכה, ראינו סרטים — והשתעממנו עד מוות. זוהי הוליווד."

אמנות

פופ

פופ 71 — בפאלרמו

יגאל בשן יהיה הזמר בר־המזל־הכפול בקיץ זה: הוא ייצג את ישראל בפסטיבל הפופ של פאלרמו, הנערך זו השנה השנייה בבירת סיציליה. מזל כפול הוא להיות מוזמן לפאלרמו בפעם נוספת, לא־חר שאיש מן הרשימה הקודמת לא הוזמן להופיע שם שנית.

הזמר הישראלי יימצא שם בחברה מגוו־נת מכל הסוגים ומכל הצבעים, מעין אט־לס מזמר: בין להקות הקצב שיגיעו לשם יהיו פרפר הברזל, ילדי אפרודיטה, מונ־גו ג'רי, שוקינג בלו, הסרמלוז ולהקת הקצב החדשה המעוררת התפעלות בפי כל, תורקי בוזרד (להקתו של בין וימן, גילספי. שני שמות אלו יכולים להצדיק פסטיבל שלם בזכות עצמם. אבל, מאחר והפסטיבל מייועד להמונים, והוא למעשה מעין קרניבל לאומי־עממי, יוזמנו גם אהו־בי הקהל האיטלקי, היום: מאסימו רא־ניירי, כוכב זמר שהפך לאחרונה לכוכב־קולנוע מבטיח, ולוצ'יו דאלה, בעל הפרס השלישי בפסטיבל סן־רמו האחרון.

ובינתיים, לקראת סוף אוגוסט, מתעוררת פאלרמו מתרדמתה הפרטית, אי־שם בצפון סיציליה, החמה כמו תל־אביב, אבל המ־ציעה כמה הרים מסביב לימה, כנופש. היא מכינה את איצטדיון־הכדורגל הענק שלה, ואת בתי־המלון, ומקשטת את רחובותיה. כי לאור הניסיון של השנה שעברה, כדאי לה לנקודה קטנה ומרוחקת לקפוץ למר־כז מפת הנוער הבינלאומית, ולו אף ל־שלושה ימים של קיץ.

מה עוד שליישכת־התיירות במקום זוכרת היטב כי מעולם לא היו מאזניה מאוזנים כל־כך כמו בימי הפופ העליזים של הפס־טיבל.

מחצצר גילספי
ללקק אצבעות

מי שהיה חבר האבנים המתגלגלות).

חובבי הג'אז יוכלו גם הם ללקק את אצבעותיהם למישמע שלישיית ג'ימי סמית או תזמורתו של החצוצרן המהולל דיזי

תיאטרון

על ברודוויי

האנגלים פשטו

מקובל לחשוב היום, שארצות־הברית של אמריקה היא המעצמה הגדולה בעולם, וששיניו של האריה הבריטי קהו.

אבל במה שקשור לאמנות, זה לא בדיוק כך. כבר כמה שנים שעולם הפיז־מונים האמריקאי, שהיה פעם עצמאי כל־כך, שוקע והולך תחת השפעות בריטיות קצביות. ואם לא די בכך, הנה, נכנעות גם הבימות של ברודוויי.

על כך מצביעים פרסי־המבקרים הא־מריקאיים, בהם מתנוססים בהבלטה שחק־נים, במאים ומחזות בריטיים.

למשל, כשחקן השנה נבחר ראלף ריצ־ארדסון, מענקי התיאטרון הבריטי, כשאחד ממתחריו הרציניים הוא ג'ון גילגוד. המ־עניין הוא ששניהם גם יחד מצטיינים באו־תה הצגה, מוסד של דיויד סטורי (ש־החג'גה שלו הוצגה זה מכבר בהבימה), שהוא מחזה בריטי טיפוסי שבטיפוסיים. גיבורי ההצגה מנהלים שיחה על מזג־האוויר ועל לא כלום, כמו כל דיאלוג אנגלי המכבר את עצמו, עד שלפתע מת־ברר לצופה שהוא עד לשיחה בבית־משוגעים.

נערים בחבורה. בזה לא הסתפקה בריטניה: שתי שחקניות נוספות, המ־שחקות גם הן במוסד, מונה ואשבורן ו־דאנדי ניקולס, התמודדו על תואר שחק־נית־המישנה של השנה, והראשונה זכתה בו ברוב קולות.

ואילו הבמאי של מוסד, לינדסי (והיה אם...) אנדרסון, כמעט ונבחר לבמאי־השנה, אלא שבסופו של דבר העדיפו מבקרי ניו־יורק את פיטר („מארה סאד") ברוק, אשר העלה בלונדון ובניו־יורק את חלום ליל־קיץ, בסיגנון מסעיר שעורר התפעלות כללית.

ובזה טרם הסתיימה רשימת האנגלים המצטיינים על בימות ברודוויי. ג'ין אשר, שחקנית־קולנוע צעירה, שהיתה בעבר ה־לא רחוק ידידתו של פול מקארטניי, זכ־תה בתואר השחקנית המבטיחה של השנה עבור הופעתה בעוד מחזה אנגלי, ה־פילנטרופ, מאת המחזאי הצעיר כריסטופר המאפטון שהוכתר בתואר המחזאי המב־טיח של השנה. כדאי לציין רק שהפעם יש נביא בעירו — גם המחזאי, בבמאי וב־שחקנים דומה הבחירה בכל לבחירת ה־מבקרים הבריטיים. האנגלים המנומסים לא אכלו את העוגה כולה, אלא השאירו כמה נתחים למארחים האמריקאיים: קליף (ה־נערים בחבורה) גורמן, זכה בתואר השח־קן המבטיח, מוריס סטייפלטון (שנראה בקרוב בגירסה המוסרטת של מלון פלא־זה) היא שחקנית השנה, אלקסיס סמית, כוכבת סרטים ידועה משנות ה־40, היא שחקנית־המחזמר של השנה, ואילו התפ־אורן הוותיק בורי אהרונון, שזכה לשב־חים בכל העולם על תפאורתו לכנר על הגג, זכה שוב בתואר תפאורן השנה.

ולבסוף: סטיפן סונדהיים, התמלילן של סיפור־הפרברים שהחל ביניתיים לכתוב גם מוסיקה, היה למחבר־המחזמר של ה־שנה, ולמעשה בזכות המחזמר שלו, שג־עונות, תזכורת רומנטית לשנות ה־30, הגיעו גם אהרונסון וסמית לפרסים שלהם.

גינגוד וריצ'רדסון ב„מוסד"
שיחה על מזג האוויר

תדריך

תיאטרון

יום האבא (גיורא גודיק): הצגת ה־בכורה המסקרנת ביותר של השבוע: שלוש התולות־גרושות על גג ניו־יורקי לוהט, בבימוי הבכורה של גודיק. מרים גבריאלי כגרושה המרירה, ניצ'ו דינר כגרושה הקרירה, ורחל פנט כגרושה ה־תמימה. קומדיה כואבת.

הימים הטובים (מרתף): חידוש הצ־גה שזכתה בזמנו לשבחים רבים. סטלה אבני וזכריה טובי סוחבים על כתפיהם את לבטיו של האדם המודרני, במחזהו של סמואל בקט בבימוי ראובן מורגן.

מדיאה (הקאמרי): חנה מרון שבה לבימה ומכתיבה לסנקה מדיאה חדשה. במקום שינאה ויגון היא מציירת את מיפלצת הנקמנות והשינאה התהומית ו־המחושבת. תפיסה מעניינת, אבל מחמי־צה את החוויה המזעזעת. שצריכה לבוא בראיית המחזה האכזרי של סנקה.

מנדרגולה (התיאטרון העירוני חיפה): החוויה התיאטרלית המשעשעת של השנה. גילגוליו של טפיל על צווארה הדביק והמזוייף של החברה האנושית.

הכסאות (הבימה): שני שחקנים ב־העלאה הטובה ביותר של התיאטרון מזה זמן רב. מחזהו של יונסקו חי שוב, לפי דרישות המחזאי, בבימוי נבון של דוד לוין ומישחק מעולה של ליא קניג ושלמה בר־שבים.

מחברות החשק (בימות): שחוק רבני ישראל וחכמיו, כשהם מחוץ לתפ־קיד. חרוזים נחמדים, הלצות גסות מוג־שות בטעם ובחן. בימוי: יוסף מילוא. שחקנים: אבנר חזקיהו, גדעון זינגר, חנה רוט, טוביה צפיר.

ביסתן ספרדי (בימות): שרשרת של משלים ופזמונים מהווי האצולה הספר־דית הירושלמית. דומה לדיפדוף באלבום זכרונות יפהפה.

אסקוריאל (תיאטרון האוניברסיטה): לשוחרי הניסיון בתיאטרון, המעוניינים לר־אות עבודה יותר מאשר תוצאה. שלושה צעירים מנסים להביע חיים ומוות בגוף ובקול, במחזה יוצא־דופן של המחזאי ה־גי גלוברה.

עליזה מזרחי ואמי הגנרלית בגינה בריטית פורחת!

מקום טוב באמצע

גרג רוצה לשאת לאשה את ג'יני.
ג'יני רוצה לנתק את יחסיה עם מחזרה המזדקן פיליפ.

פורמן וישי כ„הכל יחסי"
ליחסנים, יחסים יחסיים

פיליפ נשוי מזה שנים רבות לשילה.

ושילה מעמידה פנים שיש לה מאהב באזור קנט.

ג'יני נוסעת לפיליפ כדי להודיע לו על פרידה סופית, ומספרת לגרג כי היא נוסעת לאבא־אמא.

גרג עוקב אחריה ומציג את עצמו בפני פיליפ ושילה, שאינם מבינים מה הוא רוצה מהם.

גרג חושב שפיליפ הוא אבי ג'יני, פיליפ חושב שגרג הוא מאהבה של שילה. כולם שותים תה, אוכלים ארוחת־צהריים בגן, משוחחים על מזג־האוויר, מפריחים חכמות בקצב מזורז, וכך, מטעות למישגה וממישגה לאי־הבנה, מובילים אותנו אל הסוף הטוב של „הכל יחסי".

אם זה נשמע לכם כאילו עליזה מזרחי ואמי הגנרלית לוגמות תה של חמש בגן בריטי פורח, אינכם טועים כלל ועיקר. „הכל יחסי" היא קומדיה ממוסחרת מאד, בוועת־סבון מלאת אוויר, המסתירה את העובדה שהיא מבוססת על צרור שטויות, מאחורי מטר בלתי־פוסק של הצחקות, אשר נכתבו על־ידי מקצוען היודע בדיוק מה מדגדג את הקהל ומתי. ואכן, הקהל צוחק אפילו כאשר צפה את הבדיחות חצי שעה מראש.

וכפי שאי־אפשר לצפות מעליזה מזרחי או מאמי הגנר־לית שיהיו אנגליות באמת, כך לא ניתן לדרוש זאת גם מן ההצגה הזאת. „מקומדיה של מינהגים", אשר שמה ללעג את אורח־החיים הבריטי, לבש „הכל יחסי" דמות של קובץ הלצות וטעויות, הנותן הזדמנות ליהודה אפרוני להשתולל בלוליינות, להגזים כאוות־נפשו בדמות המאהב המזדקן, ומאפשר לטובה פרדו ולאריאל פורמן להיראות טבעיים ומשעשעים בהחלט, כאשר הם תמהים על כל הדברים המוזרים הקורים מסביבם. חבל שהצלע הרביעית בכל הפרשה, גליה ישי, מגלמת את ג'יני ברמה של גימנזיסטית, אשר התקבלה בדוחק לחוג הדרמטי.

חוץ מזה שכל העסק הוא איוולת חסרת־טעם, אי־אפשר בעצם לבוא בשום טענות ל„הכל יחסי". אילו היה תיאטרון מיסחרי מעלה אותו, הייתי אפילו משבחת את הבחירה, כהימור מוצלח על סוס שיכול להכניס הרבה כסף. אבל מאחר וזה מוצג בתיאטרון לאומי מסובסד (ועוד איך), על מנת שיביא תרבות לעם, מותר בהחלט לשאול מה זה עושה על „הבימה"?

למישלין ארמל, דוגמנית־הצמרת

הבינלאומית שבאה השבוע לישראל:

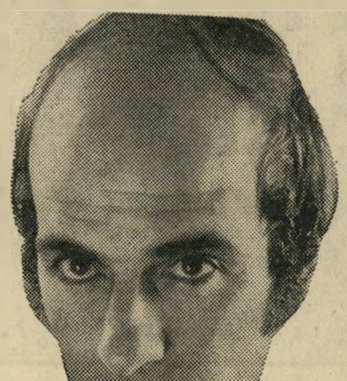
„דוגמנית — זה כבר לא מה שזה היה פעם!"

היום: מישלין ארמל, בגיל 31, בעוברה ברחוב תל־אביבי, אינה נראית שונה כיום מכל חתיכה.

ביום, היא סתם עקרת־בית — גם אם כלל לא אפורה. היא מטפחת את הקריירה של בעלה — הצייר הישראלי המצליח בניו־יורק, ניסן אנגל, שהגיע איתה עתה לישראל לפתיחת התערוכתו בחיפה. היא מטפלת בשני ילדיה הקטנים. היא נוהגת לארח אנשים מעניינים מאוד פעמיים בשבוע לפחות. היא גם מארגנת מסיבות, תהלוכות מחאה, ומופעי צדקה, ומצליחה להשיג בעזרתם הרבה דולארים יקרים עבור מדינת ישראל היקרה.

זה — כיום. אבל עד לפני כמה שנים, היתה מישלין ארמל, כיום בת 31 — הנערה מן הז'ורנאל. פניה התנוססו על שערים של כל עיתוני האופנה הגדולים באירופה. גיזרתה המקסימה מילאה עמודים על גבי עמודים יקרים וקובעי דעת־קהל, באל, ווג, ושאר ענקי האופנה.

הבעל: הצייר הישראלי ניסן אנגל, לו נישאה מישלין, התפרסם בארצות־הברית בויטראז'ים הענקיים שלו. לאחר קריירה מבריקה בספרד וארצות־הברית, בא עתה ניסן לארץ, עם אשתו, לפתוח בגלריה גולדמן בחיפה, את תערוכה ה־66 שלו.

„זה היה נהדר," אומרת מישלין. „נסעתי למקומות רחוקים, הכרתי המון אנשים מעניינים, הרווחתי הרבה כסף, והייתי מפורסמת."

נשירה טבעית

את כל הטוב הזה היא נאלצה לעזוב בגיל המוקדם של 25. „עבור דוגמנית, זהו גיל מאוד מתקדם" מסבירה מישלין. „זהו מקצוע שנישרפים בו מהר. היום, כשאני מעלעלת בשבועוני אופנה — אני כימעט ולא מצליחה לזהות אף אחת.

אז: מישלין בשיא תפארתה, בתצלום דיגמון בעיתון אופנה בינלאומי, עת השתייכה לעילית הבלעדית של דוגמניות־הצמרת, מסוגן של וורושקה ושרימפטון.

מן המחזור שלי נישארו מעט מאוד. ישנה וורושקה, שהתחילה להתפרסם בגיל מאוחר. וישנן עוד בודדות. היתר נשרו. אפילו אלה שנישארו מאוד יפות, כמו ג'ין שרימפטון למשל, אינן מצליחות למצוא עבודה. ככה זה."

שיער רטוב

מישלין לא ידעה מה בדיוק מצפה לה, כאשר ניגשה אליה עורכת האופנה של השבועון אל, והציעה לה עבודה. „היא פגשה אותי על שפת בריכה פרטית, בווילה מחוץ לפאריס. הייתי לא מאופרת והשיער שלי היה רטוב. היא ביקשה ממני להופיע למחרת היום לצילומים עבור הגיליון הקרוב. התרגשתי כל כך שלא יכולתי להירדם כל הלילה."

זריחה, שקיעה

מישלין התרכזה בצילום אופנה, הפכה לאחת הדוגמניות המצולמות ביותר באירופה. ולאחר הזריחה והזוהר — באה השקיעה. מה שנישאר לה עכשיו מעולם הדוגמנות — הן רק הזיכרונות.

„הכל השתנה," טוענת מישלין. „לא רק השמות. גם האווירה. זה כמו בקולנוע: אין יותר כוכבים. אין אווירה של זוהר. ישנן סתם בחורות יפות מאוד — וצעירות מאוד — וגבוהות מאוד — המתפרנסות מדוגמנות. אבל זה לא אותו דבר. אילו היו עוסקות בכל מקצוע מכניס אחר — הן לא היו עושות פחות רושם."

ההגיון והרגש

„רק כל היום יותר טבעי, יותר מקצועי — ובלי שום השפעה על החיים הפרטיים. הדוגמניות של הזמן שלי העסיקו את כל טורי הרכילות. היום, לאף אחד לא איכפת מה עושה הדוגמנית המצליחה ביותר, לאחר שהיא גומרת את העבודה.

„בעצם, ככה זה צריך להיות," מסכמת מישלין. „אבל ההגיון לא מצליח לגבור על הרגש: „בכל זאת — אז הכל היה יפה יותר. היה בזה קסם, שאיננו עוד."

במדינה

משטרה

האריות של המדור המרכזי

אלימלך מרדכי (23) השתחרר מבית־הסוהר, שם ישב על פריצה, לפני חמישה חודשים. בשבוע שעבר, בעשר בבוקר, הגיעו לבית הוריו, ברחוב המעפילים ב־חולון, צמד בלשים, נטלו אותו עימם אל

מתלונן מרדכי
„ישר לקבר"

הניידת שחיכתה ברחוב. על מה שהתרחש מאותו רגע, סיפר השבוע הצעיר:

שני השוטרים הביאו אותי הניידת. אחד מהם, השוטר מאיר ברקת, אמר לי: „אני אלמד אותך לא להתחיל עם השוטרים." היה לו פלסטר מתחת לעין. לא הבנתי מה הוא רוצה, ושאלתי מה הם רוצים ממני.

השוטרים תפסו אותי בשיער, הכניסו לי אגרופים, והפילו אותי על ריצפת ה־ניידת. אחותי מוניק, בת 18, שמעה את הצעקות שלי, ויצאה לרחוב לראות מה קורה לי. היא ראתה איך הם מרביצים לי, ואז הניידת התחילה לנסוע.

לקבר. השוטרים לקחו אותי לתחנת המשטרה בחולון. שם עלה לניידת שוטר נוסף, והמכונית נסעה לכיוון בית־הקברות בחולון. שם נעצרה הניידת, והשוטרים אמרו לי: „פה אנחנו נכניס אותך לקבר."

מבית־הקברות נסעה הניידת לבית־החולים דונולו, ביפו, כדי שאחד השוט־רים יקבל תעודה רפואית על המכות שקיבל יום קודם.

כשחזרנו לתחנת המשטרה בחולון, אמר־תי לקצין שניצר שאני רוצה להגיש תלו־נה נגד השוטרים שהרביצו לי. כל הגוף כאב לי. הפרצוף שלי היה מרוסק.

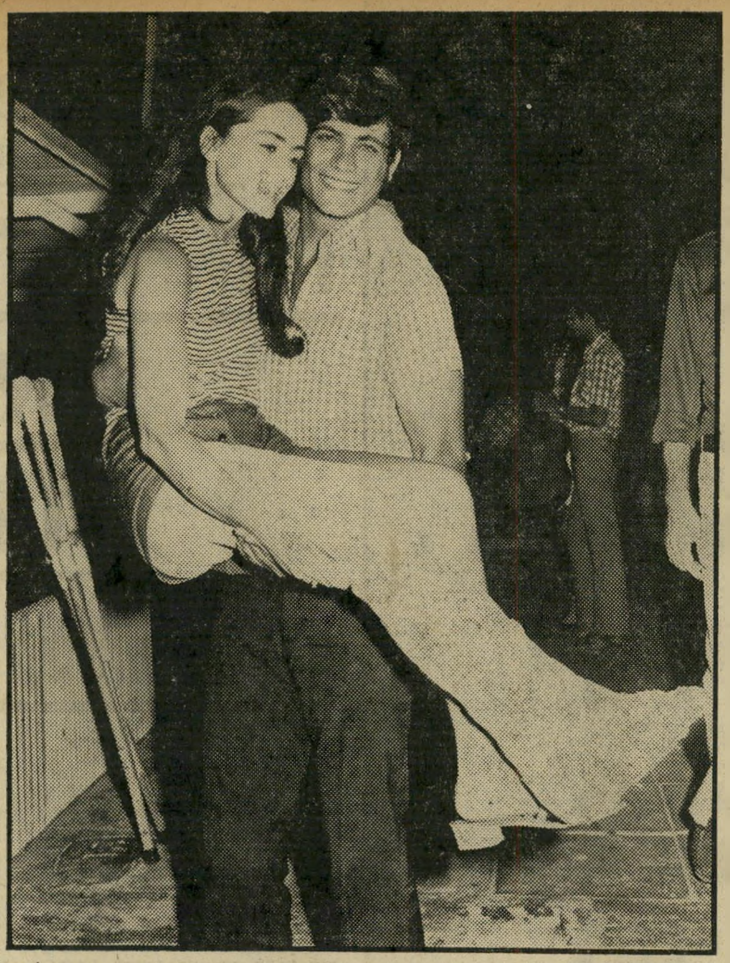
הם שלחו אותי לדונולו לקבל טיפול, ובלש בשם בן־דרור, ושוטר אחר בשם שמש, הסבירו לי:

„זה התשלום עבור מה שעשית אתמול, אל תתחיל עם האריות של המדור ה־מרכזי."

ככך האדם השוטר. עד כאן, סי־פורו של אלימלך. למחרת מעצרו, הובא אלימלך בפני שופט. את בקשתה להאר־כת מעצרו בעשרה ימים, הסבירה ה־משטרה בפרטים הבאים: „אלימלך מרדכי ניסה להפריע לשוטר בזמן מילוי תפ־קידו, כאשר השוטר ניסה לעצור עבריין תנועה. מרדכי גם פגע בשוטר. הוא הצ־ליח אמנם להימלט, אך אחד השוטרים הספיק לזהות אותו, והוא נעצר בביתו."

השופט נעתר לבקשת המשטרה, שלח את הצעיר לעשרה ימים. אלא שאלימלך הגיש ערר, באמצעות עורך־הדין בנימין אהרן, ובעקבות כך יצא כעבור ארבעה ימים בלבד.

„המעצר לא מפחיד אותי," הכריז מיד עם שיחרורו. „אני אמשיך להילחם, עד שהאשמים יבואו על עונשם, בדיוק כמו כל אזרח רגיל שעובר על החוק" — והורה מיד לעורך־דינו להגיש תלונה על המקרה למפכ"ל ולשר המשטרה.

מאורסים אלי וסימה
מתאונה על הכביש —

הווי

מיבצע פרטי

נוסף

הרומן בין סימה לחדו ואלי דקר נהיה י־ציני כאשר התהפכו השניים מהווספה של אלי, ונשלחו לתפוס שלווה במחלקה החירורגית של תל־השומר.

לווספה של אלי לא הגיעה סימה ב־מקרה. היא הכירה את אלי, חייל פיקוד הצפון, עוד לפני התאונה, ובין השניים התפתחה ידידות־רעות־אהבה, או משהו כזה. אחרי התאונה, המשהו הזה נהיה לאהבה. בתקופה הראשונה בתל־השומר, לא יכול היה אלי לזוז בכלל, וסימה רק על כיסא גלגלים. על כיסא זה, היתה באה לבקר אותו.

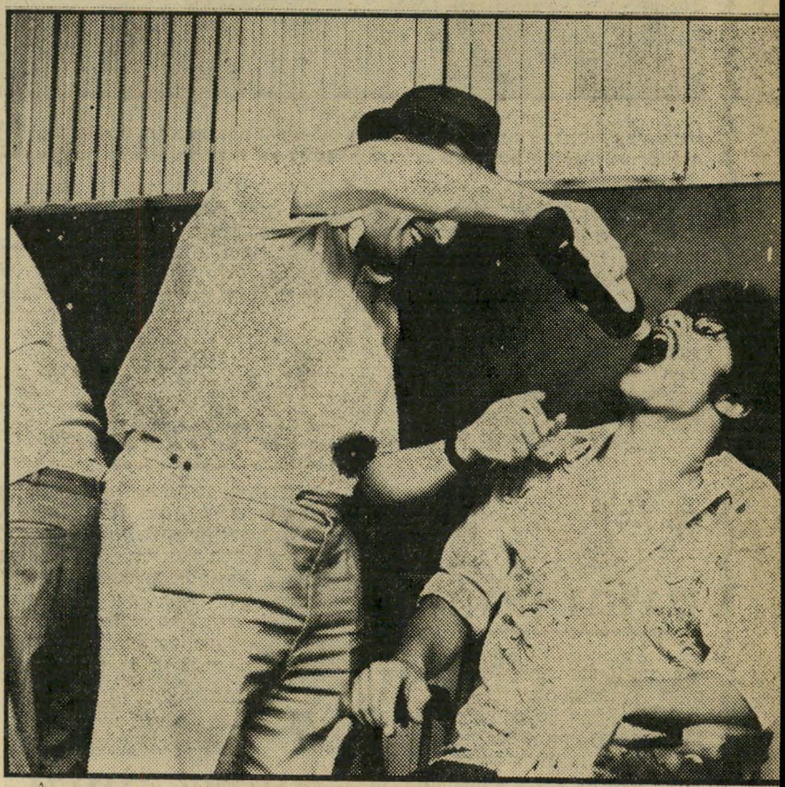
זה כל מה שהיה דרוש לשמחה הולצ־ברג, אבי פצועי צה"ל בכלל, ואלה של תל־השומר בפרט. הוא שם עין על שני הצעירים, וזמן מה לאחר שהשתחררו מבית־החולים, החליט שעליהם להתארס.

אוטובוס יים. הם התארסו ביום הח־מישי האחרון, במסעדת הדג הצחוק, על שפת־הים בחוף תל־ברוך. יחד איתם התארס זוג נוסף: פרדי כהן (21), שנפצע בנסיבות הרבה פחות רומנטיות — ב־זעילות של ממש — וחברתו, ריקי אדטו (20). קהל האורחים של שני הזוגות היה — כרגיל אצל הולצברג — מורכב כולו על טהרת פצועי צה"ל. לקבלת פנים חמה במיוחד זכה פצוע מפורסם — סמל יאיר דורי, שאיבד את ידו הימנית בשבי ה־מצרים.

דורי היה אחד האורחים הבודדים ש־באו בכוחות עצמם. כל האחרים נאספו באוטובוס מיוחד מבית־החולים הדסה ב־ירושלים, תל־השומר, ואחרים, והובאו

הפצועים החוגגים על החוף
— לאירוסין על שפת־הים

הולצברג ואחד מפצועיו
שיגעון לדבר אחד

על לפתח המסעדה. לאיטם, חלקם בכור־חות עצמם, חלקם בעזרה, ירדו אל הקר־קע ונכנסו למסעדה.

חיבוק ככך אחד. בפתח, המתין להם מארגן הערב — רבי שמחה. כשהוא מח־בק כל אחד מאורחיו, הובילם הולצברג למקומותיהם. בהתחלה, היו הבדיחות מאו־לצות, החיוכים נדירים. אך לאט לאט, התחממה האווירה. כאשר חל עיכוב ב־הגשת המשקאות, הסתובב הולצברג בין השולחנות, עם בקבוק ביד, ובישר לכל: „חבר'ה, עד שיגיעו המשקאות, ביניתיים אני אשתה לבד, ואתם תתחממו. טוב?"

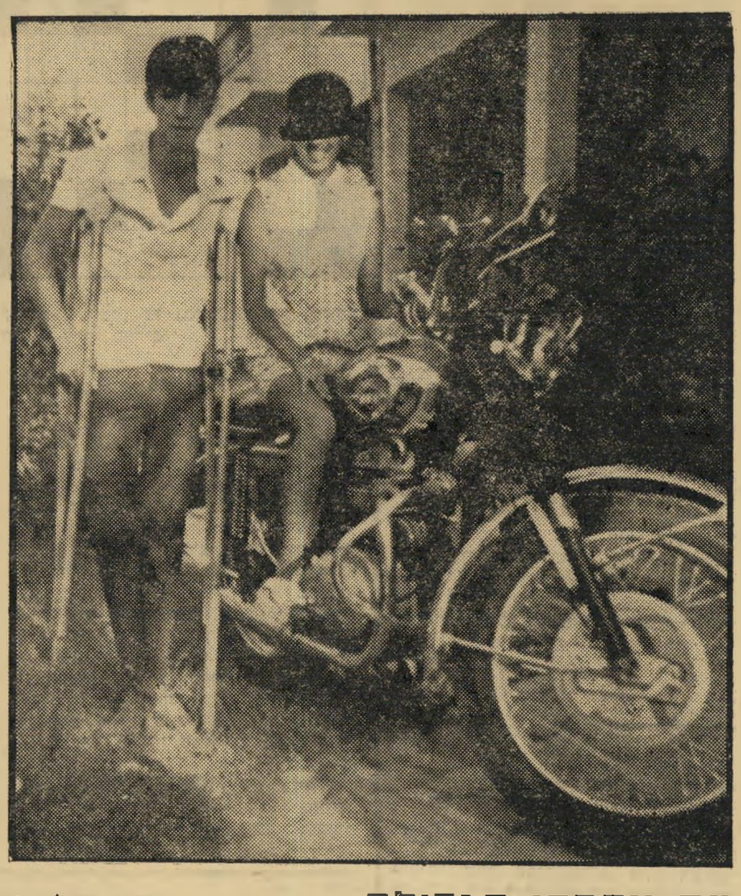
ועוד איך טוב. האווירה התחממה, ועם תחילת טקס האירוסין הכפול, היה המו־רל על הגובה. הולצברג, לוחם הנאצים הוותיק, קיטע לרגע את השמחה, והעלה את זכר ששת מיליוני היהודים שנפלו בידי הנאצים. אחר, כיבד את את המתאר־סים בשמפניה, והעניק לארוסים טבעות, לשימן על אצבע ארוסותיהם. יגאל הי־מלבלוי, בעל המסעדה, התחיל מגיש את הדגים שלו, ובקומזיץ על שפת המים — כשאלה המסוגלים לכך, רוקדים, והאחרים שרים בקולי־קולות לתוך הלילה — הס־תיים עוד מפעל של אבי הפצועים.

איתן חייא הוא הנאשם הצעיר ביותר במדינת ישראל שנידון למאסר עולם.

השבוע, פנה אביו בזעקה לראש־הממשלה:

„המשטרה היטתה את בית־המשפט!"

זה אחד המשפטים המיוחדים במינם ביותר במדינת ישראל.

משפטו של איתן חייא מרמת־גן, שנמצא אשם ברצח בכוונה תחילה של איש העולם התחתון אמנון חדד, היה מלא תקדימים והפתעות — שנמשכו גם השבוע, לאחר סיום המשפט.

התקדים הגדול הראשון היה גזר־הדין שפסק בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, בהרכב הנשיא זאב צלטנר והשופטים חיים בנטל ושמואל קוארט.

בתי־המשפט בישראל אינם נחפזים לחלק גיזרי־דין של מאסר־עולם. וודאי שלא לצעירים. מאסר־העולם שניגזר על איתן חייא, הפך אותו לנידון־העולם הצעיר ביותר בישראל: בן 18 וחצי.

★ רצח — בלי נשק

האם היה זה התקדים היחידי במשפט מלא המתח.

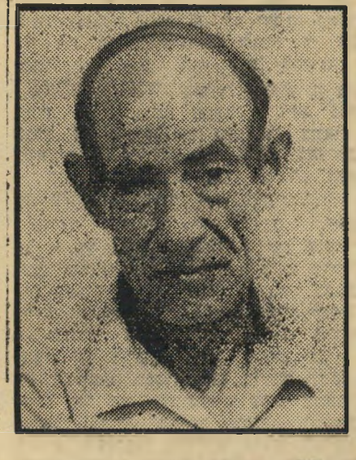
תקדים נוסף: בית־המשפט קיבל את קביעת המומחים, לפיה האקדח שהביאה המשטרה בפני בית־המשפט — לא היה הכלי שבו בוצע הרצח. היתה זו הפעם הראשונה שבית־משפט קבע אשמת רצח — בלי כלי הרצח.

ועוד תקדים:

העדות המרכזית נגד הנאשם היתה של חברו, יאיר לוין, המכונה קוני למל. בעדותו, סיפר העד כיצד הביא את הנאשם על קטנוע למקום הרצח, בליל הרצח, והמתין לו עד שחזר. אך למרות היותו עד התביעה המרכזי, הוכרז קוני למל, לבקשת עורך־דין יעקב קדמי, פרקליט מחוז תל־אביב — כעד עוין.

למרות זאת, קיבל בית־המשפט את עדותו, ואף קבע אותה כעדות המרכזית — ובהסתמך עליה הרשיע את הנאשם.

בעקבות הרשעתו של איתן, פנה אביו, מנשה חייא, אל ראש הממשלה, גולדה מאיר, במכתב חמור ביותר, האשים בו

האב: מנשה, שפנה במכתב נרגש, אך מלא נקודות משפטיות מעניינות, לראש הממשלה גולדה מאיר — בנפרד מהעירעור העומד להיות מוגש לבית־המשפט העליון.

האם: אביבה, חזוכרת כה טוב את העבר: „בשחיה איתן בן שנתיים וחצי, ניגש לגן־ילדים בסמוך לביתנו, ואמר לגננת שהוא רוצה להצטרף. היא קיבלה אותו."

עם אהבתו הגדולה: האופנוע. איתן אהב רכיבה על אופנוע אהבת־נפש — בדיוק כמו רכיבת על סוסים. היה זה האופנוע שסיבך אותו לראשונה עם המשטרה, כאשר לא שילם את דו"חות התנועה שלו. בתמונה ליד איתן — אחותו הצעירה.

את המשטרה, כי היטעתה את בית־המשפט.

במכתבו, העלה האב מספר נקודות מעניינות, המצביעות, לדעתו, על צידקת דבריו: „בשבע אני שאם הייתי יודע שנעשה צדק, לא הייתי מטריד את כבודה," כתב. „אך בטוחני שבני חף מפשע — ואיך אפשר שלא אזעק, כשהמשטרה גרמה לקבירתו חי? לא רק אותו — כי אם גם אותי ואת משפחתי?"

★ פציעה — ואחריה רצח

מכתבו, מצביע אביו של איתן חייא על הנקודות הבאות:

● לדבריו, מן הידוועות היא כי הנרצח, אמנון חדד, היה שותף בכנופייה יחד עם גואל תנעמי ועודד קפליצקי, וכי כל השלושה נידונו למוות על־ידי העולם התחתון. תנעמי — נרצח. קפליצקי — נרצח. חדד עצמו נפצע כחודשיים לפני שנרצח, וסיפר לאשתו כי זיהה את האדם שירה בו.

פרצוף רוצח? זהו איתן חייא, שנמצא אשם ברצח אמנון חדד, ונידון למאסר עולם — בגיל 18 וחצי.

אלא שכאשר אירעה פציעתו של חדד — שכב איתן חייא בבית־חולים, ולא היה מסוגל לזוז ממיטתו, בעיקבות תאונת־דרכים: „לעניות דעתי," כותב האב, „היה על המשטרה לברר מי ירה באמנון חדד כאשר נפצע — ואז היתה פותרת את התעלומה. כי ברור שמי שניסה להתנקש בחייו ופצעו בפעם הראשונה — הצליח לחסלו בפעם השנייה. ידוע כי נשותיהם של הנרצחים יודעות מי הרוצח — בזאת הכיר גם פרקליט המדינה. מדוע לא לחצה המשטרה על הנשים, על־מנת להוציא את האמת מפיהן?"

★ רצח בעשרים שניות?

קודות נוספות שמעלה האב:

● „המשטרה האשימה אדם בשם יעקב אלי בסיוע לרצח — משום שלא הסכים להצעתה. הצעת המשטרה היתה: שהוא ימסור עדות שקר, לפיה הוא מכיר את בני. תודה לאל שבבית־המשפט הוכח שלא היתה כל היכרות ביניהם, ועל כן אלי זוכה.

● „יאיר לוין (הלא הוא קוני למל), העד הראשי, העיד כי הוביל את בני ב־ווספה לסביבת מקום הרצח, המתין לו עשרים שניות עד שחזר. האם אפשרי הדבר שבעשרים שניות ביצע בני רצח — מה עוד שבאותה תקופה הוא עדיין צולע, לאחר פגיעתו בתאונת הדרכים? מדוע לא סביר הסברו של בני, שהוא ירד לראות חבר, ומאחר שזה לא היה בבית, חזר לווספה?"

ממשיך האב וטוען: „לפני המשפט בא אלינו יאיר לוין, והודיע לנו שאמר למשטרה רק שהסיע את בני, משום שזה נכון. אך המשטרה כתבה הכל לפי רצונה והחתימה אותו. מתוך יסורי מצפון, בא יאיר לאחר מכן, עם כמה חברים, לבקר את בני ולבקש סליחה. ‚אני לא אמרתי כל מה שנכתב בעדות שלי,' הוא אמר לבן שלי — בנוכחות החברים. ‚היית צריך לראות איזה מכות קיבלתי במשטרה. אני לא יודע מה יש להם נגדך. הם פשוט הכריחו אותי.'

„יאיר לוין אף הלך, עם כמה חברים, לעורך־דין, כדי לתת הצהרה בשבועה על כך שעדותו במשטרה אינה נכונה. אבל עוד באותו יום הוא נעצר שוב. כשיצא, כבר לא הסכים לתת את ההצהרה בשבועה.

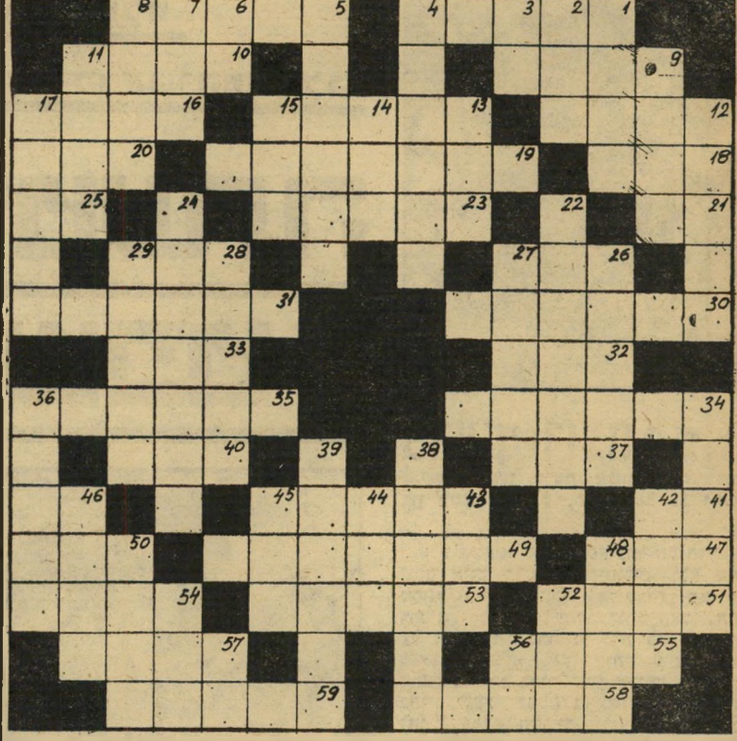
„בזמן המשפט נודע שהמשטרה החתימה אותו, בנוכחות אמו, על מיסמך, לפיו אם ישנה את עדותו — יקבל שבע שנות מאסר.

„בתחילת המשפט, הוא ניסה למרות הכל לומר את האמת, אך הוזהר על־ידי התובע שיקבל שבע שנות מאסר. אז נבהל, ושינה את עדותו.

„אני זועק," מבקש מנשה חייא מראש הממשלה, „אנא הצילי. אנא בידקי את התנהגות המשטרה, אשר תוך איומים ועיוורים הצליחה להבהיל את העד הראשי

(המשך בעמוד 31)

תשבץ העולם הזה 1769

את פיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל־אביב, ולציין על גבי המעטפה: „תשבץ 1769". בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאוזן:

1) ארגון טרור. 5) מזכיר המערך לשעבר. 9) מחלת ילדות. 10) נערך בשבוע שעבר ע"י חיל האוויר. 12) אינו כבד. 13) בודד, גלמוד ללא בנים. 16) פרוגרסיה. 18) שלט ביד חזקה. 19) מגבת. 20) תבע בתוקף. 21) חי במים. 23) נחל בארץ. 25) תו נגינה. 26) ציפה, ייחל. 28) אחד המזלות. 30) לבוש ראש נשי מסורתי בספרד. 31) מכינויי השטן. 32) שופט בבית המשפט העליון. 33) שאינו לח. 34) תרבות קדומה באי כרתים. 35) עומד על נפשו. 37) גמול לעושה רע. 40) מידת לח. 41) עמוד מים. 43) הפיכה לחדש. 46) מבני נוח. 47) פלח, קלח. 49) מנהיג פלסטיני מודח. 50) מוזיקה חדישה. 51) עיר הוואי־סים. 53) חלוטה ברותחין. 54) כזב, כחש. 55) כסא נמוך. 57) ראש ממשלה מזרח תיכונית. 58) עוף לילי. 59) מלך רומאי.

מאונך:

1) ספינה. 2) מחצית היממה. 3) פרוסת לחם. 4) רופא מנתח. 5) נואם, אמן דיבור. 6) צד מערב. 7) קו בין שמים וארץ. 8) בירה ערבית. 9) עוף הניזון מדגים. 11) גיבור ציד תנ"כי. 12) כלי נשק קדמון. 13) האבר הנקבי של הפרח. 14) מצץ. 15) תירוש. 17) ארגון ארצישראלי, נוסד בשנת תרס"ט. 22) סופר ועסקן ציוני, מחבר „מחשבות ומעשים". 24) מדינה צפונית. 26) שכונה בירושלים. 27) גז קל מאוויר. 28) תופעה ביחסי עבודה, לאחרונה פופולארית בארץ. 29) מספר סידורי. 34) מדינה אפריקאית. 36) סירונית, בת־ים. 38) ענק בעל עין אחת במיתולוגיה היוונית. 39) חרם בלע"ז. 42) קיבוץ בצפון הארץ. 43) כל אשה טוענת שנתברכה בכזה שישי. 44) נוזל לכתיבה. 45) אחת האמהות. 46) נוטר. 48) עיר בסקוטלנד. 50) בירה איטלקית. 52) עושר, כסף רב. 54) „היושב ראש". 56) זז ממקומו. 57) המהלך האחרון במשחק השח.

זכו בפרסים

ואלה הקוראים אשר פתרונותיהם זיכו אותם בהגרלה ב־פרסי ספרים:

פרסי תשבץ

תשבץ מס. 1756: מרים רוזנר, אפעל 10, חולון. יוסף שפירא — ת.ד. 57, גדרה. יגאל גלעד — קיבוץ איילון, דואר נע גליל מערבי.

תשבץ מס. 1758: סרן חיים עמית, דואר צבאי 2229, צה"ל. אלי חזן, מבשרת ירושלים 80, דואר־נע הרי יהודה. יורם ברי־שדה, רחוב שבטי ישראל 7, קריית־חיים.

תשבץ מס. 1759: גדעון סמדר, המתמיד 32, רמת־גן. צבי פריאל, סימטת נחל 4, גבעתיים. חנה אפרתי, דואר צבאי 2704, צה"ל.

תשבץ מס. 1761: ברכה גרוסמן, בית־לחם 31, חיפה. רחל ברייטברט, דואר צבאי 1222, צה"ל. י. ספיר, ביאליק 11/2 באר־שבע.

תשבץ מס. 1762: יצחק גדעוני ירושלים 20, חיפה. עופר פריי, שמחוני 7, רחובות. פלטיאל יעקבי, הפלמ"ח 20, נס־ציונה.

תשבץ מס. 1764: עדינה רומנו, לוינסקי 124, תל־אביב. רבקה זינגר, אבן גבירול 190, תל־אביב. ירונית ליוביץ, יהודה הנשיא 18, רמת־אביב, תל־אביב.

פרסי חשבץ

חשבץ מס. 1758: סמל יעקב מישורי, דואר צבאי 2278, צה"ל. ארז זיו, גוש חלב 9, תל־אביב. בנימין רוזנפלד, צ'רניחובסקי 26, בת־ים.

חשבץ מס. 1759: רמי ובר, אליעזר הלוי 11, ירושלים. עליזה יוסף, רחוב יפו 75, חיפה. בת־אל אבשטיין, סמולנסקי 12, תל־אביב.

חשבץ מס. 1760: משה מרק, קיבוץ מחניים, חבל כורזים. דורה ברטל, הרכש 11, אפקה, תל־אביב. מנחם יבנאי, הבילויים 39, רמת־גן.

חשבץ מס. 1761: אריה לב, סוקולוב 12, רמתגן. פנחס בוכריס, צקלג 45, קריית־גת. אברהם שלקוביץ, וילסון 1, תל־אביב.

חשבץ מס. 1762: שולמית רוזן, ת.ד. 32 קריית־שמונה. צבי איזר, שושנת הכרמל 92, חיפה. טוביה מילכטייך, דרך יבנה 37, רחובות.

חשבץ מס. 1764: ניצה אסנין, מאפו 2 א' חיפה. אבי פנו, שיכון רמט 10/37, לוד. רעיה פישמן, שינקין 62, גבעתיים.

הפרסים יישלחו לזוכים בדואר.

המשטרה היטעתה

(המשך מעמוד 29)

ולגרום לו להעיד עדות שקר — ועל־ידי כך היטעתה את בית־המשפט, וקברה הורים ונער צעיר חיים."

ראש כנופייה

בן דוע בעצם החליטה המשטרה לעלות דווקא על איתן חייא?

לטענת האב, במכתבו, יש לו גם הסבר לזה: פעולת המשטרה באה כנקמה על שאיתן הגיש תביעה נגד המשטרה, על כי עור התוף באוזנו נקרע, לאחר מכות שקיבל משוטרים.

האם צודק האב בנקודות שהעלה במכתבו — או אלה רק זעקות־כאב חסרות היגיון של אב נפגע? זאת, יחליט בית־המשפט העליון, כאשר ידון בעירעור שיוגש בשם הנידון־למאסר־עולם.

אך בינתיים, ייתכן שאפשר להיעזר כל־שהו — בהבנת דמותו של הנאשם.

בפסק־הדין, תיאר בית־המשפט את איתן חייא כך:

„למרות גילו הצעיר, היה הנאשם איש העולם התחתון וראש כנופיית עבריינים צעירים, אשר התרכזו סביבו כמנהיגם. כנופייה זו עסקה בפריצות ובגניבות. איתן עסק גם במכירת שלל הגניבות."

ג'וקים בראש

אלם לא תמיד היה איתן כזה.

אמו ובני משפחתו הגיעו לארץ מעיראק לפני עשרים שנה. אביו, סוחר אמיד שסייע רבות לעליית יהודי ארצו, התעכב כדי לחסל את עסקיו ולמכור את אדמותיו הרבות. הוא לא הספיק להימלט, נעצר, וכל רכושו הוחרם. כאשר שוחרר ועלה לארץ, מצא את פרנסתו, מאז ועד היום, כפועל פשוט.

בנו איתן היה תלמיד מצטיין, אך „עם ג'וקים בראש," כפי שוכרה אחת המורות. פיקח ושובב, נלקח, כאשר היה ביסודי, לבדיקה פסיכולוגית, מאחר שנטה שלא להישמע למיסגרות. תוצאות הבדיקות: „איתן בסדר גמור. הילד דורש רק תשומת־לב, ויש לדבר אליו ללא תוקפנות."

כאשר סיים את כיתה ח', נרשם לתיכון ערב. כאן, חלה ירידה ברמת־לימודיו. העובדה שנאלץ להפסיק את מסלול הלימודים המקובל, גרמה לו בושה. הוא חדל ללמוד, החל עובד.

היתקלות עם המשטרה

לם מרות גילו הצעיר, נתגלה כעובד חרוץ ונאמן. עד מלחמת ששת הימים, והוא בן 15, עובד אצל קבלן שהקים גדרות־ביטחון עבור צה"ל. איתן השתכר אז כ־12 ל"י ליום. לא היה מאושר ממנו.

כאשר נסתיימה המלחמה, נסתיימו הגדרות. איתן עבר ללמוד ליטוש יהלומים. מולו הרע רדף אחריו: כעבור זמן מה, פשט המפעל את הרגל, עקב המצב הירוד בענף.

איתן, ער לדברים שהולכים טוב, החל עובד בהרכבת אנטנות טלויזיה. תחילה כשכיר, אחר כעצמאי, השתכר כסף טוב.

היה זה אז שהצרות החלו. איתן קנה לעצמו אופנוע, וזילזל בדו"חות־התנועה שקיבל, לא שילם את הקנסות — עד שהשוטרים באו לעוצרו. כך החלו החיכוכים הראשונים עם המשטרה: איתן היה נמנע מלבוא הביתה — והשוטרים היו מחפשים אחריו.

לדברי הקרובים, עזב איתן את הבית מאימת המשטרה, עבר לגור באחד ב־חורשה. כתוצאה מאורח־חייו החדש, נדבקו אליו חברים שונים — לא תמיד רצויים במיוחד. כך או כך, קביעת בית־המשפט, לפיה הפך איתן לראש־כנופיית עבריינים צעירים, לא נראית להם כלל.

יחד עם זאת, כאשר הובא איתן להאחרכת מעצרו, כחשוד ברצח חדד, בפני השופט־התורן באותו יום, בוריס רספורט, הגיב השופט: „שוב פעם אתה?" אולם כאשר שמע השופט במה מואשם החשוד הפעם, לא יכול היה להסתיר את תדהמתו: „אני הרי מכיר אותך מדברים אחרים. מה לך ולרצח?"

היתה זו שאלה שנשאלה על־ידי רבים.

במדינה

דרכי אדם

ותיק מפני עולה תוציאו

אהרון כמרי בא לגור בכפר חב"ד לפני 15 שנה, מיד לאחר עלייתו ארצה מסוריה. הוא רכש מהרב אברהם ברברמן, אז ראש הוועד, שבעה דונם קרקע, בנה לו בית, והאמין שמצא לו פינה למחייתו בארצו החדשה.

עד לפני חודשים מספר. אז, גילת כמרי, יוצא־סוריה בודד בתוך כפר מלא ווזווזים, כי מנסים לסלקו מהכפר: „הוועד המקומי בכפר חב"ד, וכן שכני אברהם מייזליש, מציקים לי ומנסים לצמצם את פעילותי החקלאית, כדי לאלץ אותי לעזוב את המקום." הצהיר בתביעה שהגיש לבית־המשפט.

מעשים לא חינוכיים. לטענתו של כמרי, חיבל מייזליש — שהוא לא רק חב"דניק טוב, אלא גם מורה בכפר — בנטיעותיו, הרס לו את הלול, כשלושים עצי פרי, ואף גידר לעצמו חלק משטחו שלו, של כמרי.

אחרי שהמשטרה השתמטה, פנה כיהודי טוב, לרבי מלובביץ, שהמליץ שיתאזר בסבלנות. כמרי התאזר, עד שנגמרה לו הסבלנות. זה קרה, כאשר לדבריו המשיך השכן מהרחבת גבולו, החל מכשיר את הקרקע, שלקח מכמרי, לבנייה. כמרי פנה לבית־המשפט.

הצעה מגונה. מדוע החלה התגלות המפתיעה בשכן ותיק? לדברי כמרי, הציע לו ועד־הכפר לעזוב את המקום — ולקבל תלוושה של 17 אלף ל"י תמורת זה.

ומדוע ירצה ועד־הכפר לנשלו מביתו? גם לכך תשובה למתיישב הותיק: מפני שוועד־הכפר גיבש תוכנית להביא לכפר עולים בעלי־אמצעים מארצות־הברית, שיעזרו בהונם לשיפור מצבו הכלכלי של הכפר. לשם כך, יש לפנות להם מקום: את מקומם של הוותיקים.

הווי

שמונה פצועים הרוג אחד

מרינה לוי, תושבת יפו, היתה מסוכסכת זה שנים עם שכנה, זרובבל מרקוביץ. לטענתה, היוזה מרקוביץ, רווק מזדקן בעל אמצעי־קיום לא־בהירים, אך נאותים, השפעה רבה על בעלה, אלברט.

השבוע, בעקבות מקלחת מילולית שהציפה מרינה במרקוביץ — בקול גדול, ולהנאתם הרבה של כל השכנים — החליט השכן להגיב. תגובתו היתה מיוחדת במינה: הוא נעמד מול מלונתו של כלב־הזאב הענק של מרינה, החל נובח לעומתו ומתגרה בו. הכלב הנרגז השיב בנביחות־אימים והשתולל, כשהוא מתאמץ לנתק את השרשרת הכובלת אותו ולהסתער על האיש שהציק לו. מרינה, שאהבה את הכלב אהבת־נפש, השתוללה לא פחות, אך לא העיזה לשחרר את הכלב, בידעה לבטח כי אם יתנפל על השכן, הוא עלול להורגו.

נקמת הכבוד. באותה פתאומיות בה החלה — נסתיימה ההצגה. לפתע, נפל הכלב על הארץ. אם נקע את צווארו, במאמצי השתוללותו, או קיבל שבץ־לב — קשה לדעת. דבר אחד ברור: הוא מת על מישמרתו.

מרינה הסתערה על שכנה, שקפא על עומדו נדהם, כנמרה שלופת ציפורניים. תוך שנייה, אדמו פניו מדם. מרקוביץ התעורר, הכניס למרינה אגרוף בבטן. מרינה התמוטטה. שני שכנים חשו לנקום את כבודה. שני שכנים אחרים מיהרו להציל את מרקוביץ. תוך שישים שניות, היו כשלושים מגברי ונשי הרחוב השקט, היורד אל הים, משתתפים ערים במאבק גלוי־לב נמרץ, במיטב מסורת המערב הפרוע. כשנרגעו הרוחות, נזקקו חמישה גברים ושלוש גברות לטיפול רפואי ו־מרינה לזריקת הרגעה.

בטרם נרדמה, עוד הבטיחה: „אני ארצח אותו, את הרוצח הזה".

המשך יבוא, כנראה.

קולנוע

ישראל

האמנות כואבת לגב

שני בתי קולנוע בתל־אביב רבתי, החליטו לכנות עצמם „בתי קולנוע אמנותיים", ולשבחם ייאמר כי הם גם מנסים להביא סרטים ההולמים תואר זה. השניים, פריס ותכלת, הם אולי מתחרים זה עם זה, אולי יש להם אפילו אינטרסים מנוגדים, אבל דבר אחד משותף ביניהם, מעל לכל ספק: חוסר הנוחות המוחלט שהם מציעים לצופי הקולנוע.

בעצם, אין זה סוד. כל מי שביקר בהם יודע כי הישיבה מתנקמת בגב, הראייה תלויה בתנוחת היושב לפניך, ההקרנה צולעת, ובדרך־כלל הולך לאיבוד חלק מן התמונה, בגלל מידות לא נכונות של המסך או שימוש לא נכון במכונת ההקרנה, או מכונת־הקרנה שעבר זמנה. כל תנועה במושב מלוחה חריקה רמה, והערה מצד האנשים, אשר גירדד באוזן הסתיר להם את מחצית המסך. אם לא די בכך, קולנוע תכלת עדיין עושה הפסקה באמצע הסרט (אף כי דובר כבר מזמן על רכישת מכונת־הקרנה נוספת, שהיתה מבטלת את הצורך בכך), וגרוע מזה — כל אלה החוזרים מן ההפסקה באיחור — וזה הרוב הגדול — מסתירים לאותם שהספיקו כבר להגיע למושביהם. וכמובן, זוכים שוב למקהלה רועמת של גידופים לא כל־כך אמנותיים.

אמנם, זה לא נעים לדבר על כך. אם כבר יש מי שמוכן להסתכן ולהציג את כל החומר שבתי־הקולנוע הגדולים מפחדים ממנו, צריך לתת לו את מלוא העידוד. ואכן, גם תכלת וגם פריס אינם יכולים להתלונן. הם מקבלים את מלוא הגיבוי והסיקור העיתונאי על כל סרט שהם מציגים. אבל מאחר והם אינם מציעים כרטיסים בחינם לצופי־הקולנוע, הגיע כבר הזמן להתחשב גם בצרכיהם של לקוחות מעונים אלה.

תדריך

תל־אביב

★★★★ **מוות בונציה** (סטודיו, איטליה) — תיאור יחסים מוזרים בין מלחין מזדקן ונער יפהפה על רקע ונציה הנחלית במחלת הכולירע. יפה מאוד לעין, איטי מאוד, דורש סבלנות ואורך רוח מהצופה.

★★★★ **התפשטות** (פאר, ארה"ב) — מילוש (אהבותיה של בלונדינית) פורמן מתאר את פער הדורות באמריקה בהרבה הומור והרבה אהבה לדמויותיו, מהסרטים המוצלחים של השנה.

★★★ **למות מאהבה** (גורדון, צרפת) — עלילה המבוססת על מעשה שהיה. מורה נזרקת לכלא ולבסוף נדחפת להתאבדות בגלל אהבתה לאחד מתלמידיה. טיפול משפטי מדוקדק של הפרשה ע"י המאי אנדרה קייאט ומשחק מעולה של אני ז'ירארדו.

★★★ **לילה בקזבלנקה** (גת, ארצות־הברית) — שלושת האחים מארקס בסרט שאינו נמנה על מיטב התוצרת שלהם, אבל מהווה עדיין דוגמה מצחיקה להפליא לקומדיות האבסורד האמריקאיות מהשנים הטובות.

ירושלים

★★★★ **ההודאה** (ירושלים, צרפת) — משפט הראווה של סלנסקי, כפי שתואר ע"י אחד הנאשמים בו, ארתור לונדון. בימוי מרשים, קריאת תגר נגד כל תופעות הקומוניזם הסטאליניסטי.

★★★ **ישנה נערה במרק שלי** (אודנה, אנגליה) — קומדיה על אהבתו של איסטניס מקצועי, מזדקן לנערה היפית צעירה. הרבה הצחקות בזכות סיטר סלרס וגולדי הואן.

חיפה

★★★ **חייך בכחול** (אמפית־אטרון, ארה"ב) — הצבא האמריקאי מחסל בשיטתיות כפר אינדיאני שלם בסרט של השלכותיו האקטואליות ברורות בהחלט. סצינת הטבח מסמרת שיער, גם לאחר טיפול הצנזורה.

דו־קרב לנוכשפים

העורב (מקסים, תל־אביב, ארצות־הברית) — השם הוא שמה של פואמה המפורסמת מאת אדגר אלן פו. והסרט אמנם נפתח בקולו של השחקן וינסנט פרייס, הקורא ברצינות הגמורה ביותר את שירו המופלא של המשורר האמריקאי, שתורגם בשעתו על־ידי זאב ז'בוטינסקי, כאשר על המסך נשפכים צבעים פסיכדליים, המפתיעים בהחלט בסרט בן שמונה שנים.

אבל אין זאת אלא התחלת ההפתעות. כי לאחר פתיחה מבשרת אימים זו, נשכח פו לחלוטין, והבמאי רוג'ר קורמן מפליג בפארודיה הומוריסטית יוצאת מן הכלל על מכשפים, מלאה וגדושה בדיחות מאקאבריות, באווירת בארוק המשוחזרת לפרטיה, אפילו בגוונים האדומים־כהים של הצילום הצבעוני (פלויד קרוסבי, מי שצילם את „בצהרי יום" ו... „סלאח שבתי").

ובאמצע פארודיה זו, שלושה וירטואוזים של האבסורד — וינסנט פרייס, בתפקיד המכשף הטוב, פיטר לורה, המכשף הפחדן־שחצן ובוריס קארלוף — המכשף המרושע. עם שלושה שחקנים מסוג זה הופכת כל שורת דיאלוג לחוויה, כל הבעת־פנים ליצירה בפני עצמה. ואילו שיא הסרט, דו־קרב בין המכשפים פרייס וקארלוף, כאשר לורה, אותו הפכו בינתיים לעורב, מתבונן מן הצד, הוא מעמד שחובבי הומור שחור לא ישכחוהו לעולם.

תות ודם עטלפים קרוש

אין אלה כל ההברקות שבסרט: העורב המסתורי, המתחיל לפטפט בשפת אדם ודורש לשתות יין, מאחר וחלב מעורר בו בחילה; כישוף ההופך אדם לריבת־תות, מרקחות משונות בהם מערבבים דם עטלפים קרוש עם שערותיה של גוויה. רוג'ר קורמן שולט בכל המעשייה שמזכירה, אפילו, במידת־מה את הערפדים של פולונסקי.

בורטון כובש את טוברוק

פשיטה על רומל (אלנבי, תל־אביב, ארצות־הברית) — מי שראה בזמנו את הסרט „טוברוק" עם רוק האדסון וג'ורג' פפארד, מכיר כבר את העלילה: יחידת־קומנדו בריטית מתגנבת אל עיר הנמל הלובית הכבושה בידי הגרמנים, מפוצצת שם את מיכלי הדלק ואת התותחים האדירים אשר מנעו את הכניסה לנמל, ומסייעת בכך לצבא האנגלי לפלוש מן הים ולכבוש בחזרה את העיר.

פעולה מעין זו אמנם התקיימה בזמנו, ולא זו בלבד, אלא שאנשי המחלקה הגרמנית מארץ־ישראל נטלו בה חלק, אולם אין כמובן כל סיבה שסרט הוליבודי יישאר צמוד, בדרך כלשהי, למציאות. ואם בגירסה הקודמת, זה עוד איכשהו חזכיר את ההיסטוריה, הפעם נעלמו כל המעצורים של יוצרי הסרט: למי איכפת ההיסטוריה, כאשר אפשר לקבל את ריצ'ארד בורטון לתפקיד הראשי?

ואמנם, בורטון, אשר החל כנראה לחבב סרטי פעולה, אולי משום שהם עוזרים לו לשמור על הגיזרה, ממשיך כאן במסורת של „הנשרים יצאו עם שחר". כלומר, הוא יוצא לקרב לבדו, או כימעט לבדו, בהתחשב בעזרה הצנועה שהוא מקבל משאר אנשי היחידה, נגד הקורפוס האפריקאי של רומל, ואפילו אם קשה להאמין בכך, עובדה היא שבורטון מביס את יריבו תבוסה מכרעת.

בורטון שומר על הגיזרה

מאחר והמפקח על כל הפעולות הוא במאי ותיק ומנוסה כהנרי האתאווי, לא נעדרות מן המקום מנת מתח, שלוש מנות פעילות, וחצי מנת הומור, וכל מי שאוהב סרטי מלחמה, אבל אינו מקפיד במיוחד על מהימנותם, או על עצם העובדה שראה סיפור דומה מאוד פעם, ימצא את מבוקשו ב„פשיטה על רומל".

כל האמנות על המהפכה

תתחילו את המהפכה בלי עדי (תכלת, תל־אביב, ארצות־הברית) — קומדיה של טעויות ובילבול זהויות הוא אחד התכסיסים הישנים והבדוקים ביותר של עולם הדרמה, ובכל פעם ששולפים מחדש תכסיס זה, מובטח לו לשולף צחוק אחד או שניים לפחות, ואם הוא מוכשר, הרבה יותר מזה.

שמו של השולף הפעם הוא באד יורקין, במאי קומדיות אמריקאי, אשר החליט לעשות פארודיה על המהפכה חצרפתית (מהפכות הן, כנראה, צו השעה). לשם כך השתמש יורקין בשני זוגות תאומים, אשר התבלבלו ביניהם. זוג אחד: אצילים קורסיקאים חמי־מזג, זוג שני: בני דלת־העם, השייכים בלית ברירה לכוחות המהפכה, וכל הארבעה ביחד מעורבים ישירות, במה שהסרט מכנה ברוח טובה: „השתלשלות המאורעות האמיתית שקדמה למהפכה."

אין טעם להתעכב על הסיפור הסבוך, המתפתל לכל הכיוונים, ולמען האמת, סיפור זה אינו חשוב ביותר. העיקר הוא החזדמנויות שיש ליורקין להציג תעלולים חזותיים, למשל את המלך לואי ה־16, בדמות מטומטם ומגלב מוחלט (מתי יואילו סוף כל סוף להראות גלך זה גם בצורה אחרת?) מופיע בתחפושת אווילית של ציפור־טרף בנשף שאין בו כלל מסיכות, את מנהיג המהפכה המתקיף בסערה שיירה המובילה — כרים, או את מארי אנטואנט, המוכנה לשכב עם כל מה שצועד במיכנסיים,

וילדר וסאתרלנד: תאומים משתוללים

כאשר כל בן־זוג צריך לשמש כלי בידיה לרצח. כוחו של הסרט, בצרור שחקנים מנוסים, הנהנים כנראה מכל הפארודיה, כמו יו גריפית (המלך) או ג'ק מקגורן, הפרופסור בסיפור הערפדים של פולנסקי, אשר הפך כאן למנהיג המהפכה. ואילו דונאלד סאתרלנד וג'ין וילדר, כל אחד בתפקיד כפול, משתוללים ככל העולם על רוחם, באין מפריע.

במדינה

משטרה

ושוב: שוטרים מרביצים

ליוסף חזן, מוכר פירות וירקות מעכו, נכה, משפחה בת 11 נפשות. לפנחס חזן — מאה אחוז נכות — עשר נפשות במשפחתו. לשני שבועות מספר, קם סיכסוך בין שתי המשפחות השכנות — לבין קבלן עבודות עפר, שביקש לסתום תעלה בסמוך לבתי השתיים. החזנים התנגדו, בטענה כי בחורף יגרום היעדר תעלת הניקוז לשטפונות. **מכות לילדים.** על מה שאירע מכאן ואילך, מספרים החזנים את גירסתם, כפי שהושמעה בתלונה שהגישו לשר המשטרה:

„סתאום הופיעה קבוצה גדולה של שוטרים. הם התנפלו עלינו תוך מכות וגרירה וסחיבה בשערות, ועצרו שמונה מבני המשפחה, החל מהבת אסתר בת התשע וכלה בפנחס הזקן והנכה.

„שמחה חזן, אם לשמונה ילדים, נגררה לניידת תוך שהיא מקבלת מכות. כשראתה את בנה מוכה גם כן, וביקשה מהשוטרים שיסייקו, קיבלה בעיטה בביטנה.

„שמעון חזן (16) חוכה עד שנפל לקרקע. אביבה חזן (21) נגררה, ובידה תעודה רפואית המעידה על הפגיעות שלה.

„מרדכי חזן (16) נסחב בשערו לניידת, שם קיבל אגרופים בפרצופו. בתחנת המשטרה קיבל מכות נוספות, עד שאפו שתת דם. יעקב חזן (12 וחולה־לב), קיבל מכות כשסירב לשטוף את הריצפה במשטרה.

סמל דני בונן הוא אשר התחיל את המכות, וגם שאר השוטרים ניתנים לזיהוי.“

עניין פרוע. בתגובה על התלונה, מסר דובר משטרת עכו, סגד פסח פרלמן: „משפחת חזן התנהגה בצורה פרועה.“

חרכי אדם

אפשר להשתגע

מאשה כזו

כיום, אהרון רוזנברג, בעל חנות פרחים בצפת, הוא בן 63. אולם היה זה עוד לפני כ־15 שנה, כשהוא הגיע למסקנה שאשתו, אלקה, בוגדת בו, עם המעביד שלה.

כל גבר, ודרך טיפולו שלו בבעייה עדינה זו. דרך טיפולו של רוזנברג היתה ללא ספק עגומה במיוחד.

המדינה זה אני. בתחילה, ניסה לגרש את המאהב — ללא הצלחה. הרומן

בעל רוזנברג
הבגידה הובילה לשיכרות

נמשך. רוזנברג נכנס למרה שחורה, החל שותה לשוכרה, איבד את התיאבון. הוא חחל משתולל בבית. סובל מנדודי שינה. הדבר הגיע לממדים כאלה, שאשתו הצליחה לקבל נגדו צו־איסור.

לאחר שהחלים ויצא, החלה שורת סיכסוכים ביגו לבין בני משפחתו בענייני רכוש. לדבריו, ניסו קרוביו לנשלו מרכושו.

כך נמשכו הדברים שנים. בשבוע שעבר, הגיעו לשיא חדש: רוזנברג יצא לשבות לפני הכותל.

דרישתו: שמדינת ישראל תממן את הוצאות משפטים שעליו לנהל נגד בני משפחתו.

אל תווחרי על הנופש!

היית עלולה לעשות כן, אילו הרשית למחזור החודשי שלך לעכב אותך את לוח הזמנים שלך אינך יכולה לשנות, אבל את יכולה לשנות את אמצעי ההגנה ההיגייניים שלך, הפטרי מהתחבושות המגושמות והמרגיזות ו־התחילי להשתמש בטמפוני טמפקס חנוחים.

טמפוני טמפקס הם לשימוש פנימי, כלומר, אין ריח לוואי, אין חוסר נוחות, אין דאגה היכן לשאת מלאי (הם נכנסים בקלות לכיס או לתיק).

לטמפוני טמפקס עוד שפע יתרונות נוספים, כמו האפשרות לשחות מתי שאת רוצה.

לבשי כל סוג של בגדים שאת רוצה. חרת, בכל עת. לשחות, להפליג. לרוץ. לרכב. לרקוד... תמיד. שימי חבילה של טמפוני טמפקס במגוודה. זה כמו לקחת חופשה מהמחזור החדשי שלך.

פותחו ע"י רופא עתה בשימוש מליוני נשים

חגנה סניטרית לשימוש פנימי

להשיג בכתי מרקחת ובתמרוקיות סובחרות. הסעוניות בקבלת דוגמאות וחוסר הסברתי ישלחו 54 אג' בבולי דואר אל היבואנים איוווסט־איספקס בע"מ, תל־אביב, רחוב ירמיהו 38

את יכולה להאמין ב־כוכבים. הם לא משקרים לך שכדאי לך להתנהג טוב לבן מזל אריה, התנהגי אליו בחביבות ומלאי את כל מישאלותיו. זוג מכריך ינסו להוריד אותך מהדרך בה את הולכת שנים. הם סתם שמרנים. מה יש? אפשר גם להתחולל לפעמים. אם לא עכשיו אז אימתי? העיקר הוא לשמור על הטעם הטוב.

* * *

כתוצאה מהתחייבות ש־התחייבת לבצע, יתערער מצב בריאותך. ואתה תהיה כמה שבועות רתוק למיטה. הישמע להוראות רופאיך — אחרת תסתבך. על אף מאמציך בת־שור לא תצליחי להפשיר את הקיפאון שנוצר בינך לבין בת־זוגך. חוא לא יסכים לפשרה. לכן, עלייך להחליט כבר עכשיו באיזו דרך חדשה את מתכוונת ללכת. אל תפלי ברוחך — והחזיקי מעמד.

* * *

הדאגות הקטנות שלך מבלבלות את אורח־חיים הסדיר שניהלת עד כה. השתחררות מבעיות אלו תועיל יותר ממח שהינך מאמין. התחוללות יתר היא אחת הסיבות ל־חוסר שיווי משקל־נפשי. מנוחה במשך ח־שבוע ופעילות תרבותית כגון קריאה, קונצרטים או תיאטרון, יחזירו אותך למצב נורמלי.

זכית בהצלחה — ואתה עלול לגרום נזק לי־חסים זרים בי־מיוחד והתקוות וציפיות לש־מוש יתר ברגליך. הדרה יתר חן והתרגוש וה־ה־ה־

מלכת המים 1971

מטעם

השולם הזה

בחסות שעוני

TISSOT

השעון הנמכר ביותר בישראל

אורלי גל 7

המועמדות הסופיות

החרשמה לתחרות מלכת המים נמשכת. אם אתה רוצה להציג את מועמדותה של החברה שלך, הדודה שלך, או בתו של חבום — אם את רוצה להציג את מועמדתך שלך — עדיין לא מאוחר מדי. נועז.

סליחה, מה השעה? עם פרצוף כזה, הכולל עיניים ירוקות ושיער בלונד, אתם יכולים לתאר לעצמכם כמה פעמים היא כבר זכתה לשמוע את השאלה הבאנאלית, מצד זאבים פוטנציאליים. תזאבים ייטיבו לעשות אם יסתכלו בשעון שעל הקיר, כי לגברת הצעירה יש שני ידידי נפש פרטיים — לא חברים, שימו לב. השעון שעל ידה, איך שלא יהיה, הוא „טיסו", והאיפור — של „הלנה רובינשטיין".

כפרית - אורלי גל מדגמנת דגם מקורי של שימלה כפרית של בוטיק „ביבה" בתל־אביב. תיסרוקתה, חנראית פשוטה כל כך, היא מעשה ידיהם של חספרים דויד וליזה.

האתלטית

היא גמרה תיכון והולכת בקרוב לצה"ל. ומלבד זה היא בת 18, המועמדת מספר 7 למלכת המים. עם עיניים ירוקות, שיער בלונד־שאטני, ר־272 ס"מ.

שתי מתחרות במשפחה

והיא גם ילידת תל־אביב, שגדלה — לא נעים לספר — בלי שום מחסור וסבל. המלחמה המפוארת שלה שימשה נושא מתמיד לקינאתן של חברותיה. מאידך, יש לה בעצמה, שתי מתחרות במשפחה: מצד אחד, אחותה צנת בת ה־11, ומצד שני, אמה, שהיא יותר מ־11 — ואפילו יותר מ־18, אבל את זה לא כל כך קל לגלות.

ומלבד זה היא אוהבת כלבים וסוסים, — בקיצור, כל מה שהולך על ארבע — ולשרוץ שעות בים, ולהשתגע בדיסקוטק, ולקרוא ספר טוב.

בקיצור, לחיות.

ועירונית - אורלי על שפת־הים, שם היא מבלה שעות ארוכות. כאן — מדגמנת בגד־ים סרוג של „גוטקס". לאחר שעות בים, היא מצליחה לתחזיר את רעמתה, המשתפרת על החוף במועדי שיא.

א ? תיראו אותה היום שהיא סתם תחיכה. מתחת לצעיפה המוצלחת, מסתתרת ספורטאית עם הישגים לגמרי לא מבוטלים באתלטיקה קלה. ומי שלא מאמין, יכול ללכת להתחרות איתה.

ומלבד זה היא זכתה בכתר מלכת־היופי של איזור הדרום, השנה. ומלבד זה

נחמדים, נחמדים, אבל צריך לבחור!

יחי הנסיך והנסיבה

המנחה: — מייק בורשטיין, הקסים את הקהל בגישתו הטבעית והנעימה אל הילדים. אפילו ילדים ביישנים, כמו הנסיך, דודו, נפתחו בקלות.

רחל גרא, מעצבת התכשיטים, הניחה את הכתר על הראש הבלונדי הקטן. יהודית גניגר, מנהלת חברת תיא, הצמידה לה נשיקה, ומייק בורשטיין, המנחה, שאל אותה: „איך את מרגישה?"

„ניפלא," ענתה עינת שפרלינג.

במילים אלה, מפי נסיכת ישראל 1971 בת הארבע וחצי, הסתיים טקס בחירת נסיך ונסיכת ישראל ושני סגניהם.

הנסיך הקטן — דודו אלפנדרי — בכלל לא הרגיש כמו גדול. „אני עייף" הודה בלחש לאחר תום התחרות.

הרעש, הליקוקים, הקריאות והריצות לאורך המעברים, ניפסקו רק כאשר הופיע מייק בורשטיין על הבמה. עבור הקהל הצעיר הוא היה כמובן מייק בורשטיין מהטלוויזיה — עובדה שהספיקה כדי לזכותו במלוא תשומת־הלב.

אבל למייק לא היה איכפת במיוחד להעביר במהירות את תשומת־הלב ל־אובייקטים אחרים. הראשון שזכה בה היה יובל בן החמש וחצי.

יובל, בתור התחלה לתכניות הגבורה הגדוליות, שר שיר על פופאי. הקהל, שישב בשקט מתוח במשך כל זמן ההופעה, קיבל אותו במחיאות כפיים.

חבר השופטים התלבט קשה בשעת הבחירה: מימין לשמאל: הרקדנית ליאורה חכמי, האמנית עמליה ארבל, אמנון זיכרוני, הגרפיקאי אבנר כ"ץ, נציגת „תיא" יהודית גניגר וחיים ברנדיס.

הסגן והסגנית מימין: התכשיטאית רחל גרא, מכתירה את יובל בחן, כאשר יהודית גניגר מחברת „תיא" מגישה לו שי. משמאל: חיים ברנדיס, מנהל חברת „אורלי", מגיש שי לסגנית ליאורה סלוצקי.

שלושים ילדות וילדים, השתתפו בטקס בו נבחרו נסיך ונסיכת ישראל 71

את עיקר מחיאות הכפיים קצר דווקא השיר כי לצבי יש בעייה, בביצועה של אורית נחום. אורית בת החמש, בתילבושת החמש — בחליפת מקסי מקסימה — הציגה פוטנציאל מבטיח של נערת גוגו. היא התפתלה בכל

עם קרניים על הראש, ואו־ברול מקסים, נותנת סיגל שטראוכלר מעופלה הופעת יחיד משכנעת. „האם היה כדאי לנסוע כל־כך רחוק," שאל אותה המנחה מייק. „בהחלט!" ענתה הקטנה.

ג'אמבו - היה השיר הפופולרי בטקס. בתמונה, סגנית הנסיכה, שרה את ג'אמבו.

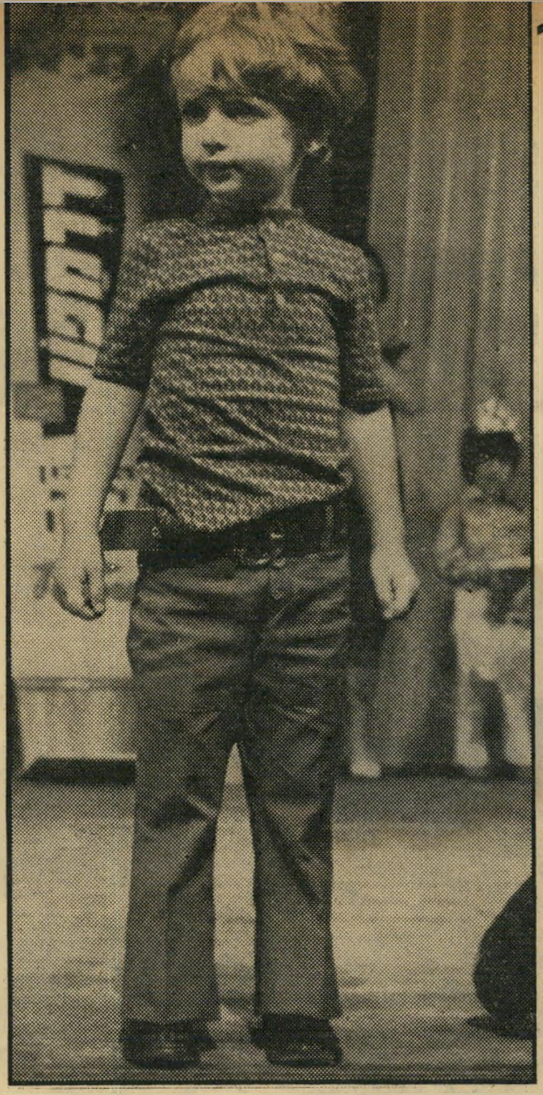
וצבי ואורית נחום בחרה לשיר דווקא על צבי שיש לו בעיה ועוררה את הקהל בהופעתה המקצועית.

ארבעת הקטנים — שזכו בתוארים, עם הכתרים לראשם והסלים (מתנת חברת „תיא") בידם. מימין לשמאל: ליאורה סלוצקי, יובל כהן, עינת שפרלינג, דודו אלפנדרי בטכס ההכתרה.

הנסיך דודו אלפנדרי, בן ה־4, הקסים את האורחים בתחרות הנסיכים בהתנהגותו האצילית.

הנסיכה עינת שפרלינג מרמת־גן, בת ה־4 וחצי, רגע לאחר ההכתרה. התנהגותה היתה טבעית.

גופה, ניענעה את ידיה, וכאשר הגיעה לפיזמון החוזר — הצליחה לסחוט מחיאות ליווי סוערות של הקהל.

„קשה מאוד להחליט במי לבחור," אמר אחד מן השופטים בהפסקה. למארגני התחרות היה קשה עוד יותר. „אחרי הכול, יש כאן עניין לא רק עם 28 ילדים, אלא גם עם 28 הורים."

אבל הכול הסתדר. אחרי שכל הילדים, בלי יוצא מן הכלל, גילו שהוריהם סיפרו להם על התחרות ושהם הסכימו להשתתף בה, ושהם רוצים לזכות בכתר, אבל שלא יהיה איכפת להם במיוחד אם הם לא יזכו בו, ואחרי שכולם הציגו את כל החיוכים והשמלות והשירים והתכניות הגדולות לעתיד — הכריז מייק בורשטיין על הפסקה.

חבר השופטים — עמליה ארבל, בעלת גלריית לים, אבנר כ"ץ, גרפיקאי, ליאורה חכמי — רקדנית, אמנון זיכרוני — עורך־דין, חיים ברנדיס — בעל חברת אורלי לעגלות ילדים, ויהודית גניגר — מנהלת חברת תיא — ניסגרו בתוך חדר מאחורי הקלעים, וערכו התייעצויות.

התוצאות פורסמו רק בסוף התכנית האמנותית — בה השתתפו גליה ישי, מייק בורשטיין והקוסם פאוסט: יובל כהן, שחור השיער, בן ארבע וחצי, זכה בתואר סגן נסיך ישראל. ליאורה סלוצקי הוכתרה לסגנית הנסיכה, דודו אלפנדרי נבחר לנסיך, ועינת שפרלינג בת החמש, היתה לנסיכה.

זַרְעִית

אגד מגיע לזרעית כל יום
אגד מוביל בכל הדרכים

זַרְעִית
מושב בגליל העליון. על גבול הלבנון. נוסד ב-1967. מצפון לשומרה, 8 ק"מ מאדמית.

אגד זקוק למחירים מציאותיים

רחל מרחלת על כל העולם

אילקה ואביבה מתגרשים

בין המכירים שלהם, התנהל הטוטו מזה שנים. האופטימיים התערבו על השאלה: יתגרשו או לא יתגרשו? הפסימיים מילאו טופס. כל שבוע, בשאלה: מתי יתגרשו?

אילקה ואביבה

שו? השבוע, נסתיימה הליגה: **אילקה ואביבה רווה**, צמד הזמרים הנודע — מתגרשים, לאחר 22 שנות נישואין ושני ילדים.

אילקה היה נשוי בהתחלה ל**מאירה גרא**, התגרש, נפצע בתאונת אופנוע, בזמן ששירת בצבא הבריטי, ואיבד בה רגל (הוא מקבל עד היום פנסיה חודשית מהוד מלכותה) הכיר את אביבה כשהיתה סמי־נריסטית בגבעת השלושה, הצליח להינשא לה למרות התנגדות הוריה („גרוש ונכה? לא בשביל הבת שלנו, תודה, לא.") כשהחברות שלה בסמינר נותנות לה כיסוי לפגישות החשאיות שלה איתו. ועכשיו, אחרי 22 שנה, הסכים לבקשתה של אביבה להתגרש.

וכל־כך למה? כל־כך שלפני כמה חו־דשים נסע אילקה לארצות־הברית, להופיע שם למען מפעל הבונדס. ובין בונדס ל־בונדס הוא פגש חתיכה נאווה בשם **סוזאן**, בת 37 וצעירה ב־14 שנה ממנו עצמו, והאהבה הגדולה נולדה ופרחה — וזהו זה. לפני חודשיים הוא חזר לארץ, ולפני כשלושה שבועות הגיעה סוזאן אחריו, ואח־רי שהם סיכמו על חתונה, הוא הסכים לגירושין.

האיש שאוהב לחקוע

האישיות הממלכתית הכבירה הוא גבר נאה, לא עוד אפרוח. אבל עדיין מה שקורין במלוא אונו, פחות או יותר. ויש לו **אשה** נאה וחמודה, חתיכה די טובה, בהתחשב שהיא אמא לבת בת עש־רים.

אלא מאי? האישיות שלנו היה מאז ומתמיד חובב גדול של שני דברים: בדי־חות וחתיכות. תמיד הוא אוהב לתקוע בדיחה טובה, ותמיד הוא אוהב לתקוע — סליחה, לחזר — אחרי חתיכה טובה.

החיזורים שלו פגעו לא מעט בקריירה שלו. הבוסית שלו היא אשה מחמירה בעניינים כאלה, ולפחות פעם אחת, כשנו־דע לה על מעשה שובב של האיש שלנו, היא עיכבה את התקדמותו המיקצועית לזמן רב.

לא פחות פגעו החיזורים שלו באשתו, שישבה כל השנים וסבלה בשקט. עד לפ־ני כחודש ימים. אז, גילתה האשה לפתע את אמריקה: שהיא יכולה לעשות את אותו הדבר בדיוק.

ותתפלאו — מאז היא עושה את זה. המדובר, כרגע, בפוליטיקאי צעיר, וצעיר ממנה בכמה שנים טובות. כל אימת ש־הבעל העסוק מבשר לה שהוא יהיה עסוק בערב בדיונים חשובים, היא מחייכת לעצ־מה חיוך קטן, והולכת לדיוניה שלה.

דיונים פה, דיונים שם, דיונים מכל הכיוונים.

ברית־מילה בלי אבא

טקס ברית המילה, שהתקיים בשבוע שעבר, היה רגיל למדי. האורחים היו רגילים. הרב היה רגיל. התינוק היה רגיל, והאמא היתה רגילה. רק פרט אחד לא היה רגיל: האבא. הוא פשוט לא היה.

היה זה סופו — או תחילתו, אם־מס־תכלים על זה מנקודות־ראותו של הרך הנולד — של הסיפור הנפלא שסיפרתי לכם לפני בערך כחודש (**הפקידה הבכירה תלד—ללא בעל**) על ה**פקידה הבכירה** במשרד ממשלתי ידוע, שנכנסה להריון מה**בוס** שלה, והבוס שלה, נשוי פלוס כמה פלוסים, נעלב מזה, וניתק איתה את הרומן, אבל הבחורה שלנו החליטה שהיא מצפצפת עליו, ושהיא תלד את בנה בלי אבא, אם האבא לא רוצה להיות אבא.

וזה בדיוק מה שהיא עשתה, לפני שבועיים.

והיא עמדה שם, בטקס, בודדה אבל גאה, נחת לעיניים, בחיי. וכשהמוהל שאל את שם האב של הרך הנולד, היא הכריזה את שם האב — רק את שמו הפרטי — בקול צלול וברור, שהידהד בכל רחבי האולם.

וגם מחוצה לו, תאמינו לי.

משפחה אידיאלית שכזו

אני מתכוונת לגורליצקים. ל**איוי** ו**דו־ריס גורליצקי**, שלמרות שיש אנשים שכבר הספיקו לשכוח, הרי הם בכל זאת עדיין זוג נשוי. קצת נפרד, אבל נשוי.

השבוע, כמו כל משפחה ישראלית טובה בימי להט קייציים אלה, יצאה האשה לחו־פש. דורים נטלה את שני הילדים, את המאהב, **מנחם ברי**, פסיכולוג נחמד, ני־מוסי ושקט — הצעיר ממנה בכמה שנים

גורליצקי

— ונסעה עם כל הכבודה לחופשה באיי יוון מרגיעי העצבים.

ואילו איל, כמו כל בעל ישראלי בימי קיץ לוהטים אלה, נשאר בעיר, המשך לעמול קשה לפרנסת המשפחה: בבוקר הוא תופס גלים בים, על חסקה ללא משוטים. בצהריים הוא תופס חתיכות בסולטן. ובערב הוא חוזר להיות (שלמה ה־) מלך ו(שלמי ה־) וסנדלר.

פלא שלבעלים בארץ אורך־חיים קטן מלנשים, עם כל העומס הזה?

באשה חוקית אפשר רק לבגוד

זה פנטסטי, מה שהנישואין מסוגלים לע־שות לבן־אדם.

במשך שנים, היה הדיסקוטקאי והמיס־עדן **רפי שאולי** נאמן לידידתו, **אסתי זבקו**. כל יודעיו ורעיו מוכנים להעיד, ואסתר הפכה לזוגתו הרשמית, גם אם לא החוקית — ומייד חל ברפי שינוי דרסטי: בצהריים אפשר לראותו סועד עם דוגמנית אנגליה מסויימת, כשהוא מחליף איתה אימרי־שפר, חיוכי־תן ונשיקות קלילות. בערב אפשר לראות אותו סועד עם עלמת־חן אחרת, כשהוא מחליף איתה בערך אר־תם דברים. ממש אפשר לחשוב שהוא בוגד באסתי, רחמנא ליצלן.

זבקו

ושאולי

ואינני יודעת אם זו לא שאלה של ע־קרון. משהו בנוסח: „אשה חוקית — אחת דינה: לבגידה."

שרק היא היתה בראש מעייניו. ושאם היה לוטש עין, מדי פעם, על חתיכה אחרת — זה היה באמת סתם. רפי היה מטורף אח־רי אסתר, ורק איתה הוא בגד באשתו, **מנדי**.

והנה, רק נפרד מאשתו, שיצאה ספרדה,

תהרית אמנותית

היה זה באמצע החזרה, כשהסקנדל התחיל. **ג'נט אורדמן**, מנהלת להקת הבלט בת־דור, החליטה שהביצוע של אחד הרק־דנים איננו נראה לה, והיא נזפה בו.

הרקדן ענה לה מה שענה לה. ג'נט ענתה לו בחזרה. הוא ענה לה בחזרה וחצי.

היא התחילה לצעוק עליו שהוא חתום על חוזה, ויואיל נא למלא את התחיי־בויותיו — דהיינו, לבצע את החזרות כהלכה. „את יכולה לקחת את החוזה המחורבן, ולדחוף אותו ל——— שלך," השיב הרקדן ברורות, גם אם לאקונית משהו.

ג'נט התפוצצה בחמת־זעם, הסתערה על הרקדן בעל הלשון הציורית, והתחילה לסרוט ולהכות אותו. התפתחה מהומה גרלית, והסוף היה שהמעורבים הובאו לבירור בפני בעלת הלהקה, פטרוניתה והממנת שלה — הברונית **בת־שבע דה־רוטשילד**.

תוצאות הבירור היו ברורות מראש: מאחר שהברונית והבלרינה שלה הן ידידות — טובות יותר אפילו מדויד ויהונתן (האופנה האחרונה שהן מפגינות ברחוב: הן לובשות אותם בגדים) — ומאחר שידוע שהגבר, ככלל, הוא יצור דוחה, ולא ראוי לאמון — היה זה רק טבעי שהברונית מצאה פסקה שהבלרינה צודקת.

יהי כך.

הרשות בניים

מאת אורי אבנרי

19-22 ביולי 1971

פיליבוסטר

נגד סחיטת הפה

בסינאט האמריקאי ידועה שיטת־מלחמה הקרוייה „פיליבוסטר".

לפי שיטה זו, חבר־הסינאט, הרוצה להרוג הצעת־חוק מסויימת, שהיא לרועץ בעיניו, פשוט ממשיך לדבר בלי סוף — לפעמים יממה שלמה, לפעמים שתי יממות, בלי הפסק. לפי תקנות הסינאט, אי־אפשר להפסיק את דיבורו של האיש. כשכמה סינאטורים חוברים יחד בפיליבוסטר משותף, הם יכולים להפיל הצעת־חוק בדרך זו.

בכנסת אין הדבר אפשרי, כי זמן־הדיבור של כל ח"כ, ובייחוד של ח"כ בסיעה קטנה, מוגבל ביותר. אבל יש מיקרים יוצאים מן הכלל.

השבוע ניהלתי „פיליבוסטר" — דומני הראשון בתולדות הכנסת מזה שנים רבות. ולהפתעת רבים (ובכללם אני עצמי) זה הצליח.

■ ■ ■

מטרת הטכטיק היתה לעכב את קבלתה של שורת תיקונים לתקנון־הכנסת, פרי ידיו של ישראל ישעיהו־רעבי (לשעבר שר־הדואר, שהטיף להלאמת התעונות החופשית), המכהן עתה כיו"ר ועדת־הכנסת. עם חיבה־רו לתפקיד מזכיר מפלגת העבודה, הוא עומד להתחלף בקרוב.

לפני החלפתו, רוצה ישעיהו להביא לקבלת התקנון החדש, שיש בו כמה החמרות קיצוניות, המכוונות שוב לסתום את פי סיעתנו. העיקריות: לשלול מן הסיעות את הזכות לנמק את הימנעותם מהצבעה בדיון על הצעת־לסדר־היום. זהו אחד המכשירים החשובים לת־בעת דעותינו, והיא מעוררת מזמן את מורת־רוחם של אויבינו, הרוצים להשתיקנו.

ישעיהו רצה שהכנסת תקבל את התיקון בכל מחיר עוד בשבוע זה. לשם כך דאג להאריך את שבוע־העבודה של הכנסת ביום נוסף, שיוקדש במיוחד למעשה חיס־טורי זה.

מטרתנו היתה, כמובן, למנוע זאת.

■ ■ ■

כשהתחיל הדיון, קמתי ותבעתי לדחות אותו, עד אחרי הפגרה, בגלל סיבות שונות. היושבת־ראש סירבה לקבל את תביעתי.

ואז התחיל הפיליבוסטר. הוגשו עשרות הסתיי־גויות להצעה, מטעם סיעתנו, וגם מטעם סיעת גח"ל, המרכז החופשי, רק"ח ואגודת־ישראל. הסכמנו בינינו מראש שננמק כל הסתייגות לחוד, ובאריכות המירבית המותרת לנו לפי התקנון (חמש דקות לכל הסתייגות).

נאמתי שבעה נאומים מפורטים באותו בוקר, תוך ניתוח כל מילה, חשיפת מגמות ההצעה ותיאור תו־צאותיה. כך עשו גם שאר המסתייגים.

כעבור שלוש־ארבע שעות ניכרו בספסלי המערך סימנים של אי־סבלנות וחוסר־מנוחה. „אולי תוותר?" קראו לי, כשקמתי בפעם השישית.

„לא אני כפיתי את הדיון הזה עליכם," השבתי, „אלא אתם כפיתם אותו עלינו." והמשכתי לנמק בנאום ממושך.

תשומת הלב היתה רבה, ופה ושם אף עלה בידינו לשכנע אף את אנשי המערך. הצעה של מנחם בגין לתיקון נתקבלה אחרי ויכוח קולני, כשכל חברי הכנסת בכל הסיעות מתווכחים זה עם זה. הצעת־תיקון שלי קיבלה בהצבעה הראשונה 13 קולות נגד 13 (כשכל גח"ל מצביע בעדי, וגם עדי אמוראי מן המערך, בעוד ששלום כהן לא בא כלל). היה צורך בהצבעה חוזרת, שבה נדחתה הצעתי ב־15 נגד 13 קולות. (ביניהם נכ־נסו שני אנשי המערך מן המיזנון, כשידיהם מורמות, והצביעו מבלי לדעת על מה).

כעבור ארבע וחצי שעות בא הניצחון. היושב־ראש בן־ציון קשת הפסיק את הדיון, לפני שהגענו אל הסעי־פים העיקריים של סתימת־הפה. אנשי המערך, שחיו כבר עייפים ורצוצים, הבחינו שחמרץ שלנו תולך וגובר, ושאני חייתי מוכן בחתלט לנאום עוד תריסר נאומים ארוכים, ממושכים ומפורטים.

העניין נדחה. הפיליבוסטר הצליח.

גם חברי הכנסת -

מוצאם מן הקוף!

במשך שנה שלמה אגרנו את הצעותינו לסדר־היום והצעות־החוק הפרטיות שלנו, שמותר לנו להעלותן לפי ה„מיכסה" הסיעתית, שהומצאה במיוחד כדי להצר את צעדינו.

לפני חודשיים פתחנו במיתקפה פרלמנטרית. העלינו במשך שישה שבועות שש הצעות בזו אחר זו:

- הצעת־חוק להתרת יחסים הומו־סכסואליים של מבוגרים.
- הצעה לסדר־היום בעניין העולם התחתון בישראל, ועליית המאפיה לישראל.
- הצעת־חוק להתרת הפלות מלאכותיות.
- הצעה־לסדר היום למען הסעת־חינם של חיילים.
- הצעת־חוק להחלפת המעצר המינהלי בחליך משפטי.
- הצעה לסדר־היום בעניין הסדר החינוך הממ־לכתי־דתי.

השבוע העלינו את הנושא האחרון — ותוך כדי כך חשפנו מצב שהיה ידוע עד כה רק למעטים.

■ ■ ■

ידענו כי ישיב לנו סגן ראש־הממשלה יגאל אלון, ועל כן כיוונו את הדברים ישר אליו:

אורי אבנרי: מדוע פורק הפלמ"ח?

כעבור 23 שנים, עדיין מהדהדת שאלה זו בארץ. בעניין זה דומני שסגן־ראש הממשלה ואני, אלוף הפלמ"ח ומס־

קאריקטורה מתקופת דארווין

כף של גבעתי, נמצאים בצד אחד של המיתרס. שנינו סברנו אז כי הוויכוח האמיתי הוא על הרוח של צה"ל, ולא על המיבנה הארגוני. רצינו להפוך את צה"ל כולו לפלמ"ח.

אולם התשובה של דויד בן־גוריון לשאלה היא: אסור היה ליצור בארץ שני צבאות שונים, בעלי רוח שונה, עם שני מטכ"לים שונים, כאשר כל המאחד אותם הוא שר־ביטחון משותף, ואולי רמטכ"ל משותף.

לא ניכנס היום לוויכוח היסטורי זה. העובדה היא שבן־גוריון פירק את הפלמ"ח, והקים צבא משותף אחד, צבא של כל העם, ובצבא זה גברה מסורת הפלמ"ח, וחניכי הפלמ"ח עומדים כיום בראשו.

אולם דויד בן־גוריון, שפירק את הפלמ"ח וגם את זרם העובדים בחינוך, לא עמד לא כוחו לפרק את מערכת החינוך הדתית הנפרדת.

האיש שניצח את הפלמ"ח, נוצח על־ידי הממר"ד.

היה דרוש המשבר האחרון במשרד החינוך כדי שהצי־בור החילוני הרחב, יבין מה בעצם התרחש כאשר הת־קבל בספטמבר 1953 חוק החינוך הממלכתי. אנשים תמימים חשבו שיש חינוך ממלכתי אחד בישראל, והוא שווה לכל ילדי האומה. חשבנו שהזרם הממלכתי־הדתי מתמצה בכך שנוסף על החינוך הכללי האחיד, יש בו חומר לימודי דתי ספציפי, שאינו נלמד בבתי־הספר הממ־לכתי הרגיל.

כזומר, חבית הוא בית אחד לכך, ובאגף הדתי נוספו לו מזוזות.

והנה נתברר לנו שלא דובים ולא יער.

אין חינוך אחיד במדינה. אין חינוך ממלכתי המחייב את הכל, אלא יש חינוך ממלכתי לחלק מהעם, וחינוך דתי נפרד לחלוטין, שממלכתיותו טמונה בכך שהממלכה מממנת אותו.

יש הבדל של מהות, ולמעשה מתקיימות בארץ, על חשבון משלם המסים, שתי מער־כות חינוך, המחנכות שני עמים שונים.

■ ■ ■

כבוד היושב־ראש, בהיסטוריה האמריקאית ידועה הפרשה של „משפט הקופים".

מעשה במורה במדינה דרומית של ארצות־הברית, שני־דון בפלילים מפני שהנחיל לתלמידיו את תורת דארווין, תורה שהיא כיום בבחינת א"ב של הביולוגיה ושל המח־שבה האנושית בכלל.

כשם שכל אדם נאור יודע כי הארץ היא כדור, המסתובב סביב השמש, כך הוא יודע כי האדם נמצא על פני כדור־הארץ הרבה מיל־יוני שנים, וכי מוצאו ממשפחת הקופים.

והנה מסתבר כי...

שלמה יעקב גרוס: אין לך ייחוס אחר?

אורי אבנרי: אני חושש שמבחינה זו, חב־רי־הכנסת אינם יוצאים מן הכלל. כולנו מוצא משותף לנו.

יגאל אלון: למרות החסינות.

אורי אבנרי: איננו חסינים מפני המוצא שלנו.

והנה מסתבר כי אי־אפשר ללמד זאת בבית הספר הממ־לכתי־הדתי בישראל, וזאת משום שלא רק ענייני־דת מובהקים, כמו התורה שבכתב והתורה שבעל־פה, נקבעים על־ידי מנהל אגף החינוך הדתי במשרד החינוך, אלא למעשה כל החומר הלימודי, בלי יוצא מן הכלל, הנלמד בזרם הממלכתי־הדתי, נקבע על־ידי מערכת הפדגוגיה ה־דתית.

כל עניין שנוגע להשקפת־עולם, כל עניין המשפיע על תמונת־העולם של הילד — החל מגן־הילדים הדתי וכלה בבית־הספר התיכוני הדתי, החל מבחירת פרקי היסטוריה שונים וכלה בבחירת שירי שטרניחובסקי שו־נים — מסור לקביעה נפרדת במערכת הדתית.

זה נוגע גם לזימרה, גם להתעמלות, גם לגיאוגרפיה, גם למתמטיקה. לא מפני שיש התעמלות נפרדת לפי השולחן הערוך, אלא מפני שחלוקה אחרת של זמני הלימוד מחייבת את הזרם הדתי, הממלכתי־כביכול, לצמצם שי־עורים אלה לטובת חומר אחר.

התוצר המוגמר של הזרם הממלכתי הדתי שונה, איפוא, תכלית שינוי מכל הבחינות מן התוצר של הזרם הממלכתי.

יש שתי מערכות־חינוך. תחת התמודדות רעיונית בתוך זרם אחד, תחת השפעת גומלין של חלקים שונים באוכ־לוסיה, באה ההפרדה הגמורה, מעין אפרטהייד מרצון, שלא לומר גיטו רוחני מרצון, מעין קריקטורה של רעיון הפרדת הדת מן המדינה, בבחינת ילדי־המדינה לחוד, וילדי־הדת לחוד.

על כולם יש שר אחד, ואולי מנכ"ל אחד, אך למעשה מכהן השר אלון, אדוננו־מורנו־ורבנו, האדמו"ר יגאל אלון, בתפקיד כפול כשר החינוך הממלכתי ושר החינוך הדתי.

שלמה יעקב גרוס: למה לא אמרת „שליט"א"?

אורי אבנרי: שליטא, וודאי.

קריאה: יש לו שליטה.

אורי אבנרי: שליטא — כן, שליטה — אולי לא.

על רקע זה יש להבין את המשבר שפרץ. מקורו בדרישת המפד"ל שלא לשנות מצב זה, כלומר, להשאיר שתי מערכות חינוך נפרדות לגמרי.

מי ניצח כמאבק? שני הצדדים פירסמו הו־דעות־ניצחון. האמת היא, כנראה, שהניצחון היה עם המפד"ל.

הצעות חוק

שהן ממזרים

כעבור שעה, דיברתי על הצעת־חוק של הממשלה לבחירת הרבנים הראשיים.

גם הפעם, דיברתי בחריפות רבה:

אורי אבנרי: אני מציע להחזיר את הצעת־החוק לממשלה.

איני יודע איך להגדירה בשפה עדינה. מבחינה משפטית — הצעת־חוק זו היא בדיחה. מבחינה פרלמנ־טרית — זוהי שערורייה.

היום השתמשו מעל דוכן רם זה כמה פעמים במילה „ממזרים" כלפי בני־אדם. אם מותר לכנות מעל דוכן רם זה בני־אדם בשם ממזרים, ודאי מותר לי להשתמש באותו ביטוי כלפי הצעות־חוקים. הצעת־חוק זו היא ממזר, פרי נשואין בלתי־כשרים בין המערך והמפד"ל.

...מה כתוב כאן? סעיף א' ייקבע בתקנות; סעיף ב' ייקבע בתקנות; סעיף ג' ייקבע בתקנות; ומי קובע את התקנות? — שר הדתות.

אני לא רוצה לומר שזוהי הלצה — זוהי הלצה תפלה. אני חושב שזוהי עוות־מצח. „מצח־נחושה" אולי אינה מילה פרלמנטרית. זוהי עוות־מצח, להניח דבר כזה על שולחן הכנסת.

היו"ר מרדכי ביבי: חבר־הכנסת אבנרי, אפשר גם למצוא מלים יותר רכות.

אורי אבנרי: אני רואה ששר הדתות מוחל לי.

אני לא רציתי להגיד „חוצפה", כי זוהי מילה חרי־פה, אבל „עוות־מצח" הוא המושג המתון ביותר שאפשר להשתמש בו כלפי שר — לא כלפי שר, למה שר? — כלפי הממשלה כולה, המבטיחה לנו חוק שנה אחרי שנה, ובסוף מגישה לנו דבר כזה.

מעבר הפידאיון לישראל יוצר הזדמנות היסטורית. אבל - - -

להלן נאומו של אורי אבנרי בוויכוח השנתי על מש־רד־החוץ.

שר־החוץ דיבר היום על „אזורי שממה" ועל „אזורים צחיחים" ביחסי־החוץ של ישראל.

אך מה צחיח יותר מהמחשבה המדינית הישראלית, ואיזה אזור שומם יותר ממרחב מעשיה המוליטיים?

הטורפדו של דיין

ברגע זה מתחוללות מהפכות בנוף המדיני הבינלאומי. יוזמות נועזות משנות את פני העולם.

מה נעשה אצלנו? היכן היוזמה הנועזת שלנו? היכן המחשבה החדשה אצלנו בנאומו של שר־החוץ היום ובשאר דברי הממשלה?

אצלנו הכל מונח במקום, תקוע במקום, כמו אבן שאין לו הופכין.

במצריים התחוללה מהפכה נפשית, שאינה נופלת מזו שחלה בוושינגטון כלפי סין, ובסין כלפי וושינגטון — ואולי מסיבות דומות.

אחרי שלושה דורות של מאבק, הודיעה מצריים רשמית על נכונותה לחכיר בקיומה החוקי של ישראל, ולעשות עימה שלום.

מה היתה התגובה? בהלה בירושלים, בבחינת „שלום עליך, ישראל." כי שלום פירושו נסיגה מהשטחים, ולכך אין הממשלה מוכנה.

במצב דומה, שלח הנשיא ניכסון את הפרופסור הנרי קיסינג'ר לפגישה חשאית בפקין, ובה הוכן הבסיס ליוזמה הגלוייה שבאה בעקבותיה.

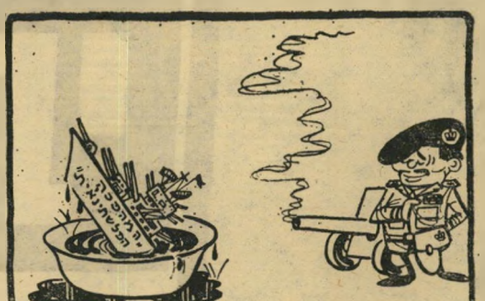
הערבים הלכו בדרך דומה. אני מוצא לנכון להודיע לכנסת דבר שלא נודע בירושלים — עובדה שאני אח־ראי לנכונותה, ושאותה וויידאתי על פי מקורות ערביים וישראליים כאחד — והיא:

בחודש פברואר עמדה להתקיים, ביוזמה מצרית, פגישה בדרג גבוה בין נציג ישראלי ונציג מצרי, בדומה לפגישת קיסינג'ר. יוזמה זו היתה צריכה להיות פתיחה לשורה שלמה של יוזמות שלום, שנועדו לחוק שינוי מהפ־כני במצב.

כשהם נסים מידי הרוצחים הירדניים אל מולדתם, המות־זקת בידינו.

הם באים אל אזור הכיבוש של צה"ל, כי הם מעדיפים אותנו, את צבאנו, אפילו את בתי־הסוהר שלנו, על פני הגיהינום הירדני, בו הם נרדפים עד צוואר ונשחטים בלי חמלה.

מעשה פשוט זה מעיד על השינוי העצום שחל בסתר לבם, לא רק של הפלסטינים בכלל, אלא אף של הפידאיון. כשהם עומדים פנים אל פנים מול המוות, נעלמות הסיסמאות הריקות,

דוש ב„מעריב"

'באה העובדה הממשית: בין ישראל ופלסטין יש שותפות־גורל, לטובה או לרעה, ואין זו יכולה בלי זו.

השיגאה למלך וחבר מרצחיו עולה על שיגאתם לישר־ראל. וככל שהזיכוי הירדני גובר, כן קטנה ההתנגדות לדו־קיום עם ישראל.

אילו היתה לנו הנהגה המסוגלת לצאת ממידבר מח־שבתה הצחיחה, היא היתה אוחזת בהזדמנות חד־פעמית זאת ופותחת בשורת מיבצעים ברוח ניכסון וברנד: הצעה מהפכנית לפלסטינים, נכונות למסור לפלסטינים, ואף

השר אמר היום על מצריים שהיא „השתחררה במאבק קשה ומעורר־אהדה מהשתעבדות לגורמי חוץ."

כבוד השר, איזו אהבה?

מה לא עשה משרד־החוץ הישראלי — אמנם לפני זמנך, ב־1954 — נגד מאבק־השיחרור של מצריים, החל ב„עסק־הביש" ובהפצרה בבריטים להישאר בסואץ, וכלה בהתקפה הגדולה על עזה ב־1955? מה לא עשה אותו משרד־חוץ נגד מאבק־השיחרור של אלג'יריה?

אל נחזור על שגיאה זו במיגזר המכריע ביותר — ביחסנו למאבק־השיחרור הפלסטיני. הבה נכריז בפה מלא: כל עוד השיחרור שלכם אינו בא על חשבון עצמאותנו שלנו, כל עוד הוא מכוון לעצמאותכם שלכם במערב הירדן או בשני עברי הירדן — תמצאו בנו בן־ברית, עוזר ומסייע.

מעמד של שר לרבין

וכאן אני בא, כבוד היושב־ראש, מהמעשה המדיני אל הכלי המדיני, אל משרד־החוץ.

מזה חמש־עשרה שנה אני מתריע — מחוץ לבית ובבית — על המיבנה האבסורדי של משרד־החוץ.

למעשה מכונסים תחת גג משרד־החוץ שלושה מעגלי־פעולה שונים במהותם:

- האחד — יחסינו עם ארצות־הברית;
- השני — יחסינו עם שאר מדינות העולם;
- השלישי — יחסינו עם העולם הערבי.

יחסינו אל ארצות־הברית אינם יחסי־חוץ, במובן הרגיל של המילה. אין יחסי־ארצות־הברית־ישראל כיחסים ביניני לבין כל מדינה אחרת בעולם. זהו יחס החודר עמוק לכל שטחי חיינו.

לכן, כבוד היושב־ראש, שגריר ישראל בוושינגטון אי־נו סתם שגריר; יש לו פונקציה מיוחדת במינה. וכשם שישנן מדינות בעולם אשר בהן אנשים בעלי תפקידים מיוחדים נושאים בדרגת שר (למשל, מעמדו של ראש משלחת ארצות־הברית באו"ם שהוא בדרגת שר, חבר הממשלה) — אני סבור שהנציג הישראלי הבכיר בארי־צות־הברית היה צריך להיות בדרגת שר, חבר־הממשלה,

אבן שאין לו הופכין...

והנה, ברגע ההיסטורי המכריע, ממש ערב הפגישה המתוכננת — שהשרים המרכזיים בממשלה ידעו אודו־תיה — שלח השר משה דיין טורפדו והטביע את הספינה בטביעה ישירה.

במסעדה בשם קסבה השמיע באותו ערב את האימרה, שאם עליו לבחור בין שרם־אל־שיך בלי שלום לבין שלום בלי שרם־אל־שיך, הוא יעדיף את שרם־אל־שיך בלי שלום.

הצהרה זו נתקבלה בקהיר כהודעה מופי־מכת של ממשלת ישראל, שנועדה למנוע מראש משא־ומתן בלי תנאים, והפגישה בוטלה.

מיהו „קיסינג'ר הישראלי"

האם אפשר לתאר מעשה המנוגד יותר למעשה הנשיא ניכסון, מאשר מעשה זה?

הרי זה כאילו ערב בואו של קיסינג'ר לפקין הודיע ניכסון, שאם עליו לבחור בשלום בלי ויאט־נאם או בויאט־נאם בלי שלום, הוא מעדיף ויאט־נאם בלי שלום.

כנימין הלוי: מי היה פה קיסינג'ר?

אורי אבנרי: זאת תחשוב בעצמך.

שר־החוץ אבא אבן: כל הסיפור שלך בדוי מתחילתו עד סופו.

אורי אבנרי: תפקידך להכחיש זאת. אבל תפקידי הוא לומר את האמת.

כנימין הלוי: שר־החוץ מכחיש, ואתה או־מר שאני אחשוב מיהו קיסינג'ר במיקרה זה.

אורי אבנרי: הייתי יכול לומר מעל דוכן זה מי היה השליח הישראלי המיועד. יש לי סיבות טובות מאוד לא להגיד זאת.

האם דברים אלה, כבוד שר־החוץ, תואמים את „הרוח גלויית־הלב האופיינית לנו," כדבריך היום?

הפלסטינים מתדפקים על שערינו

ומאזור השממה של עמדתנו כלפי מצריים, אל שטח צחיח עוד יותר — יחסנו לבעייה הפלסטינית.

הנה רואות עינינו דבר שרבים לא יכלו אף לחלום עליו: הפדאיון, הלוחמים הפלסטיניים שנשבעו לחסל את המדינה, שחרטו על דגלם של שלילת עצם קיומנו הלאו־מי — מתדפקים על שערינו, עוברים את הירדן מערבה,

לפידאיון, את הגדה המערבית, במסגרת שלום ושיתוף פעולה ישראלי־פלסטיני, עד כדי עזרה בפועל נגד הצבא המרצח.

מדינה פלסטינית אפשרית מייד, וכיום יותר מתמיד. שום דבר אינו חסר, זולת היכר־ת הנפשית של קברניטי ישראל לצאת מן הכוזב המחשבתי, שבו הם כלאו את עצמם, מתוך פחד בפני רוחי־הפרצים של השינוי.

עם מוכה ושותת־דם

מזה עשרים ושלוש שנה אני מטיף ליוזמה ישראלית חיובית כלפי הפלסטינים, עוד מימי מלחמת־העצמאות, ומעולם לא היתה הזדמנות כה בולטת, כה מוחשית, כמו ברגע זה. אך העין מוכה בסנוורים, האוזן אטומה, וקולנו נשאר כקול קורא במידבר צחיח.

מייק ב„ידיעות אחרונות"

כמיליון מבורים שהפלסטינים גמורים.

הם שוכבים על הארץ, מוכים ושותתים דם. לא מעט מן האשמה רובצת עליהם ועל הנהגות הפידאיון, שלא השכילו לגבש מצע לאומי מציאותי וברי־ביצוע, כלומר, מצע של דו־קיום עם ישראל.

אך העם הפלסטיני נשאר קיים, ובמוקדם או במאוחר יקום לתנופה חדשה, בשאיפה לזהות לאומית ולמדינה לאומית משלו.

עם האפשרות לפעול ולהתבטא כמו כל שר בממשלת ישראל.

לי אישית קשה לתאר אדם מתאים יותר לתפקיד זה, ולדרגת שר, מאשר יצחק רבין, רודף־האמת.

כנימין הלוי: אז יהיו לך שני שרי־חוץ. אתה רוצה בשני שרי־חוץ?

אורי אבנרי: אני רוצה בשלושה, חבר־הכנסת הלוי. מייד תיווכח.

אני מציע שהנציג הבכיר של ישראל בארצות־הברית יהיה בעל פונקציה נפרדת ושונה מזו של שגריר, בעל מעמד של שר. אני מציע ששר־חוץ יהיה ממונה על יחסי־החוץ הרגילים, השיגרתיים של ישראל, כפי שישנו עכשיו. ואני סבור — אני חוזר על כך בפעם המי־יודע־כמה — שדרוש שר מיוחד ומיניסטריון מיוחד לפעולה בעניינים הערביים.

אין זה תפקיד, אין זו דרך־מחשבה. אין זו שיטה של עשייה. העולים בקנה אחד עם השיגרה של משרד־החוץ.

שר לענייני המרחב

יחסינו עם העם הפלסטיני, יחסינו עם מצריים, יחסינו עם מדינות ערב כולן, אינם במישור אחד עם יחסי־החוץ שלנו, אפילו לא עם יחסינו עם בריית־המועצות וסין. כשם שבבריטניה ישנו שר מיוחד לחבר העמים הבריטי.

שר־החוץ אבא אבן: אבל בתוך משרד־החוץ.

אורי אבנרי: אני לא מתנגד שזה יהיה בתוך משרד־החוץ, כבוד השר. אני באמת לא רו־צה להיכנס ל„מלחמות היהודים."

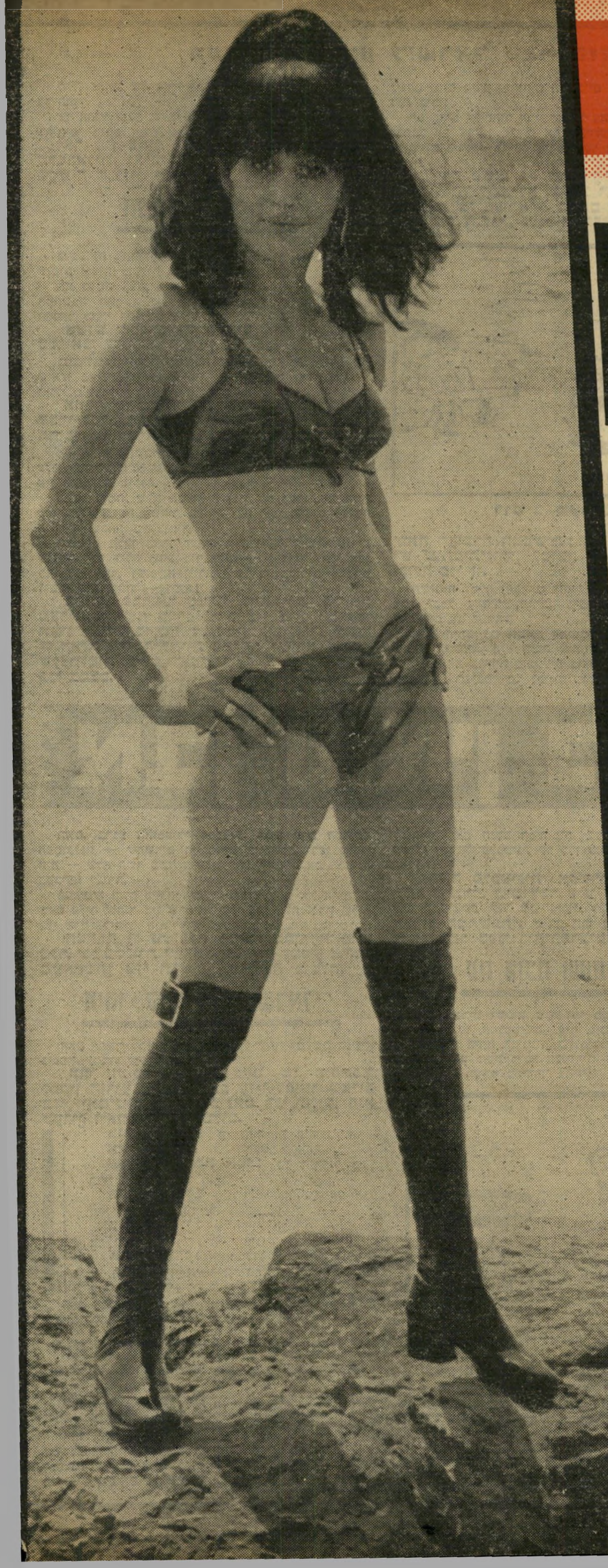
אני סבור שדרוש סגן־ראש־הממשלה, שיתאם את פעולת כל המשרדים הפוליטיים, כשם שדרוש סגן־ראש־ממשלה שיתאם את פעולות כל המש־רדים הכלכליים, וסגן־ראש־ממשלה שיתאם את כל המשרדים לשירותים סוציאליים.

אבל לא זה העיקר.

העיקר הוא, דרוש מיניסטריון מיוחד לענייני המרחב, עם צוות מיוחד של מומחים לענייני העולם הערבי, ולא המחלקה הקטנה, העלובה, המדולדלת — עלובה במיספר עובדיה, מדולדלת בתקציבה — העוסקת במשרד־החוץ שלך, אדוני השר, בענייני המזרח־התיכון.

ה' אב תשל"א 27.7.1971 המחיר 1.80 ל"י

העולם הזה

היתי אורחת של מונאסים

סיפורה של הכוכבנית הישראלית יהודית ברנע